

SPÓŁEN!

DWUTYGODNIK

TREŚĆ

Wskazania programowe—dr. B. Jaeggi	1	Spółdzielczość na Zjeździe T. U. R. w Gdyni	23
O poprawę doli dziecka — J.	3	Spółdzielczość na kursie T. U. R. w Zakopanem	23
Młodzież to przyszłość spółdzielczości — H. D.	4	Z Uhnina	24
Zdolność konkurencyjna wytwórni prowadzonych przez spółdzielnie spożywców— inż. J. Bugajski	6	Zatrudniamy absolwentów szkół powszechnych	24
Praktyka		Faktyczne i formalne podstawy prawne szkół spółdzielczych	24
Kontrola rachunkowa rawozów sztucznych — T. Poźniak	8	Z żałobnej karty	
Poradnik dla nowych spółdzielni		Śmierć pioniera spółdzielczych kursów wakacyjnych	25
Właściwe źródła zakupu — E. Andruskiewicz	13	Kronika	
Prace organizacyjne i propagandowe		Spółdzielcze szkolnictwo zawodowe w r. 1938 — 39	26
Sprawozdanie z Wakac. Kursów Spółdzielczych w 1938 r. — J. Dominko	15	Nowy wielki młyn spółdzielczy w Polsce	26
Spółdzielczy Kalendarz Książkowy na 1939	19	Pierwsza polska spółdzielnia mleczarska w Brazylii	26
Przepisy prawne		Rekordowy rok spółdzielczości norweskiej	26
K. Kakietek		Przegląd czasopism i książek	
Przepisy aprowizacyjne	20	Przegląd prasy polskiej	27
Przepisy o sztydach	21	Pokłosie prasy zagranicznej	29
Z terenu		Wiadomości statystyczne	30
Ze Śląska	22	Wiadomości handlowe	31
Z Bielska Podlaskiego	23		

**ORGAN
SPÓŁDZIELNI
RZPLITEJ**

**ZWIĄZKU
SPOŻYWCÓW
POLSKIEJ**

RÓŻNE OGŁOSZENIA

Komisja Likwidacyjna Rymarskiej Spółdzielni Pracy „Przyszłość” w Warszawie przy ul. Leszno 64 m. 22, zgodnie z uchwałami walnych zebrań z dnia 18 czerwca i 2 lipca 1938 r. przystąpiła do likwidacji spółdzielni i wzywa wierzycieli do zgłoszenia swoich roszczeń na ręce członka komisji likwidacyjnej p. Władysława Białka, zam. w Warszawie przy ul. Ks. Janusza Nr. 18 m. 6. 50

„Robotnicza Spółdzielnia Spożywców „Robotnik” w Zamościu z odpowiedzialnością udziałami, uchwałą walnego zgromadzenia członków z dnia 10 kwietnia 1938 r. zmieniła § dotyczący udziału i wpłat na udział w ten sposób: dawniej udział wynosił zł. 25, płatny w 5 ratach miesięcznych, a obecnie: udział wynosi zł. 25 płatny przy przystąpieniu 3 zł., a pozostała suma winna być wpłacona w ciągu najbliższych lat 5 po 4.40 zł. w ratach rocznych, bądź gotówką bądź zarachowanymi zwrotami od zakupów. Wobec powyższego wzywa się wierzycieli do zgłoszenia swych roszczeń w terminie 3-miesięcznym od daty niniejszego ogłoszenia. Nadmieniam się, że spółdzielnia gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli lub złożyć odpowiednią kwotę do depozytu sądowego na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych lub spornych”. 49

Walne zebranie członków Spółdzielczego Stowarzyszenia Spożywców „Ostrowy” w Ostrowach, pow. kutnowskiego, w dniu 19 marca 1938 r. uchwaliło zmienić dotychczasowe brzmienie § 6 statutu spółdzielni na następujące: Każdy nowoprzystępujący członek wpłaca jako pierwszy wniosek na udział 50 groszy, pozostałą kwotę przypadającą do dopełnienia udziału obowiązany jest każdy uiszczyć nie później jak w przeciągu 5 lat, z czego cztery raty po zł. 5 — a ostatnia zł. 4 gr. 50.

Zarząd spółdzielni wzywa wierzycieli do zgłoszenia swych roszczeń w terminie 3-miesięcznym, zaś tych którzy w terminie roszczeń nie zgłaszają, uznaje się za zgadzających się ze zmianą statutu. 51

Mianowany przez Sąd likwidator spółdzielni pod firmą: „Kaliński Związek Spółdzielczych Stowarzyszeń Spożywców, z odp. ogr. w Kali-szu”, w likwidacji, stosownie do wymagań art. 76 ustawy o spółdzielniach, wzywa wierzycieli do zgłaszania roszczeń w terminie ustawowym pod adresem: Jopek Józef, Kalisz, ul. Kościuszki Nr. 2a. 52

„Walne zgromadzenie członków Spółdzielni „Snop” z odp. udziałami w Turcu w dn. 13.III. 1938 r. uchwaliło zmianę § 12 statutu punktu a i b) zmniejszenie wpłat na udział (z 15 zł. na 5 zł.) i przedłużenie terminu tych wpłat (z 1 roku do 5 lat). 53

Walne zgromadzenie członków Spółdzielni Spożywców w Kosowie Poleskim, z odpowie-

dzialnością udziałami w dniu 29.VI 1937 r. uchwaliło: zmniejszyć dotychczasowy udział wynoszący zł. 25 na zł. 10. Wzywa się wszystkich wierzycieli nie zgadzających się na tę zmianę do zgłoszenia się do wspomnianej wyżej spółdz. celem uregulowania ich pretensji. 55

Stosownie do uchwał powyższych na walnych zgromadzeniach członków Spółdzielni Pracowników Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych, z ogranicz. odpowiedz. w Warszawie w dniach 8 czerwca i 4 lipca 1938 r. rzeczona spółdzielnia wstąpiła w stan likwidacji z dniem 5 lipca 1938 r., w związku z czym wzywa się wierzycieli do zgłaszania swych pretensji w terminie ustawowym. Likwidatorowie. 56

„Spółdzielnia Spożywców „Jedność” w Wierzchach, pow. Kamień Koszyrski, w toku likwidacji prosi wszystkich wierzycieli roszczących pretensje do tej spółdzielni o zgłoszenie swych wierzytelności pod adresem spółdzielni. Termin zgłoszeń upływa w 14 dni po ostatnim ogłoszeniu w wydawnictwie „Społem”. 57

Spółdzielcze Stowarzyszenie Spożywców „Łydynia” w Ciechanowie z odpowiedzialnością ograniczoną podaje do wiadomości, że walne zgromadzenie członków w dniu 10 lipca 1938 r. uchwaliło wzamian dotychczas obowiązującego statutu spółdzielczego stowarzyszenia spożywców przyjąć całkowicie nowy statut spółdzielni rolniczo-handlowej, opracowany przez Związek Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo-Gospodarczych R. P. W statucie tym, między innymi: a) dotychczasowa nazwa spółdzielni została zmieniona na „Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa „Łydynia” w Ciechanowie z odpowiedzialnością udziałami”; b) zmieniono 5-krotną odpowiedzialność członków za zobowiązania spółdzielni na odpowiedzialność tylko zadeklarowanymi udziałami i c) sumę udziału zmniejszono do 25 zł płatnych w 1/5 przy przystąpieniu, a pozostałe 4/5 w równych ratach kwartalnych. Wobec powyższego spółdzielnia wyraża niniejszym gotowość na żądanie spłacić należność wszystkich wierzycieli, bez względu na przypadający termin zapłaty tychże. Ci wierzyciele, którzy nie zgłoszą do spółdzielni żądania zapłaty w przeciągu 3-ch miesięcy od daty 3-go ogłoszenia niniejszego, będą uważani za zgadzających się na wyżej przytoczone zmiany. 58

Walne zgromadzenie członków Spółdzielni Spożywców „Dzwignia” w Krośniewicach, pow. kutnowskiego, w dniu 11 kwietnia 1937 roku uchwaliło jednogłośnie zmienić: § 10, który dotychczas brzmiał: Członek obowiązany jest a) wpłacić wpisowe w wysokości jeden złoty, zmienić na: — członek obowiązany jest a) wpłacić wpisowe w wysokości pięćdziesiąt groszy (50 gr.) oraz zadeklarowane udziały, pozostałe części § 10 b) i c) pozostawić bez zmiany. § 12 statutu dotychczas brzmiał: udział wynosi złotych dwadzieścia pięć (zł. 25), w czym: a) obowiązkowy wniosek, płatny gotówką przy zapisaniu się do spółdzielni, stanowi zł. pięć (zł. 5),

b) w ciągu roku członek winien wpłacić gotówką pozostałą sumę zł. dwadzieścia (zł. 20) w czterech ratach po pięć zł. Członek może deklarować najwięcej 10 udziałów. Zmieniono na: udział wynosi złotych dwadzieścia pięć (zł. 25) w czym: a) obowiązkowy wniosek platny gotówką przy zapisaniu się do spółdzielni, stanowi złotych jeden (zł. 1); b) pozostała suma powinna być wpłacona w ciągu najdalej pięciu lat bądź gotówką, bądź zarachowana zwrotami od zakupów. Członek może zadeklarować najwięcej 10 udziałów. 59

Spółdzielnia Elektryfikacyjna z odpowiedzialnością udziałami w **Gaszowicach Śl.** ogłasza niniejszym, że walne zgromadzenie członków w dniu 31 października 1937 r. postanowiło jednogłośnie zmniejszyć dotychczasowe udziały z kwoty zł 2,— na kwotę zł 1,— i wpisowe z kwoty zł 10,— na kwotę zł 5,—. Zmienia się udział amortyzacyjny na „fundusz amortyzacyjny” i brzmi następująco: dla członków w nowo wybudowanych budynkach od roku 1934 obniża się fundusz amortyzacyjny ze złotych 100,— na złotych 80,— platne w ratach miesięcznych po zł 2,—; dla członków zaś, którzy wpłacą fundusz amortyzacyjny gotówką, względnie w przeciągu jednego roku od daty przystąpienia do spółdzielni, na zł. 70,—. Wpłacony fundusz amortyzacyjny służy jedynie na rozbudowę sieci elektrycznej spółdzielni i wobec tego członek występujący wzgl. wykluczony nabywa prawo na zwrot wpłaconego funduszu amortyzacyjnego dopiero po rozwiązaniu względnie likwidacji spółdzielni. Przy dobrej gospodarce może spółdzielnia zwrócić rocznie czynnym członkom, którzy wpłacili pełny fundusz amortyzacyjny 50% (pięć procent) funduszu amortyzacyjnego, a to po kompletnie rozbudowanej sieci. Spółdzielnia jest z odpowiedzialnością tylko udziałami, wobec czego podaje się do wiadomości, że stosownie do art. 73 ustawy o spółdzielniach — spółdzielnia gotowa jest na żądanie wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego ogłoszenia, złożyć do depozytu sądowego kwoty, potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych lub spornych; wierzycieli jednak, którzy nie zgłoszą się do spółdzielni w przeciągu trzech miesięcy od tego dnia, uważać się będzie za zgadzających się na zamierzoną zmianę. Roszczenia kierować należy pod adresem: Józef Zdziebiczok, przewodniczący zarządu w Gaszowicach poczta Lyski Śl. 61

Spółdzielnia Spożywców Pracowników Kolejowych Rzeczypospolitej Polskiej w Stanisławowie i Spółdzielnia „Zjednoczenie Spożywców” w Stanisławowie uchwaliły na walnych zebraniach złączenie się pod firmą „Zjednoczenie Spożywców”, spółdzielnią z odpowiedzialnością udziałami. Wobec przyjęcia statutu o zmniejszonej odpowiedzialności i zmniejszonych udziałach spółdzielnia przyjmująca oświadcza gotowość zaspokojenia wszystkich wierzytelności spółdzielni przyjętej, które będą istnieć w dniu ostatniego ogłoszenia oraz o ile

w przeciągu 3 miesięcy nikt z wierzycieli nie zgłosi sprzeciwu, uważać się ich będzie za zgadzających się na zamierzoną zmianę. 63

Spółdzielcze Stowarzyszenie Spożywców „Nasz Grosz” w Krzynowłodze-Malej z odpowiedzialnością udziałami podaje do wiadomości, że na walnym zgromadzeniu w dniu 10 kwietnia 1938 r. uchwalono nowy statut, w którym odnośnie udziałów przyjęto, iż udział wynosi 25 zł. Obowiązkowy wniosek, platny gotówką przy zapisywaniu się do spółdzielni stanowi 5 zł., pozostała suma winna być wpłacona najdalej w ciągu pięciu lat po 4 zł. rocznie, bądź gotówką, bądź zarachowana zwrotami od zakupów. Spółdzielnia gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego ogłoszenia, lub złożyć do depozytu sądowego kwoty, potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych lub spornych. Wierzycieli, którzy nie zgłoszą się do spółdzielni w przeciągu 3-ch miesięcy, uważać się będzie za zgadzających się na zamierzoną zmianę.

„Zjednoczenie Spożywców” Spółdzielnia zarejestrowana z odpowiedzialnością udziałami w **Stanisławowie** uchwaliła na walnym zebraniu dnia 21 lutego 1937 r. zmniejszyć wysokość udziału z kwoty zł. 50 na zł. 25. Wobec zmniejszenia udziału i zmniejszonej odpowiedzialności spółdzielnia gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich swoich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego ogłoszenia, względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych lub spornych, że jednak wierzyciele, którzy nie zgłoszą się do spółdzielni w przeciągu trzech miesięcy od dnia ostatniego ogłoszenia uważać się będzie za zgadzających się na tę zmianę statutu. 65

Komisja Likwidacyjna Powszechnej Spożywczej Spółdzielni Robotniczej z odpow. udziałami we **Włocławku** zwołuje walne zgromadzenie na dzień 28 września rb. o godz. 6 wiecz. w lokalu przy ul. Cyganka 2. W razie nieprzybycia dostatecznej liczby członków zgromadzenie odbędzie się tegoż dnia o godz. 9 wiecz. jako w drugim terminie i będzie prawomocne bez względu na liczbę przybyłych. Porządek dzienny: 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego, 2) Odczytanie protokołu poprzedniego walnego zgromadzenia, 3) Sprawozdanie komisji likwidacyjnej i zatwierdzenie bilansów za lata 1933—1937, 4) Zakończenie likwidacji i wykreślenie z rejestru Sądu Handlowego. 66

Nadzwyczajny Zjazd Delegatów Okręgowego Związku Spółdzielczych Stowarzyszeń Spożywców w **Garwolinie** odbędzie się w dniu 2 października 1938 r. w sali „Społem” Związku Spółdzielni Spoż. Rz. P. oddział w **Garwolinie** przy ul. Nadwodnej Nr. 31 z następującym porządkiem obrad: 1) Zagajenie i wybór prezydium zjazdu, 2) Odczytanie protokołu z poprzedniego zjazdu, 3) Sprawozdanie komisji likwidacyjnej i odczytanie bilansu zamykającego likwidację Związku, 4) zatwierdzenie bilansu

zamykającego likwidację Okręgowego Związku i udzielenie komisji likwidacyjnej absolutorium.

67

OGŁOSZENIA REJESTROWE

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Równem przy firmie: **Spółdzielnia Spożywców „Radość”** z od. udz. we wsi i kol. Podlisce, Nr. RS. 924, dnia 8 lipca 1938 r. wpisano dodatkowy wpis L. 3, treści następującej:

Na miejsce ustępującego członka zarządu Aleksandra Maszka, został wybrany Grzegorz Kudrik.

671

Sąd Okręgowy we Lwowie. Dnia 1.VIII.1938 w rejestrze firmy **Spółdzielnia Spożywców Państwowej Fabryki Tytoniu „Zgoda” w Winnikach** z odpowiedzialnością udziałami Nr. 1413 wpisano, że w miejsce członków zarządu Bronisława Buczaka i Jadwigi Giżyńskiej i zastępcy Józefa Habera wybrano członkami zarządu: Szczepana Lichwickiego i Józefa Banera zaś zastępcą członka zarządu Feliksę Wowkun.

673

Sąd Okręgowy we Lwowie. Dnia 1.VIII.1938 wpisano w rejestrze spółdzielni Nr. 1027 firmy **„Glińsko” Spółdzielnia Wytwórcza Pracowników Ceramiki** z ogr. odpow. we Lwowie, ul. Zielona 7, że zastępcą członka zarządu Tadeusz Gilowski został wybrany członkiem zarządu.

674

Sąd Okręgowy, jako Rejestrowy, w Kielcach, dnia 16 sierpnia 1938 r. przy firmie: **Spółdzielnia Spożywców „Przyszłość” w Raszkowie** z odpowiedzialnością udziałami RS. 585 wpisano: Firma spółdzielni brzmi: **Spółdzielnia Spożywców „Przyszłość”** z odpowiedzialnością udziałami. Siedzibą spółdzielni jest Raszków, gm. Słupia, pow. włoszczowski. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest: organizowanie i prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych oraz podejmowanie działalności społeczno-kulturalnej, a w szczególności: a) kupno hurtowe, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożywczych i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedaż ich detalicznie swym członkom. W razach wyjątkowych walne zgromadzenie może zezwolić na sprzedaż towarów i nieczłonkom; b) przyjmowanie wkładów oszczędnościowych od członków na warunkach ustalonych przez radę nadzorczą i w granicach ogólnej sumy zadłużenia przewidzianej w art. 15 statutu przy wydawaniu wpłacającym imiennych dowodów wkładowych; c) prowadzenie wszelkiego rodzaju działalności kulturalno - oświatowej i społecznej. Udział wynosi 25 złotych i płatny jest: 2 złote przy zapisaniu się do spółdzielni, reszta w ratach rocznych na dalej w ciągu pięciu lat. Zarząd stanowią: Edmund Kowalski — przewodniczący, Marian Galus — zastępca przewodniczącego i Antoni Jakubowski — skarbnik. a) Czas trwania spółdzielni nieograniczony; b) pismem

przeznaczonym do ogłoszeń jest czasopismo „Społem”; c) rokiem obrachunkowym jest rok kalendarzowy; d) zarząd składa się z trzech osób. W razie rozwiązania spółdzielni walne zgromadzenie wybiera trzech likwidatorów. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię podpisują pod stemplem firmy łącznie dwaj członkowie zarządu; e) zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują spółdzielnię; g) w razie rozwiązania spółdzielni walne zgromadzenie określi sposób likwidacji z zachowaniem odnośnych przepisów, wskazanych w ustawie o spółdzielniach.

676

Sąd Okręgowy w Stanisławowie, Nr. Spółdz. II RS. II. 208. Zmiany i dodatki dotyczące wpisanej już spółdzielni. Siedziba firmy: Kałusz. Brzmienie firmy: **Spółdzielnia Spożywcza „Konsum Robotniczy”** z odpow. udziałami. Członkowie zarządu Wincenty Brzezicki ustąpił. Członkiem zarządu wybrano Antoniego Dziadka. Dzień wpisu 2 czerwca 1938.

677

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Równem przy firmie: **Spółdzielnia Spożywców „Jedność”** z odp. ogr. w Buderażu, w likwidacji, Nr. RS. 749, dnia 22 października 1937 roku wpisano dodatkowy wpis L. 3, treści następującej: Na likwidatorów zostali wybrani Roman Łys, w Dermaniu, Michał Lingier i Sergiusz Korniejczuk z Buderaża. Walne zgromadzenie członków w dniu 2 i 16 sierpnia 1936 r. uchwaliło rozwiązać i zlikwidować spółdzielnię.

678

Sąd Okręgowy w Rzeszowie, po rozpoznaniu w dniu 28 czerwca 1938 r. sprawy Józefa Panka i innych w Krzemienicy o wpisanie do rejestru spółdzielni nowozałożonej spółdzielni postanawia wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru IV. 83 następujące dane: 1. Nr. kolejny wpisu: 1. 2) a) Firma **Spółdzielnia Spożywców „Jedność” w Krzemienicy** z odpowiedzialnością udziałami. b) Siedziba: wieś Krzemienica pow. Łańcut, c) członkowie zarządu odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. 3. Przedmiotem przedsiębiorstwa są następujące czynności, a to: a) kupować hurtowo, przerabiać oraz wytwarzać artykuły spożywcze i przedmioty użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedaż je detalicznie swoim członkom; b) przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków na warunkach ustalonych przez radę nadzorczą i w granicach ogólnej sumy zadłużenia, przewidzianej w art. 15 statutu, przy wydawaniu wpłacającym imiennych dowodów wkładowych; c) prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną. Uwaga do punktu a). W razach wyjątkowych walne zgromadzenie może zezwolić na sprzedaż towarów i nieczłonkom. 4. Udział wynosi 25 zł., z czego przy zapisaniu się należy wpłacić 5 zł., dalsze 5 zł. do roku, reszta zaś ma być wpłacona najdalej w ciągu 5-ciu lat po trzy

Bilanse spółdzielni związkowych za 1937 r.

(c. d.)

Miejscowość	Nazwa spółdzielni	B i l a n s										S t a n b i e r n y				
		S t a n c z y n n y					Suma bilansowa	Udziały	Fundusze społeczne i rezerwy	Wkłady oszczędności	Weksle własne (akcepty)	Różni wierzyciele	Nadwyżka			
		Kasa i banki	Towary	Nieruchomości	Ruchomości	Dłużnicy za towary								Różni dłużnicy	Straty	
Powiat nieświecki																
Bałwań	"Zgoda"	225	2014	1583	284	83	—	—	4189	743	166	28	—	—	2315	937
Domotkanowice	"Zgoda"	183	1535	—	176	261	119	—	2274	798	351	—	300	—	286	539
Jakszyce	"Obrona"	453	1391	—	220	—	42	—	2106	737	108	—	—	—	622	639
Kuchczyce	"Naprzód"	377	2004	—	240	287	9	—	2917	902	578	—	—	—	543	894
Łysica W.	S. S.	405	3302	—	332	—	—	—	4039	1547	379	—	—	—	632	1481
Mierwiny	"Nasz Sklep"	96	1768	—	299	—	200	—	2363	860	272	—	—	—	650	581
Mieźna Słoboda	"Ufność"	126	2954	—	214	—	6	—	3300	1325	715	—	230	—	164	866
Onoszki	"Sila"	2	1289	—	180	720	446	—	2637	794	972	—	—	—	760	111
Wielka Lipa	"Samopomoc"	169	4094	—	426	11	795	—	5495	1208	1473	—	200	—	1582	1032
Zaostrowiec	"Dobrobyt"	317	4975	—	297	361	31	—	5931	1846	344	—	936	—	2100	755
Powiat nowogrodzki																
Boćkiewicze	"Sila"	120	864	2000	106	224	81	—	3395	460	1502	111	—	—	980	342
Cyryn	"Społem"	94	2916	326	310	2946	438	—	7030	766	2295	53	—	—	1641	2275
Nowojelnia	"Zgoda"	904	2992	—	725	3668	3659	460	12408	811	3793	—	6000	—	1804	—
Ostaszyn	"Jedność"	545	777	328	262	—	377	—	2289	751	618	—	—	—	551	369
Wsielub	"Zgoda"	73	704	—	250	1987	466	380	3860	438	334	54	—	2500	395	139
Zdzięcioł	S. S.	264	7985	—	751	330	1048	56	10434	404	165	300	—	7552	2013	—
Powiat słonimski																
Dorohłany	"Jedność"	895	694	833	365	129	283	—	3199	782	1682	—	—	—	269	466
Hołynka Słonimska	"Ekonomista"	333	634	—	173	179	78	—	1397	265	184	17	—	—	746	185
Jeziornica	Chrześć. S. S.	—	606	—	223	998	138	422	2387	505	151	—	500	—	1231	—
Milewicz	"Zorza"	1455	3002	1101	634	140	286	—	6618	1308	4380	—	—	—	265	665
Ostrów	"Zmahanie"	319	4103	602	497	472	238	—	6231	1613	2786	—	—	—	1043	789
Sielawicze	"Zgoda"	4	922	1270	230	206	130	—	2762	590	1500	—	—	—	399	273
Słonim	"Samopomoc"	1013	5879	—	1262	5391	5459	675	19679	1509	236	—	—	6353	11581	—
Zołocijewo	"Iskra"	377	2874	750	414	689	444	—	5548	1550	2846	—	—	—	499	653

Miejscowość	Nazwa spółdzielni	B i l a n s														
		S t a n c z y n n y					Suma bilan- sowa	S t a n b i e r n y								
		Kasa i banki	Towary	Nieru- cho- mości	Rucho- mości	Dłużni- cy za towary		Różni dłużni- cy	Straty	Udziały właśc. i rezer- wy	Fundu- sz spo- łeczne i rezer- wy	Fun- dusz amorty- zacyjny	Wkłady oszczęd- ności.	Wekse- ł własne (akcep- ty)	Różni wierz- ciole	Nad- wyżka
Powiat stołpecki																
Kożewo	„Zorka“	1018	—	—	—	122	633	173	1946	292	400	—	—	—	1254	—
Mir	„Przyszłość“	798	4201	—	395	1676	713	359	8142	1709	3747	—	—	1300	1386	—
Naliboki	„Gospodarz“	1043	5093	—	274	—	217	—	6627	1260	3760	—	—	—	797	810
Niwno	„Promień“	337	3372	—	103	575	214	—	4601	1255	287	—	2242	—	162	655
Pogorzela	„Nadzieja“	229	1776	—	214	509	42	—	2770	474	274	—	—	200	1383	439
Skorczyce	„Promień“	74	2358	—	291	—	164	—	2887	531	927	—	—	300	975	454
Troszczyce	„Zasiewki“	589	3745	—	874	509	773	—	6490	1046	1375	96	—	300	2667	1006
Zasule	„Rohlik“	854	2787	—	318	3122	476	—	7557	864	6102	—	—	—	233	358
Zuchowice W.	„Rohlik“	33	3302	—	185	1235	93	—	4848	2550	665	—	—	—	212	1421
Powiat szczeciński																
Ignatkowce	„Pomoc“	147	772	—	372	648	4756	1104	7799	1482	3972	—	—	1500	845	—
Krywiany	„Przyszłość“	592	1965	921	342	183	458	—	4461	842	1841	—	—	—	983	795
Łyczków	„Zgoda“	52	1072	—	252	—	112	—	1488	513	66	—	—	200	666	43
Ostryna	„Jedność“	923	—	17050	3070	2358	10566	19109	53076	9598	13476	—	—	4753	25249	—
Pruce	„Zjednoczenie“	128	1166	—	126	22	212	—	1654	531	510	—	64	—	367	246
Psiarce	„Zgoda“	34	613	—	185	831	55	—	1718	838	368	—	—	—	310	138
Różanka Pac.	„Wspólna Praca“	241	2074	—	171	1425	508	—	4419	1006	1034	—	—	400	802	1177
Sobakińce	„Zgoda“	684	2189	2816	443	1742	1849	—	9723	1078	809	351	—	3000	3690	195
Szczecznyn	„Nasz Sklep“	161	5815	—	418	4069	1648	—	12111	2648	4246	—	—	3000	557	1660
Wasiliszki	„Opatrzność“	12	4487	—	644	114	4717	—	9974	1222	3183	147	—	200	4960	262
Żółtuć	„Korzyść“	1389	5196	—	674	5635	6397	—	19291	2662	14245	—	—	900	896	588
Powiat woleżyński																
Bakszty	„Zgoda“	324	3513	—	485	738	1031	—	6091	1215	2019	—	—	1000	684	1173
Bohdanów	„Rozkwit“	1	958	4985	187	3352	8789	2081	20353	1241	12775	—	—	4000	2337	—
Dajnowa W.	„Wygoda“	229	870	—	128	—	2	—	1229	329	116	18	—	—	362	404
Juraciszki	„Nasz Wiesniak“	225	1325	—	124	—	729	—	2403	475	575	—	—	100	747	506
Ługomowicze	„Siła“	666	1009	—	186	509	343	527	3240	415	1603	33	—	71	1118	—
Sakowiszczyna	„Pomoc“	710	452	—	184	82	—	—	1428	387	214	33	—	—	492	302
Traby	„Oszczędność“	19	1569	—	314	1029	810	—	3741	440	471	31	—	1000	1425	374
Wiszniew	„Praca“	1811	4077	—	1369	2956	3435	—	13648	1074	1565	—	—	9000	1420	589

Województwo poleskie

Powiat brzeski

Brześć n. B.	702	3271	—	2213	3471	4727	7409	21793	3497	203	738	—	12000	2996	2359
Czemery	395	1125	626	544	60	167	—	2917	672	1115	245	—	—	515	370
Czyżewicze	395	1433	—	351	491	796	—	3466	884	826	123	—	250	760	623
Demenicze	125	629	—	482	552	674	—	2462	470	835	138	—	—	303	716
Kamieniec Lit.	721	4109	—	442	905	4013	—	10180	317	478	170	—	—	8645	570
Małoryta	531	4614	—	364	2075	1896	—	9480	1910	1857	—	—	1736	2960	1017
Mokrany	107	1257	—	235	1133	816	187	3735	655	1347	—	—	300	1433	—
Podlesie	158	816	472	—	361	129	—	1936	650	552	183	—	—	472	79
Przyłuki	681	1688	—	187	136	516	—	3208	439	1556	—	—	—	203	1010
Rzeczyca	47	1312	—	311	—	64	—	1734	507	57	—	—	100	452	718
Stawy	335	1994	—	1370	1459	1749	225	7132	899	5079	589	—	—	465	—
Strele	39	1061	—	241	389	480	396	2606	701	1607	—	—	—	298	—
Werchy	65	668	—	122	272	188	—	1315	444	360	—	—	—	390	121

Powiat drohiczyński

Bezdzież	1295	3191	441	393	884	1565	—	7769	1856	4454	—	—	—	782	677
Braszevicze	3349	4953	2772	582	1148	807	—	13611	2295	4024	—	—	2300	3557	1435
Chomsk	642	1969	—	598	522	386	—	4117	1065	825	—	—	—	1246	981
Horki	283	3163	—	155	185	243	—	4029	701	175	15	—	800	1921	417
Nowoluczki	395	755	—	112	48	112	—	1422	448	213	—	—	—	453	308
Psyszczew	112	1146	—	169	—	190	—	1617	172	910	—	—	—	451	84
Trylski	162	1466	—	119	—	120	—	1867	613	62	—	—	—	35	1157
Worcowicze	428	1659	—	185	425	584	—	3281	830	2394	—	—	—	45	12

Powiat kamień koszyński

Chocieszów	598	2470	2501	330	383	398	—	6680	3644	1979	—	—	—	579	478
Cyr	305	1316	—	151	827	90	—	2689	532	109	—	—	—	1576	472
Dolsk	2	1188	—	161	151	2601	457	4560	475	1879	53	—	—	2138	15
Siedliszcze	162	805	—	111	159	149	—	1386	265	146	—	—	—	836	139

Powiat kobryński

Derewna	—	2731	690	580	602	196	—	4799	955	792	—	—	—	2233	819
Kobryń	4269	19202	—	2071	3575	3221	—	32338	3085	13725	—	—	1407	12602	1519
Maciejowicze	16	—	—	—	149	42	73	280	97	—	—	—	—	183	—
Żyćin	251	241	—	-111	32	286	162	1083	157	530	—	—	150	246	—

Miejscowość	Nazwa spółdzielni	B i l a n s										S t a n b i e r n y				
		S t a n c z y n n y					Suma bilan-sowa	S t a n b i e r n y					Wekście własne (akcep-ty)	Różni wierzy-ciele	Nad-wyżka	
		Kasa i banki	Towary	Nieru-cho-ści	Rucho-mości	Dłuż-nicy za towary		Różni dłuż-nicy	Straty	Udziały	Fundu-sze spo-łeczne i rezer-wy	Fundu-sz amorty-za-cyjny				Wkłady oszczę-dność.
Powiat kosowski																
Kosów Poleski	S. S.	980	4807	—	1087	4389	4812	—	16075	3446	3195	108	—	450	8197	679
Różana Grodz.	„Dobrobyt“	664	2787	—	431	1281	2432	728	8323	1296	1371	—	—	—	5656	—
Powiat łuniniecki																
Czuczewicze	„Jedność“	296	2383	490	186	2415	84	—	5854	1391	—	68	—	1000	1656	1739
Hancewicze	„Jutrzenka“	1469	6415	2888	1021	3452	937	—	16182	1358	2302	325	3347	3900	3452	1498
Lenin	„Rolnik“	—	5230	—	160	2948	1323	1021	10682	325	260	—	1787	—	5837	2473
Łachwa	„Nasz Sklep“	74	2122	—	269	84	235	248	3032	2109	97	—	—	—	826	—
Mikaszewicze	„Przyszłość“	3514	18544	—	1968	26741	8393	—	59160	12695	9523	632	—	—	25503	10807
Powiat piński																
Brodnica	„Przyszłość“	120	1000	—	147	679	445	—	2391	686	418	42	—	200	536	509
Chojno	S. S.	861	1667	—	137	95	317	—	3077	1016	706	—	—	—	298	1057
Domaszyce	S. S.	518	1202	673	395	153	466	—	3407	808	1437	70	—	—	412	680
Dostojewo	S. S.	390	584	3207	403	1495	380	227	6686	569	4727	518	—	—	872	—
Horodyszczce	„Jedność“	418	1980	—	100	678	1062	—	4238	929	1846	—	—	—	600	863
Horodyszczce	„Przyszłość“	307	2110	—	346	626	50	—	3439	1110	136	84	—	—	1315	794
Jewlasze	„Jedność“	394	1116	—	224	199	267	—	2200	315	1149	89	—	—	374	273
Karolin	„Zgoda“	60	668	—	147	942	160	135	2112	383	837	—	—	—	892	—
Kończyce	„Pina“	1264	1096	—	164	136	546	—	3206	840	1736	—	—	—	—	630
Koźlakowicze	„Postęp“	288	447	1382	248	627	642	—	3634	568	859	69	—	—	841	1297
Kuchocka Wola	„Jedność“	857	2978	—	409	—	1108	—	5352	1832	1238	—	—	—	172	2110
Łahiszyn	„Jedność“	399	768	—	203	893	841	38	3104	640	1313	39	—	200	891	21
Mołotkowicze	„Rola“	15	344	—	124	88	659	—	1268	267	637	—	—	—	181	183
Moroczno	S. S.	1049	4971	3760	590	519	4373	—	15262	3931	3986	—	—	1600	5286	459
Murawin	S. S.	9	2289	—	174	—	—	—	2472	721	34	—	—	—	1717	1717
Newel	S. S.	137	1480	—	160	40	121	—	1938	718	263	—	—	—	407	550
Parochóńsk	„Łączność“	103	338	—	76	151	34	—	702	353	74	—	—	—	220	55
Pare	S. S.	365	1278	—	209	—	146	—	1998	717	197	—	—	—	350	734
Parszewicze	„Siła“	10	676	1366	605	219	220	—	3096	1167	967	—	—	—	99	863
Pińsk	S. S.	426	5342	—	914	1999	3129	531	12341	2768	806	—	—	5560	3207	—
Porzece	„Unia“	474	1182	—	312	971	570	—	3509	635	694	47	—	—	1493	640
Potapowicze	„Nadzieja“	26	263	—	92	280	732	990	2383	701	683	24	—	—	975	—
Puczyny	„Łączmy się“	252	558	—	99	292	—	—	1201	669	76	—	—	—	80	376
Zabzycze	„Zjednoczenie“	—	1402	1035	400	444	—	—	3281	926	1142	—	—	—	404	809

Powiat prużański

Bereza Kart.	S. S.	955	4669	—	795	1621	372	—	8412	2349	1109	371	—	500	2598	1485
Błudeń	„Jedność“	43	808	—	214	636	144	438	2283	710	423	—	—	200	950	—
Chorewo	„Zgoda“	877	1243	322	287	16	504	—	3249	1287	694	—	—	—	438	830
Dobuczyn	„Solidarność“	95	1277	—	206	—	122	—	1700	1062	293	—	—	—	131	214
Koladyce	„Wygoda“	53	1958	3863	490	269	340	—	6973	1987	1359	164	2386	200	122	755
Kozły	„Jedność“	563	1136	1165	262	65	294	—	3485	1424	748	—	—	—	409	904
Linów	„Siła“	194	1137	—	1486	—	1186	—	4003	893	326	—	—	200	2423	161
Prużana	„Społem“	109	2473	11694	431	2298	2984	—	19989	811	517	—	—	2185	16008	468
Raubeck	„Niespodzianka“	195	2624	310	204	130	108	—	3571	1783	877	—	—	—	310	601
Rudniki	„Społem“	429	1020	467	210	146	156	—	2428	794	460	—	—	225	218	731
Sosnowka	„Polesie“	120	550	—	186	248	286	8	1398	577	306	—	—	—	515	—
Szczerczew	„Stew“	214	1364	52	223	413	350	—	2616	643	994	—	—	—	439	540
Wielki Las	„W przód“	58	392	—	168	137	349	228	1332	298	641	—	—	—	393	—
Zahorze	„Snop“	647	862	428	243	—	458	—	2638	1304	760	113	—	—	87	374
Zalesie II	„Zjednoczenie“	199	1182	302	288	—	188	—	2159	897	374	—	—	—	532	356

Powiat stoliński

Stolin	Sp. Ks.-Spoż.	107	5251	—	1642	2692	184	—	9876	2850	1130	500	—	2795	2067	534
--------	---------------	-----	------	---	------	------	-----	---	------	------	------	-----	---	------	------	-----

Województwo wołyńskie

Powiat dubieński

Horodnica D.	„Nasza Dola“	49	894	—	134	175	125	—	1377	489	43	13	—	—	391	441
Kniahinin	S. S.	759	1830	—	287	1188	799	—	4863	780	1650	—	—	—	1534	899
Leduchówka	„Słowianka“	101	1868	—	332	54	96	—	2451	760	257	43	—	—	385	1006
Libanówka	„Samowystarczalność“	187	683	—	69	—	19	—	958	446	90	7	—	84	98	233
Malin Czeski	„Jedność“	485	2200	—	224	300	146	—	3355	1181	1090	—	—	—	624	460
Malowana	„Wiesniaczka“	413	2082	—	163	—	62	—	2720	1070	86	—	—	—	928	636
Mate Dorobostaje	S. S.	704	1722	—	1168	561	347	—	4502	722	1599	813	—	—	836	532
Mihoroszczka Cz	S. S.	60	4263	—	277	9	184	—	4793	1513	478	—	—	—	1612	1190
Moskowieczyna	S. S.	1316	2806	—	301	—	441	—	4864	1503	2033	—	—	—	121	1207
Nowiny Cz.	„Jedność“	987	3702	—	27	197	471	—	5384	1265	916	3	—	—	895	2305
Podlisce	„Radość“	71	1783	—	201	341	66	—	2462	775	134	—	—	—	807	746
Smyga	„Silva“	632	4006	8991	909	1179	2297	—	18014	1777	8811	—	—	—	6121	1305

Powiat horochowski

Beresteczko	„Jednist“	130	1906	—	1071	627	2108	969	6811	833	4163	606	—	77	1132	—
Białopol	S. S.	261	1029	—	216	184	141	—	1831	752	378	37	—	—	130	534
Drużkopól	S. Rej. G.-Spoż.	422	3839	—	407	92	738	—	5498	2021	1039	—	—	1200	860	378
Horochów	„Dobrobut“	722	22138	776	1934	535	2015	—	28120	1795	7316	478	—	699	15198	2634

Miejscowość	Nazwa spółdzielni	B i l a n s														
		S t a n c z y n n y					S t a n b i e r n y									
		Kasa i banki	Towary	Nieru-cho-mości	Rucho-mości	Dłużni-cy za towary	Różni dłużni-cy	Straty	Suma bilan-sowa	Udziały	Fundu-sze spo-łeczne i rezer-wy	Fun-dusz amor-tyza-cyjny	Wkłady własne (akcep-ty)	Weksle własne (akcep-ty)	Różni wierzy-tele	Nad-wyżka
Koniuchy	„Jedność“	243	1808	—	323	246	309	—	2929	1013	671	50	—	—	200	995
Kuty	„Pomoc Gospod.“	652	1421	—	275	55	213	—	2616	1256	685	33	—	—	34	608
Swiniuchy	„Samopomoc“	547	4459	4720	473	806	345	—	11350	2475	2975	557	—	500	3001	1842
Umańce	„Gospodarz“	10	876	—	167	338	66	—	1457	250	213	64	—	—	493	437
Zielona	„Zgoda“	232	2836	—	307	—	413	—	3788	1111	103	31	—	200	1539	804
Powiat kostopolski																
Kostopol	„Pomoc“	473	11706	—	1365	7672	392	—	21608	1673	6070	—	—	—	11640	2225
Siedliszcze M.	„Zgoda“	1734	1825	—	121	407	302	—	4389	886	70	12	—	—	3132	289
Powiat kowelski																
kol. Cegielnia	„Jutrzenka“	410	1476	2635	375	—	410	—	5306	2287	1224	247	—	—	647	901
Kowel	Narodn. Koop. *	6	740	—	459	2324	1995	452	5976	1722	1456	—	—	—	—	2798
Krynno	„Samopomoc“	—	—	—	—	71	36	536	643	—	—	—	—	97	546	—
Kupczów	„Jedność“	1139	8511	3199	1530	—	2042	—	16421	4259	5428	600	—	—	2511	3623
Powursk	„Młodzież“	73	1709	4280	174	2065	787	31	9119	2900	2408	496	—	669	2646	—
Zabłocie	„Las“	48	2558	—	291	3289	1039	—	7225	913	1013	69	—	500	2294	2436
Powiat krzemieniecki																
Krzemieniec	S. S.	5904	19241	—	5556	7583	8047	—	46331	9620	12721	1640	—	8639	9896	3815
Miziurynce	Miz. S. S. S. S.	423	1581	3806	972	208	177	—	7167	1264	2491	770	—	—	1941	701
Potutorów	Potut. S. S. S. S.	348	1115	—	354	405	20	—	2242	672	805	104	—	—	166	495
Sosnówka	„Buduczniści“	21	3382	994	978	1070	302	—	6747	1584	2362	390	—	500	1133	778
Szkrobotówka	„Gromada“	461	1045	—	219	—	29	—	1754	680	176	22	—	—	136	740
Powiat łucki																
Babie	„Zgoda“	92	1993	—	284	366	250	—	2985	637	989	28	—	—	517	783
Bakowce Cz.	S. S.	467	1586	—	191	—	146	—	2390	7195	34	13	—	—	575	1131
Cumań	„Cumań“	4000	11893	—	457	5726	1699	—	23775	421	6749	—	—	—	6461	3370
Czaruków	„Społem“	3501	3927	9500	1600	13769	50	—	32347	692	2238	—	—	13597	14804	1287
Horodyszcze	„Rólnik“	546	1621	—	172	604	134	—	3077	646	544	—	—	—	769	1072
Jamki	S. S.	578	1084	—	181	124	338	—	2305	713	237	31	—	—	713	678
Kniahininek Cz.	S. S.	2588	2460	—	354	414	331	—	6147	1086	3320	—	—	—	78	1663
Kopaczówka	S. S.	803	818	449	212	379	286	—	2947	1280	885	—	—	—	410	372

Kotów	402	2269	—	438	116	404	—	3629	914	970	44	—	—	506	1195
Krasnowola	348	1298	33	267	—	90	—	2036	599	320	52	—	—	955	110
Krupa Granica	853	1349	—	303	—	199	—	2704	556	1099	129	—	—	60	860
Kulikowice	239	442	—	129	—	286	—	1096	438	135	—	—	—	280	243
Łuck	251	—	—	—	375	27	78	731	—	—	—	—	—	731	—
Łuck	1180	26591	—	4700	18789	4843	—	56103	3966	16225	882	—	16258	11102	7670
Łyszczy	244	464	—	168	—	811	—	570	—	—	32	—	100	816	169
Mstyszyn Cz.	254	945	—	123	—	122	—	1444	610	62	10	—	—	394	368
Perespa	284	1174	—	246	—	571	—	2275	727	52	28	—	400	899	169
Rożyszcze	541	5440	—	576	1446	7549	—	15552	3853	9045	—	—	—	370	2284
Sienkiewiczówka	282	5460	—	450	—	442	—	6634	1742	1458	—	—	—	1261	2173
St. Antonówka	418	2493	—	499	2793	462	—	6665	1974	2937	—	—	—	945	809
Susk	374	1221	163	115	578	79	—	2530	752	634	12	—	—	334	758
„Rolinik“	209	1648	866	303	187	360	—	3573	1063	1430	152	—	—	68	860
Sytnica	168	580	—	110	572	272	—	1702	531	654	—	—	—	288	249
Witoniż	18	190	—	216	880	138	—	1442	412	606	—	—	—	398	26
Żabka															
Powiat rówieński															
Duliby	120	1756	2397	230	334	762	—	5599	399	4334	—	—	—	54	812
Glinisk Czeski	28	4438	—	351	—	78	—	4895	2188	633	—	—	—	864	1210
Gródek	696	5346	—	996	1069	506	—	8613	1439	3328	298	—	—	1473	2075
Metków	229	1242	—	99	42	63	—	1675	441	120	—	—	—	520	594
Nowokrajów Cz.	277	2759	—	351	61	91	—	3539	1463	49	35	—	300	1289	403
Podcurek	398	2218	—	135	—	262	—	3013	1406	136	—	—	—	1399	72
Siniów	216	1106	1502	256	200	248	—	3528	581	1634	—	—	180	765	368
Powiat włodzimierski															
Biskupice M.	409	1347	1180	226	191	236	—	3589	596	2802	—	—	—	—	191
Korytnica	533	2253	446	253	1221	1401	—	6107	1132	1647	—	—	—	2965	363
Uściług	474	2925	—	655	4960	2268	—	11282	1822	4627	—	—	4500	15	318
Powiat żolbunowski															
Boczanica	21	1090	—	143	664	586	—	2504	308	1740	—	—	—	334	122
„Zorza“															
Województwa zachodnie															
Województwo poznańskie															
Powiat bydgoski															
Bydgoszcz	1274	27438	—	4088	5613	2215	—	40628	3253	3100	409	5874	2000	21369	4623
„Spółem“															

Miejscowość	Nazwa spółdzielni	B i l a n s													
		S t a n c z y n n y					S t a n b i e r n y								
		Kasa i banki	Towary	Nieruchomości	Ruchomości	Dłużnicy za towary	Różni dłużnicy	Straty	Suma bilansowa	Udziały wyczerpane i rezerwy	Fundusze społeczne	Amortyzacja	Wkłady własne (akcepty)	Weksle własne (akcepty)	Różni wierzyciele
Powiat czarnkowski	Czarnków	16	3174	—	879	1607	1376	—	7052	728	1899	—	1000	3069	356
Powiat inowrocławski	Inowrocław	3722	63225	36063	13990	27404	5059	4391	153854	26259	62823	—	—	64772	—
	Inowrocław	408	5921	—	2721	6747	1381	—	17178	3821	6685	—	—	6639	33
Powiat kępnowski	Ostrzeszów	7	2968	—	395	344	173	—	3887	1460	100	—	600	1695	32
Powiat krotoszyński	Krotoszyn	799	3377	—	721	971	371	—	6239	1200	2153	141	—	1899	846
Powiat mogilnicki	Pakość	266	6221	14392	742	1912	—	—	23533	4436	10210	—	—	5935	2952
Powiat ostrowski	Ostrów	25	588	—	1917	2408	9268	8836	23042	5345	2598	192	9098	5809	—
	Skalmierzyce N.	1	—	—	—	7347	—	1043	8391	4100	3641	—	—	650	—
Powiat poznański	Poznań	30987	374889	197949	83432	735	72405	—	760397	302608	225188	40689	—	155671	36241
	Poznań	1436	806	—	230	3741	749	—	6962	4722	1412	—	—	—	828
	Poznań	6455	13534	—	2450	94366	4401	—	121206	39108	12370	—	37447	23809	8472
	Poznań	1778	26780	200000	4	15329	17307	—	261198	34663	184700	2000	—	36455	3380
	Poznań	42379	201648	—	1350	163672	2220	—	411269	13891	191250	60	166307	24195	15566
Powiat wągrowiecki	Wapno	7193	21882	124422	14052	16699	4286	—	188534	478	51299	11801	—	114498	10458

złote w ratach rocznych. Członek może zadeklarować najwyżej 10 udziałów. 5. Członkami zarządu spółdzielni są: Józef Panek, Piotr Skrobacz, Władysław Kluz. 6. a) Czas trwania spółdzielni nieograniczony, b) czasopismo przeznaczone do ogłoszeń „Społem”, c) rok obrachunkowy kalendarzowy. d) Zarząd składa się z trzech osób powołanych przez walne zgromadzenie; dwaj członkowie zarządu łącznie mają prawo reprezentowania firmy; e) ograniczenia uprawnień zarządu są zawarte w §§ 25 i 30 statutu; f) do likwidacji stosuje się przepisy ustawy. 679

Sąd Okręgowy w Kielcach Wydział Rejestrowy dnia 27 sierpnia 1938 r. przy firmie **Spółdzielnia Spożywców „Nasz Sklep” w Węgleszynie** z odp. udziałami RS. 586 wpisano: Firma spółdzielni brzmi: Spółdzielnia Spożywców „Nasz Sklep” w Węgleszynie z odp. udziałami. Siedzibą spółdzielni jest Węgleszyn pow. jędrzejowskiego. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest organizowanie i prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych. oraz podejmowanie działalności społeczno - kulturalnej, a w szczególności kupno hurtowe, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedażanie ich detalicznie swym członkom. Ponadto spółdzielnia będzie przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków w imieniu i na rachunek Banku „Społem” w Warszawie i za zezwoleniem tego Banku, wymieniać płody rolne na artykuły spożywcze; skupować płody rolne, przerabiać i zbywać na własny i komisowy rachunek; prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno - oświatową i społeczną, związaną z działalnością spółdzielni. Walne zgromadzenie może zezwolić na działalność gospodarczą i z nieczłonkami. Udział wynosi 25 zł. i płatny jest: 5 złotych przy zapisaniu się do spółdzielni, reszta w ratach rocznych najdalej w ciągu pięciu lat. Zarząd stanowią: Stanisław Włodarczyk — gospodarz, Józef Dąbrowski — sekretarz i Teofil Ciesek — skarbnik. Czas trwania spółdzielni nieograniczony; pismem przeznaczonym do ogłoszeń jest czasopismo „Społem”. Rokiem obrachunkowym jest rok kalendarzowy; zarząd składa się z 3 osób, oświadczenia woli w imieniu spółdzielni i za spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują spółdzielnię; w razie rozwiązania spółdzielni walne zgromadzenie określi sposób likwidacji na 2-ch kolejnych zebraniach w odstępie 2-ch tygodni. 680

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Pińsku dnia 19 sierpnia 1938 r. pod Nr. RS. 36 przy spółdzielni **Spółdzielcze Stowarzyszenie Spożywców Chrześcijańskich w Kobryniu** wpisano: z dniem 12 czerwca 1938 r. zarząd stano-

wią Tadeusz Wojtowicz, Adam Sołodoniś i Konstanty Ostromecki. 681

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Pińsku dnia 19 sierpnia 1938 r. pod Nr. RS. 595 przy **Spółdzielni Spożywców „Swit” w Łuninie** wpisano: z dniem 4 maja 1938 r. zarząd stanowią Wincenty Woźniak, Tymoteusz Ignatiuk i Jak Zuk. 682

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Nowogrodku wpisano dnia 17 sierpnia 1938 roku RS. 584 firma: „**Spółdzielnia Spożywców i Producentów Wiejskich — Nasza Przyszłość — w Snowie** z odpowiedzialnością udziałami. Siedziba: m. Snów, gminy Snów, pow. nieświeskiego. Za zobowiązania spółdzielni członkowie odpowiadają zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: Spółdzielnia kupuje hurtowo, przerabia oraz wytwarza artykuły spożycia i przedmioty użytku domowego oraz gospodarczego i odsprzedaż je detalicznie swoim członkom; przyjmuje wkłady oszczędnościowe od członków i prowadzi wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną. Udział wynosi dwadzieścia pięć (25) złotych, w czym: obowiązkowy wniosek płatny gotówką przy zapisaniu się do spółdzielni stanowi 5 zł., pozostała zaś suma powinna być wpłacona najdalej w ciągu jednego roku. Zarząd spółdzielni stanowią: Józef Szczepanowicz, Jan Tumak i Jan Cwirko. Czas trwania spółdzielni nieograniczony; pismo przeznaczone do ogłoszeń jest czasopismo „Społem” w Warszawie; rok obrachunkowy — kalendarzowy. Zarząd składa się z 3-ch osób. Oświadczenie woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą. W razie rozwiązania spółdzielni walne zgromadzenie wybiera 3 likwidatorów i określa sposób likwidacji, z zachowaniem odnośnych przepisów ustawy o spółdzielniach. 683

Sąd Okręgowy w Kaliszu. Do rejestru spółdzielni wpisano dnia 26 sierpnia 1938 roku: S. 214. **Spółdzielcze Stowarzyszenie Spożywców „Zorza” w Dąbiu n. Nerem** z odp. udziałami. Do zarządu powołano Zygmunta Gogelę na miejsce Henryka Orywolla. 684

Sąd Okręgowy w Kaliszu. Do rejestru spółdzielni wpisano dnia 26 sierpnia 1938 roku: S. 131. **Spółdzielcze Stowarzyszenie Spożywców „Naprzód” w Chotowie** z odpow. udziałami wykreśla się z rejestru na wniosek Rady Spółdzielczej. 685

Sąd Okręgowy w Kaliszu. Do rejestru spółdzielni wpisano dnia 26 sierpnia 1938 roku: S. 134. **Spółdzielcze Stowarzyszenie Spożywców „Grzegorzewianka” w Grzegorzewie** z odpowiedzialnością udz. wykreśla się z rejestru na wniosek Rady Spółdzielczej. 686

UCZCIJMY PAMIĘĆ E. ABRAMOWSKIEGO
w XX ROCZNICĘ ŚMIERCI
PRZEZ POZNANIE JEGO DZIEŁ

Edward Abramowski

**PISMA SOCJOLOGICZNE
I HISTORYCZNO-GOSPODARCZE**

Str. 515

Cena 6 zł

Pisma te zawierają obok świetnej rozprawy o roli socjologicznej sztuki, prace pozostawione w rękopisach, poświęcone głównie historycznemu rozwojowi stosunków społecznych, bez którego poznania kooperatyzm jako jedno ogniwo tego rozwoju nie może być zrozumiany.

**PISMA PUBLICYSTYCZNE
W SPRAWACH ROBOTNICZYCH I CHŁOPSKICH**

Str. 300

Cena 4 zł

Pisma te zawierają 17 prac ze wszystkich niemal okresów życia Abramowskiego wydawanych w formie broszurek, dziś po części zaginionych i nieznanych. Choć prace te z zakresu walki robotników i chłopów o lepsze warunki bytu, niegdyś o bardzo doniosłym znaczeniu, dziś straciły nieco na aktualności, nie mniej pozostały na zawsze wzorami prac publicystycznych i popularyzatorskich, jako utwory rzadko spotykanego talentu. Wnoszą one wiele materiału historycznego.

SPÓŁEM!

DWUTYGODNIK

POŚWIĘCONY PRAKTYCE SPÓŁDZIELNI SPOŻYWCÓW
ORGAN „SPOŁEM” ZWIĄZKU SPÓŁDZIELNI SPOŻYWCÓW R.P.

Wskazania programowe

Z przemówienia d-ra B. Jaeggi na Zjeździe w Lozannie

Wielce zasłużony szef szwajcarskiego ruchu spółdzielczego, dr Bernard Jaeggi, który obchodzi w roku przyszłym siedemdziesięciolecie swych urodzin, postanowił wycofać się z czynnej akcji spółdzielczej. W ciągu trzydziestu lat jako prezes Szwajcarskiego Związku Spółdzielni Spoż. dr. B. Jaeggi doprowadził tę organizację do rozkwitu, zyskując dla swej pracy powszechne uznanie nie tylko we własnym kraju ale i za granicą. Z uznaniem tym łączy się podziw dla jego wysokich zalet charakteru i umysłu, praktycznego, a zarazem głębokiego, godnego kierownika wielkiej organizacji społecznej.

W roku bieżącym dr. Bernard Jaeggi przewodniczył po raz ostatni zjazdowi spółdzielni szwajcarskich i w tym charakterze wygłosił dłuższe przemówienie zawierające niejako ostatnie jego wskazania programowe. Z przemówienia tego przytaczamy ważniejsze ustępy.

„Doświadczenie czasów obecnych, niepewność co do przyszłej ewolucji życia gospodarczego — mówił dr. B. Jaeggi — powinny skłonić każdego człowieka, a także każdą organizację do skupienia się i do zastanowienia, czy nie należało

by w przyszłości tej lub innej rzeczy zreorganizować. Organizacja tak duża, jak nasz Związek i spółdzielnie, którym przypadło tak wielkie zadanie gospodarcze, a w szczególności wychowawcze, zmuszona jest do oceny przeszłości i do zdania sobie sprawy, w jakiej mierze spełniła ona nadzieje w niej pokładane, jak również do oceny błędów popełnionych. Jest bowiem obowiązkiem każdego ruchu dokładnie porównać po kilku latach rezultaty spodziewane z rezultatami osiągniętymi. Podobnie jak surowa krytyka samego siebie i przyznanie się do swych własnych błędów może doprowadzić człowieka do koncepcji życia wyższej i moralniejszej, tak samo koniecznym jest w organizacjach, a w szczególności w organizacjach spółdzielczych, przyznać się do ewentualnych błędów popełnionych i poczynić odważnie i wytrwale wysiłki dla ulepszenia organizacji i owocniejszego rozwiązania zadań zarówno ogólnych jak i poszczególnych.

Spółnota gospodarcza tworzy podstawę ruchu spółdzielczego i zaspokojenia potrzeb jego członków. Małe i średnie spółdzielnie wydają się być najbliższe tego celu, podczas gdy wiele organizacji

powstałych w zależności od okoliczności, na skutek połączenia różnych spółdzielni, nie mogą wypełnić swego zadania, jakie wypełniały wtedy, gdy działalność spółdzielni nie przekraczała granic jednej gminy *).

Dzisiaj jeszcze przeważa zdanie, że wydajność danego przedsiębiorstwa zależy od jego wielkości, lecz jest to słuszne tylko częściowo i w warunkach, jakich dzisiaj się nie spotyka.

W dużych spółdzielniach świadomość członków, iż należą do organizacji spółdzielczej i do pewnej całości, nie potęguje się, przeciwnie — w wielu wypadkach słabnie. Poszczególne członki, którzy może brać udział tylko raz na rok w walnym zgromadzeniu lub w głosowaniu, nie ma bezpośrednich stosunków z całością. W istocie wie on i dowiaduje się niewiele albo nic o życiu wewnętrznym spółdzielni. Uważa się przede wszystkim za kupującego, a rzadko za członka odpowiedzialnego za wszystko, który bierze udział w korzyściach i szkołach wspólnych.

Traktujemy spółdzielnie jako załączek nowego życia, które zapewnia pracującemu dobrobyt, opierając się na wzajemnej pomocy. Ale dopiero gdy jednostka osiągnie zdolność największą, gdy zaczyna uwzględniać nie tylko swą własną korzyść ale i dobrobyt całości, wówczas tylko nowa forma organizacji, jaka powstanie, może być ożywiona nowym duchem. Tylko duch czyni żywą i silną miłość, tak głęboko tkwiącą w ideale spółdzielczym.

Problem wychowania ma duże znaczenie dla spółdzielni. Istota spółdzielczości i wspólnoty nie może być naprawdę zrealizowana, dopóki człowiek, nie pozwalając się opanować przez życie miejskie o tendencjach niwelacyjnych, nie wyzwoli sił naturalnych towarzyskości i wspólnoty, jakie drzemią w każdym z nas i dopóki nie zacznie współdziałać, nie tylko w teorii ale i w praktyce, dla dobra swego bliźniego. *Bliskie stosunki*

między ludźmi, do których tak wielką wagę przywiązywał największy pedagog szwajcarski, Henryk Pestalozzi, powinny być kultywowane nie tylko na wsi ale i w mieście, a w szczególności w spółdzielniach. Jeżeli mamy dążyć do poprawy warunków obecnych, a w ogóle do podniesienia ludzkości, to reformy powinny być przeprowadzane w ten sposób, aby człowiek mógł mieć pewien ogólny pogląd na sprawy, dla których pracuje, oraz rozumieć warunki życia gospodarczego i dzięki temu znaleźć radość w pracy i poczuć się człowiekiem.

Wychowanie spółdzielcze powinno przyczyniać się do triumfu prawdziwej idei społecznej nad wszystkimi egoizmami ludzkimi, aby odwieść ludzkość od zle zrozumianego indywidualizmu a doprowadzić do koncepcji społecznej i postępowej. Trzeba hamować wybujały egoizm nie tylko jednostek ale także i organizacji grup.

Powodzenie spółdzielni zależy od wyłączonej woli członków pracowania dla dobra ogółu. Prądy polityczne, które starają się podważyć zasadę neutralności spółdzielni, mogą być dla nich tylko szkodliwe. Tendencje polityczne i inne tendencje partyjne nie powinny ani przedstawiać się ani ścierać na terenie spółdzielczym, gdyż są one zawsze niebezpieczne dla jedności całości. Jedność wewnętrzna ruchu nie może być naruszona. Nie możemy dopuścić do wkroczenia do nas kłótni, zawiści i nienawiści.

Trusty i formacje analogiczne niewątpliwie mogą być z powodzeniem zwalczane i zwyciężone przez państwo, a również przez prawdziwe spółdzielnie, w którym jest żywe uczucie wspólnoty. Sfera wpływów tych formacji wielkoka-pitalistycznych będzie się zmniejszała i wyczerpywała w miarę jak siła nabywca mas będzie się zwracała ku organizacjom spółdzielczym oraz gdy spółdzielcy w każdej rzeczy będą zachowywali bezwzględną wierność w stosunku do swych przedsiębiorstw małych i dużych".

*) Gminy w Szwajcarii są znacznie mniejsze niż nasze i przeważnie jednowsiowe. (Red.)

O poprawę doli dziecka

Zagadnienie opieki nad dzieckiem nie zostało w Polsce pomyślnie rozwiązane. Pomimo tego, że społeczeństwo nasze ma dla dzieci dużo serdeczności, że dzieci na ogół są kochane—na przedmieściach naszych miast i wsiach dziesiątki tysięcy dzieci żyje w bardzo ciężkich warunkach rozwojowych, bez dostatecznego zaopatrzenia w odzież, często głodując a z reguły bez dostatecznej opieki rodzicielskiej i społecznej. Wprawdzie zajmuje się nieco tą opieką rząd w resortach ministerialnych opieki społecznej i oświaty publicznej, ale opieka ta po pierwsze jest wysoce niedostateczna ze względu na szczupłość budżetu pierwszego ministerstwa oraz ograniczenia opieki nad dzieckiem do czasu spędzonego w szkole—drugiego; poza tym sprawę opieki nad dzieckiem ujmuje się u nas z punktu widzenia rodziny, stanowiącej podstawową komórkę społeczną i mającej wychować dzieci, zapewniając im dach nad głową, pożywienie, odzież i wykształcenie. Taka jest zasada — źle jest jednak z wykonywaniem jej w życiu.

Dzieci do lat 14 jest w Polsce 11.400.000; stanowi to około $\frac{1}{3}$ całego społeczeństwa. Jak twierdzi dr. Stefan Hubicki, komisarz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, około miliona tych dzieci ma dobrą opiekę rodzicielską i społeczną. Sytuacja reszty jest bardzo ciężka, szczególnie tych na wsi, gdzie dzieci bezdomne są pozbawione w ogóle opieki, te zaś, które mają dom — nie mają normalnej opieki rodzicielskiej.

Znaną jest ciężka sytuacja młodego pokolenia, o którym się tak często deklaruje, że „młodzież jest przyszłością narodu”, nie dbając jednocześnie o los tej młodzieży. Zapomina się o dzieciach bezdomnych, przeciąża się pracą nad siły pozwala się mieszkąć w straszliwych norach — o głodzie i chłódzie, w brudzie, bez opieki społecznej. Jak wygląda bardziej szczegółowo obraz tej sytuacji, opisaliśmy w „Społem” Nr 22 z 1936 r. w art. pt. „Trzeba pomóc dzieciom”.

Dolą dziecka w Polsce musi zająć się

całe społeczeństwo. Musi ono przejść od deklamacji na wdzięczny temat miłości do dziecka do zupełnie konkretnych prac, które by poprawiły losy młodego pokolenia.

Pierwszym krokiem w tym kierunku ma być Ogólnopolski Kongres Opieki nad Dzieckiem. W kongresie wezmą udział przedstawiciele tych wszystkich instytucji o charakterze społecznym, którym los dziecka polskiego leży na sercu. Wśród nich znajduje się również i Związek „Społem”.

Kongres Opieki nad Dzieckiem odbędzie się 2, 3 i 4 października r. b. w Warszawie w Domu Katolickim (ul. Nowogrodzka 49). Będzie to pierwsza tego rodzaju impreza w Polsce. Za granicą kongresy poświęcone sprawom dziecka nie są nowością. W wielu krajach odbywają się one od dawna, cieszą się dużym uznaniem i odgrywają poważną rolę w rozwiązywaniu zagadnień dotyczących życia dziecka. Ostatnio odbyły się takie kongresy w Paryżu, w Rzymie i we Frankfurcie. Stały się one wybitnymi wydarzeniami w poczynaniach pedagogów, badaczy, psychologów, mocno też wpłynęły na kierunek prac rządów i społeczeństw w swoich krajach.

Pierwszy Ogólnopolski Kongres Opieki nad Dzieckiem jest próbą zgromadzenia wszystkich sił działających na terenie opieki nad dzieckiem i złączenia ich w zgodnej współpracy.

Kongres został zainicjowany przez instytucję społeczną o pięknych tradycjach — przez Stowarzyszenie Uczestników Walki o Szkołę Polską. Do komitetu organizacyjnego kongresu zgłosiło przystąpienie około setki organizacji społecznych o bardzo szerokim zakresie pracy. Ta mobilizacja sił społecznych odbywa się pod hasłem poprawy doli dziecka w Polsce.

Kongres obejmie całokształt spraw świata dziecięcego, a więc sprawy dzieci w rodzinie, dzieci w szkole, dzieci zdrowych — nie tylko upośledzonych lub nieszczęśliwych. Kongres będzie zapo-

czątkowaniem stałej i systematycznej akcji. Będzie on początkiem instytucji stale działającej, która ma realizować wnioski i uchwały kongresów, zmierzające do podniesienia stanu opieki nad dzieckiem, wychowania i kształcenia dzieci i warunków rozwoju i bytu. Kongresy mają powodować wzrost uczucia wśród społeczeństwa w stosunku do dziecka, przedstawiać społeczeństwu jak wygląda sytuacja dziecka w Polsce, opracowywać metody, którymi powinno pójść wychowawstwo rodzinne i społeczne.

Obrady kongresu będą podzielone pomiędzy 5-cioma komisjami, które zajmą się następującymi zagadnieniami:

Stosunek społeczeństwa do dziecka

„Dziecko i człowiek dorosły”.

„Dziecko w rodzinie”.

„Dziecko w polskim prawie rodzinnym”.

Podstawowe prawa dziecka

„Prawo dziecka do szkoły”

„Zdrowie dziecka”.

„Wczasy dziecka”.

Kongres będzie połączony z wystawą poświęconą sprawie dziecka w Polsce. Wystawa ta czynna będzie przez cały październik. Będzie ona miała charakter przede wszystkim propagandowy, poruszając zagadnienia związane z wszechstronnym rozwojem dziecka; zobrazuje jego potrzeby i możliwości ich racjonalnego rozwiązania, pokaże wzory godne naśladowania.

Oprócz działu ogólnego znajdą się tam liczne działy szczegółowe, a więc: opieki nad macierzyństwem i dzieckiem, działalności przedszkoli i szkół, książek dla dzieci i o dziecku. Zostaną tam zobrazo-

wane m. in. zagrożenie zdrowia dziecka, rozwoju, środowiska wychowawczego, wyboru zawodu, urobienia obywatelskiego i społecznego itd.

Uczestnicy kongresu zwiedzą liczne instytucje poświęcone dziecku, a więc: wzorowe domy mieszkalne, ośrodki zdrowia i opieki, Państwowy Instytut Higieny Psychiczej, przedszkola, szpitale dziecięce, ogródki jordanowskie, domy sierot, sąd dla nieletnich, wzorowe szkoły powszechne, czytelnie dziecięce itd.

Działacze spółdzielczy, którzy pragnęliby wziąć udział w kongresie, powinni niezwłocznie zawiadomić o tym Wydział Lustracyjny i Społeczno - Wychowawczy Związku.

Oplata za kartę uczestnictwa w kongresie wynosi zł 5.—. Daje ona prawo do brania udziału w posiedzeniach plenarnych i komisyjnych kongresu, w otwarciu Wystawy Dziecka w Polsce oraz w wycieczkach zorganizowanych przez komitet organizacyjny dla zwiedzenia instytucji poświęconych dziecku. Uczestnicy kongresu otrzymają szczegółowe sprawozdanie z obrad z tekstami referatów i przyjętych rezolucji. Przysługiwać im będzie zniżka kolejowa w wysokości 50% ceny biletów w obie strony.

Zainteresowanie kongresem jest wielkie. Według obliczeń organizatorów weźmie w nim udział około 2 tysięcy osób.

Ruch spółdzielczy ma to do siebie ze względu na swój charakter, że ludzie tkwiący w nim mają mocne zrozumienie potrzeb społecznych. Dlatego to spółdzielczość na I Ogólnopolskim Kongresie Opieki nad Dzieckiem będzie licznie reprezentowana.

J.

Młodzież to przyszłość spółdzielczości

My wszyscy, którzy budujemy spółdzielczość i wierzymy, że jest ona w stanie zaważyć na przyszłości świata, winniśmy pamiętać o tej nieznannej potędze, zdolnej zniszczyć lub wznieść wysoko

nasze dzieło: winniśmy pamiętać o tych, którzy przyjdą po nas.

Przemienie niewiele lat i dzisiejsze dzieci i młodzież szkolna zaczęła ujmować w swoje ręce sprawę

swych wsi i miast rodzinnych. Od wpływów, jakie dziś na nie oddziałują, od sił, które dzisiaj kształtują ich przekonania, usposobienia i charaktery, zależą przyszłe losy naszego kraju, a więc i spółdzielczości.

To też w wielu krajach spółdzielcy ponoszą duże nieraz ofiary i czynią poważne wysiłki, aby pozyskać młodych dla naszego ruchu. Polska może pochwalić się również pewnymi rezultatami na tej drodze.

Wśród licznych kursów wakacyjnych, jakie organizuje corocznie Związek „Społem”, nie braknie również kursów dla nauczycieli oraz młodzieży wiejskiej i robotniczej. Powstają coraz nowe spółdzielnie uczniowskie i koła młodzieży. Wychodzi „Młody Spółdzielca”. Istnieją podręczniki techniczne, ułatwiające prowadzenie spółdzielni uczniowskiej. Jesteśmy w trakcie zbierania danych o spółdzielczości szkolnej i niedługo będzie można stworzyć ich statystykę.

Jednak to wszystko jest tylko małą częścią wysiłków, jakie winno podjąć starsze pokolenie spółdzielcze, jeśli pragnie przygotować naszemu ruchowi pewną i jasną przyszłość. Za mało jeszcze jest czynione dla pozyskania dla spółdzielczości nauczyciela polskiego. Wskutek tego nie do wszystkich szkół dociera wieść o naszym ruchu, nie wszędzie powstają spółdzielnie uczniowskie. Ponadto ze spółdzielniami tymi pozostajemy często w zbyt słabym kontakcie. Powstanie specjalnej organizacji spółdzielni uczniowskich, takiej, jaka istnieje we Francji, jest sprawą palącą i ważną.

Powinniśmy również zwrócić baczniejszą uwagę na dorastającą młodzież. Nasza spółdzielczość uczniowska rozwija się głównie w szkołach powszechnych

i obejmuje młodzież do lat 14, pamiętać zaś należy, że o ile w młodszym wieku tworzą się podwaliny charakteru, o tyle istotne przekonania, idee i pojęcia kształtują się w wieku lat 15 — 20. Tworzenie na terenie całej Polski spółdzielczych kół młodzieży, rozszerzenie spółdzielczości uczniowskiej na gimnazja i licea, a zwłaszcza na licea kształcące przyszłych nauczycieli, wprowadzenie do szkół wykładów czy odczytów o spółdzielczości, wyznaczenie premii za najlepsze wypracowania o ruchu spółdzielczym lub za sprawozdania z wycieczek spółdzielczych — oto szereg stojących przed nami zadań.

Tymczasem zaś, póki tego wszystkiego krok za krokiem nie osiągniemy, każda spółdzielnia powinna się troszczyć o młodzież z okolicy pozostającej pod jej wpływem. Dużą rolę mogą tu odegrać książki i czasopisma, „Spółnota” i odpowiednie broszury propagandowe w rękach dorastającej młodzieży, „Młody Spółdzielca” w szkołach powszechnych i gimnazjach.

Nadmieniamy przy sposobności, że w pragnieniu ułatwienia pracy nauczycielowi-opiekunowi spółdzielni uczniowskiej „Społem” postanowiło wydawać przy „Młodym Spółdzielcy” dodatek instrukcyjny dla nauczycieli.

Każda spółdzielnia dorosłego pokolenia winna dbać, aby „Młody Spółdzielca” był prenumerowany przez szkoły. W razie gdy szkoła jest zbyt biedna lub zbyt mało uświadomiona, miejscowa spółdzielnia powinna uważać za swój obowiązek zaprenumerowanie dla niej tego pisma.

Jeżeli bowiem kochamy dzieło, które tworzymy, winniśmy dbać, aby je powierzyć w przyszłości godnym ręką.

H. D.

Spółdzielnia, która ma ambicję odegrania roli ważnego czynnika w ruchu spółdzielczym, podejmuje się zastępstwa Banku „Społem!”

Zdolność konkurencyjna wytwórni prowadzonych przez spółdzielnie spożywców

Głównymi elementami konkurencyjnej przewagi wytwórni spółdzielczych w stosunku do wytwórni prywatnych są: praca na rynek zorganizowany, odbiorca występujący jako pracodawca, związanie ideowe pracowników i ogólne powiązanie z całością ruchu spółdzielczego.

Przeciwwagą zaś tego w wytwórniach prywatnych jest większa ostrożność w wydatkach i osobisty zysk właściciela.

Dla produkcji istotnymi cechami rynku zorganizowanego są: możność wpływania na sprzedaż, tak pod względem ilościowym jak i jakościowym oraz powiązanie z innymi czynnościami handlowymi.

Jak bardzo ważną rzeczą jest możność wpływania na sprzedaż, świadczy np. fakt, że sklepy prywatne sprzedają zwykle 10 — 20 kg pieczywa, gdy sklepy spółdzielni spożywców prowadzących ten dział wytwórczy — przeciętnie cztery razy tyle. Co więcej, sklep prywatny bierze od kilku dostawców, gdy tymczasem sklep spółdzielni tylko z jednej, własnej wytwórni. Jest jasnym, że ma to dla niej ogromne znaczenie; zmniejszają się znacznie koszty rozwózki, koszty administracyjne, sprzedaż jest pewna, bo nawet zdarzające się wadliwe wyroby przynoszą wytwórni mniejsze straty, zbędna jest zachęta dla sprzedawcy w postaci wyższego rabatu, co więcej, sprzedaż faktycznie reguluje się w myśl interesów wytwórni i konsumenta zarazem. Klasycznym przykładem był okres regulacji cen w roku 1937, kiedy zachodziła nieraz konieczność kontygentowania sprzedaży w sklepach, rzecz niemożliwa przy sprzedaży na rynek prywatny.

Innym przykładem może być jedna ze spółdzielni, gdzie warunki tak się ułożyły, że prawie całą produkcję swojej wytwórni musiała oddawać sklepom prywatnym. Chodziło w tym wypadku

o chleb, który sklepikarze mocno zorganizowani sprzedawali taniej w bochenkach 1 kg niż 1½. Bochenek 1 kg przynosi mniej korzyści niż większy, tak dla spożywcy, jak i dla piekarni. Większe koszty robocizny, większe zużycie opału, niższy przypiek, wyższe koszty rozwózki itp. powodują droższą produkcję chleba w bochenkach 1 kg. Spółdzielnia, o której mowa, dobrze sobie zdawała sprawę z tego stanu rzeczy i nawet udzielała większego rabatu na chleb 1½ kg. Lecz cóż, wszyskie te wysiłki rozbiły się o opór prywatnych sklepów, które większy rabat inkasowały dla siebie, a preferencję cen dawały bochenkom 1 kg. W rezultacie produkcja poszła w tym samym kierunku, i ogólna gospodarka piekarni znacznie się pogorszyła.

Przykładów takich jest dużo: np. w tej samej dziedzinie, tzn. piekarstwie, bez własnych sklepów nie do pomyślenia było by przeforsowanie i przyzwyczajenie konsumenta do chleba koszyczkowego, bezwzględnie zdrowszego i ekonomiczniejszego; zresztą i w tym wypadku nie jest to łatwą rzeczą. Słowem, możność prowadzenia sprzedaży w sposób najkorzystniejszy dla produkcji jest bezsprzecznie ważnym atutem konkurencyjnym dla wytwórni przy spółdzielni spożywców.

Następnie wytwórnia powstaje przy spółdzielni, która już okrzepła, prowadzi gospodarkę handlową i posiada zasoby finansowe.

Wiadomym jest, że żadna wytwórnia nie wytrzyma na dłuższą metę, jeśli zakupy surowców czyni zbyt małymi partiami lub na kredyt. Ten ostatni jest przyczyną słabego dzisiaj stanu gospodarczego rzemiosła w kraju. Wyzysk np. przy kredycie mącznym jest niebywały i wynosi często kilkanaście procent wartości tego surowca. Oczywiście rzemiosło wyrównuje to sobie na innej drodze, często przez niewypełnianie zobowiązań

wobec dostawców, ale dla porządku gospodarującego warsztatu, przy braku środków na zakup gotówkowy kredyt podobny stanowi klęskę.

Dalej, fakt, że wytwórnia prowadzona jest przez organizację posiadającą własny aparat sprzedaży, daje znaczne korzyści w postaci powiązania gospodarki; są to: lepsze wykorzystanie środków transportowych, wspólne zakupy dla magazynu i wytwórni, umiejętna kontrola buchalteryjna itp.

Równolegle do wyżej wymienionych momentów występuje jako ważny czynnik konkurencyjności zależność służbowa pracowników od odbiorców, oczywiście pośrednio przez walne zgromadzenie, radę nadzorczą i zarząd. Nie ulega wątpliwości, że odbiorcy ci wywierają większą presję niż mogą to robić odbiorcy na właściciela wytwórni prywatnej. Jednocześnie ta właśnie zależność zapewnia sprężystość i postęp w gospodarce, jak również utrzymuje na odpowiednim poziomie koszty produkcji. Trzeba sobie powiedzieć wyraźnie, że jak dotąd, w okresach ciężkich, głównym sposobem obniżenia kosztów produkcji było obniżanie płac pracownikom.

Poza tym pracownik wytwórni spółdzielczej jest bardziej zmuszany do ciągłego postępu. Postęp we własnej pracy wymaga dużo wysiłków i ludzie mają na ogół tendencję do zamykania się w swej rutynie. Jest to zjawisko wybitnie występujące zwłaszcza u rzemieślników. Pod tym względem drobne rzemiosło jest bardzo dystansowane przez wytwórnie spółdzielcze. W prywatnych wytwórniach dużych właściciel przestaje już być samym wytwarzającym i majster czy kierownik, który musi się starać o dobry produkt, jest od niego zależny, innymi słowy, musi się starać o postęp. W wytwórniach wielkich, fabrykach, zależność ta jest jeszcze większa i następuje już specjalizacja. W warsztacie istnieją ludzie, których zadaniem jest polepszać technikę i gospodarkę przedsiębiorstwa. Ten czynnik jest jednym z podstawowych elementów konkurencyjności wielkich fabryk, które

w stosunku do rzemiosła nie są tak silne, jak to się powszechnie wydaje, a to dlatego, że rzemiosło ma niższe koszty amortyzacji i transportu na jednostkę produkcji.

Zależność człowieka od człowieka jest bezsprzecznie wielką dźwignią postępu technicznego na świecie i w wytwórniach spółdzielczych od najmniejszych do największych czynnik ten konsekwentnie jest wykorzystywany.

Ale w stosunku do wytwórni prywatnych, zwłaszcza średnich, występuje jeszcze inny element konkurencyjności, — jest nim związanie ideowe pracowników ze spółdzielnią.

Więź społeczna spółdzielcza między pracownikami spółdzielczymi jest już silna i zresztą stale podtrzymywana. Jest ona poważnym motywem oddania się pracowników własnej robocie. Praca w warsztacie społecznym powoduje również, że uczciwość pracowników jest większa. Zwłaszcza w średnim warsztacie prywatnym, gdzie właściciel nie występuje już jako równorzędnny pracownik, a jeszcze warsztat ów nie jest „firmą“, dla której się pracuje, — innymi słowy, gdzie pracownik wyraźnie czuje, że pomaga dorabiać się właścicielowi, nadużycia są bardzo częste. Tego motywu nie ma zupełnie w wytwórniach spółdzielczych. Wprawdzie w wytwórniach prywatnych pracownicy zmieniają się często, co daje w pewnym sensie selekcję korzystną, ale zato pracownik spółdzielczy wie, że jeśli tylko będzie sumiennie pracował, był ma zapewniony. Na dłuższą metę system ten, bardziej odpowiadając przeciętnej ludzkiej, czyni organizację trwalszą. Sprężystsza selekcja pracowników w wytwórniach prywatnych jest równoważona też gorszymi stosunkami między pracodawcą a pracownikiem.

Obecnie spółdzielnie zaczynają coraz więcej doceniać znaczenie, jakie może mieć wymaganie od pracowników wytwórni stałego samokształcenia się, jednak na tym polu jest jeszcze wiele do zrobienia.

W końcu powiązanie z całością ruchu

spółdzielczego daje wytwórniom możliwość korzystania z doświadczenia wspólnego, pewność uczciwych wzajemnych stosunków i ogólne wyrobienie społeczne zatrudnionych pracowników. Zanim spółdzielnia zdecyduje się urządzić wytwórnię, zwykle stara się zobaczyć, jak to wygląda w innej spółdzielni; poza tym korzysta z doświadczenia zebranego przez Związek w różnych spółdzielniach, — a doświadczenie to jest już, jeśli chodzi o niektóre działy, dosyć duże. Prywatny przedsiębiorca musi ograniczać się do własnego doświadczenia. Stąd też znanym jest fakt, że prawie bez wyjątku, gdy spółdzielnia przejmuje wytwórnię prywatną, to urządzona ona jest tak, że należy ją przerabiać, jeśli się chce prowadzić porządną gospodarkę.

Następnie w stosunkach z ruchem spółdzielczym, czy to będzie chodziło o informacje, czy o zakupy, spółdzielnia jest pewna bezwzględnie solidnego załatwienia sprawy. Tego zaufania zupełnie brak między przedsiębiorcami prywatnymi, gdzie raczej jest pewnikiem, że jeden chce drugiego wyzyskać.

Wreszcie czynny udział w życiu społecznym, szerszy horyzont myślowy stale uzupełniany ogólnym czytaniem, które choć nie dotyczy specjalnie techniki, to jednak kształci ogólnie pracowników, co z kolei odbija się dodatnio na pracy zawodowej, jest jeszcze jednym elementem przewagi wytwórni spółdzielczych nad prywatnymi.

inż. J. Bugajski

PRAKTYKA

Kontrola rachunkowa nawozów sztucznych

(dok.)

Wyliczenia dochodowości sprzedaży nawozów możemy dokonać w każdej chwili, chociażbyśmy jeszcze nie sprzedali wszystkiego zapasu. Trzeba wtedy zrobić rimanent nawozów po cenie cennikowej i kwotę rimanentu dodać po prawej stronie ks. magazynowej do rubryki kwoty sprzedaży, następnie porównać z wartością nabycia.

Może się zdarzyć, jak w naszym przykładzie, że pomimo pobierania cen nieco wyższych niż przewiduje cennik fabryczny (do 5% można pobierać wyżej od cennika na pokrycie kosztów prowadzenia składu), nie zdołaliśmy pokryć kosztów składu. Dopiero gdy się obliczy i weźmie pod uwagę prowizję, jaką otrzymujemy od komitenta, mamy rezultat netto dodatni, wynoszący zł 640.50.

Ażeby takiego obrachunku można było dokonać z ks. magazynowej, zostały tam dodane ostatnie dwie rubryki, które wypełnia się tylko raz na miesiąc na podstawie miesięcznych raportów do komitenta. W jednej rubryce podajemy

kwotę wartości sprzedanych nawozów w danym miesiącu, ale po cenie nominalnej, to jest cennikowej, a w drugiej rubryce piszemy kwotę należnej nam prowizji. To nam pozwoli wyliczyć dochodowość składu konsygnacyjnego.

Z powyższych wywodów widzimy, że ks. magazynowa będzie nam służyła dla dwóch celów: pierwszy — dla obliczenia magazyniera, czy ma tyle na składzie ile wykazują poszczególne rubryki, drugi — ile mamy dochodu na sprzedaży nawozów sztucznych.

Ponieważ nasz komitent, czyli Związek oraz Bank Rolny, musi wiedzieć, jakie były obroty nawozami, przeto z książki magazynowej po wniesieniu do niej wszystkich operacji za dany miesiąc sporządzamy raport ilościowy; raportów takich sporządzamy trzy rodzaje: oddzielnie na nawozy azotowe, oddzielnie na potasowe i oddzielnie na fosforowe, wszystkie jednak są do siebie podobne i wyglądają w ten sposób:

SPRAWOZDANIE

składu konsygnacyjnego nawozów sztucznych

przy *Spółdzielni Spożywców* w *Kurowie*za miesiąc *czerwiec* 193⁸ r.Nawozy sztuczne produkcji Sp. Akc. Eksploatacji Soli Potasowych we Lwowie

Gatunek nawozu	Pozostałość z m-ca poprzedniego	Przybyło w m-cu sprawozd.	Ubyło w m-cu sprawozd.	Pozostałość na m-c następny	Wartość sprzedanego towaru		
					Cena za 100 kg.	S u m a	
	kg.	kg.	kg.	kg.		zł	gr
Sól potasowa 21%	4.600	—	2.000	2.600	8,45	169	—
Kainit zwykły	6.000	15 000	10.000	11.000	3,80	380	—
R a z e m	10.600	15.000	12.000	13.600		549	—

(Pieczętka i podpis)

Kurów, dn. *30 czerwca* 193⁸ r.

Po sporządzeniu raportów ilościowych z dokonanych operacji w danym miesiącu zarząd, zanim je podpisze i wyśle do Związku, obowiązkowo musi sprawdzić w magazynie, czy jest tyle każdego rodzaju nawozów sztucznych, ile ks. magazynowa i raporty wykazują. Gdyby zarząd tego nie zrobił, mogłyby się wkraść poważne rozbieżności ze stanem faktycznym. A stać się to może bądź z powodu błędów rachunkowości, bądź nieporządków lub nawet nadużyć w magazynie.

Oprócz raportów ilościowych należy co miesiąc sporządzić i wysłać do Związku raport gotówkowy. W tym raporcie

będą podane kwoty, jakie brutto należą się komitentowi za sprzedane nawozy, następnie ile spółdzielni przypada prowizji od sprzedaży komisowej i wreszcie — ile netto należy się komitentowi za sprzedane nawozy.

Do raportu gotówkowego spółdzielnia bierze nawozy po cenie cennikowej, a więc nie po tej, jaką istotnie osiągnęła, bo czasami zdarza się, że spółdzielnia sprzedaje drożej (ma na to prawo do 5%), albo w razie dużej konkurencji nawet poniżej cen nominalnych.

Sposób sporządzenia raportu gotówkowego będzie następujący:

Sprawozdanie gotówkowe składu konsygnacyjnego nawozów sztucznych

przy *Spółdzielni Spożywców* w *Kurowie*
ze sprzedaży w m-cu *czerwcu* 193^s r.

Grupa nawozów	Wartość brutto		R a b a t		S k o n t o		Razem rabat i skonto		Do uregulowania	
	zł	gr	%	zł	gr	%	zł	gr	zł	gr
Azotowe	325	—					27	62	297	38
Sól potasowa .	169	—					13	52	155	48
Kainit	380	—					30	40	349	60
Superfosfat . .	430	—					38	70	391	30
Razem	1304	—					110	24	1193	76
Saldo z poprzedniego miesiąca na dobro									6	24
Do zapłaty									1200	—
Wpłacono d. 4						30.553	zł.	264,—		
" " 9						"	"	241,—		
" " 12						"	"	298,—		
" " 20						"	"	214,—		
" " 29						"	"	183,—	1200	—
Pozostało saldo na dobro										

(pieczęć i podpis)

Kurów, dn. 30 czerwca 193^s r.

Z powyższego raportu wynika, że w ciągu miesiąca czerwca sprzedano nawozów sztucznych po cenie nominalnej za 1304 zł., z czego spółdzielni przypada prowizji 110.24 zł., a więc należało Związkowi przekazać 1.193.76 zł. Ponieważ z poprzedniego miesiąca zostało małe saldo w kwocie 6.24 zł., więc razem należność Związkowi wyniosła 1.200 zł.

Następnie sprawdzamy i wypisujemy na raporcie wszystkie wpłaty dokonane w ciągu czerwca na rachunek nawozów

sztucznych. Po podsumowaniu wpłat dowiadujemy się, jaką kwotę przekazaliśmy ogółem. Z naszego przykładu widzimy, że wpłaciliśmy razem 1.200 zł., a więc tyle, ile się Związkowi należało.

Należy się starać, ażeby każdy raport miesięczny kończył się zerem, to jest żeby nie pozostawało nawet najmniejsze saldo. Gdybyśmy tego nie przestrzegali, moglibyśmy narazić się na zarzut zatrzymywania cudzych pieniędzy.

Ażeby do tego nie dopuścić, trzeba za-

wsze pilnować, ażeby targi za nawozy były przekazywane najpóźniej drugiego dnia. Przed końcem miesiąca, ażeby uniknąć salda, trzeba w ostatnim dniu wszystko dobrze sprawdzić, obliczyć i wpłacić do banku całą należność łącznie z targiem ostatniego dnia.

Obecnie zastanowimy się, jak księgować operacje komisowe nawozami sztucznymi w ks. głównej. Przepisy o komisie wymagają otwarcia w ks. głównej trzech kont, a mianowicie: „R-k Komitenta”, „R-k Towarów Komisowych” i „R-k Prowizji”.

Pierwsze konto tj. „R-k Komitenta” jest właściwie kontem Związku, możemy więc nazwać go: „R-k Związku za nawozy sztuczne”. Jeżeli w ks. głównej mamy mało wolnych kont, można powyższy rachunek umieścić na „R-ku Różnych”, a wtedy zajdzie konieczność otwarcia dla Związku w ks. pomocniczej (ks. różnych) specjalnego konta nawozów sztucznych. Wygodniej więc mieć w ks. głównej oddzielne konto dla Związku, a nie na „R-ku Różnych”, gdyż wtedy odpada potrzeba prowadzenia ks. pomocniczej (ks. różnych).

Powyższe konto Związku nie może być łączone z rachunkiem Związku za inne towary, gdyż oba te konta mają zupełnie różny charakter.

Na „R-ku Związku za nawozy sztuczne” będziemy zapisywali z prawej strony wszystkie rachunki za nadesłane nawozy sztuczne, a z lewej strony kwoty przekazywane Związkowi z tytułu sprzedanych nawozów.

Wprawdzie przekazujemy gotówkę za sprzedane nawozy nie bezpośrednio Związkowi, a Bankowi Rolnemu lub fabrykom nawozów sztucznych, jednak rozrachunek za sprzedane nawozy robimy na koncie Związku.

Na drugim koncie pod nazwą „R-k Towarów Komisowych” zapisujemy z lewej strony rachunki za nawozy sztuczne, a z prawej kwoty targów dziennych, jakie uzyskaliśmy ze sprzedaży nawozów. Targi te piszemy z zestawień dziennych sprzedaży, o których była mowa wyżej.

Na trzecim koncie tj. „R-ku Prowizji” piszemy z raportu miesięcznego należną nam prowizję od sprzedanych w tym miesiącu nawozów. Kwotę tę piszemy po prawej stronie konta. Na tę samą stronę przenosimy dochód pochodzący z pobierania cen wyższych niż wyznaczone przez komitenta. Kwotę tego dochodu obliczamy co miesiąc względnie co kwartał z „R-ku Towarów Komisowych”. Gdybyśmy sprzedawali nawozy ściśle według cen cennikowych, nie mielibyśmy tego dodatkowego dochodu.

Na lewej stronie „R-ku Prowizji” zapisujemy wszystkie wydatki związane z prowadzeniem składu konsygnacyjnego, a więc koszty przewozu nawozów ze stacji do magazynu, opłaty stacyjne, komorne magazynu, ubezpieczenie od ognia i kradzieży. Powyższe wydatki zapisujemy dlatego na „R-ku Prowizji”, że wolno nam pobierać na ich pokrycie wyższe ceny i dochód z tego tytułu też zapisujemy na powyższym koncie (z prawej strony). To nam pozwoli przekonać się naocznie, czy pobrane wyżej ceny istotnie pokrywają nasze wydatki na prowadzenie składu komisowego.

Gdy zamkniemy „R-k Prowizji”, dowiemy się, ile na czysto mamy dochodu na sprzedaży nawozów sztucznych. Jest to właściwie prowizja netto, którą przed bilansem przenosimy na R-k Strat i Nadwyżek (po prawej stronie).

Przykłady zapisów w ks. głównej przy prowadzeniu składu konsygnacyjnego nawozów sztucznych podajemy na str. 12-ej.

Jest pewna trudność z księgowaniem nadeszłych transportów nawozów, gdyż dostawca przeważnie wystawia rachunki z dużym opóźnieniem, dochodzącym nie raz do kilku miesięcy. Ponieważ nie możemy czekać tak długo z zapisami, należy zapisać do ksiąg nadeszłe nawozy zaraz po ich nadejściu. Ponieważ nie mamy jeszcze oryginalnego rachunku, musimy zrobić sami tymczasowy, podając w nim ilości otrzymanych nawozów, gatunki, cenę (z cennika), ponadto Nr. wagonu, w którym nadszedł transport. Tymczasowy rachunek podpisuje zarząd

Zapisy w księdze głównej

Data	T r e ś ć	R-k Kasy		R-k Zw. „Społem”		R-k Tow. Komis.		R-k Prowizji	
		Wpły- wy	Wy- datki	Wi- nien	Ma	Wej- ście	Wyd- ście	Wi- nien	Ma
21.6	Z przeniesienia					8768	8210	190	549 76
21.6	Nawozy z wag. 314544				325	325			
„	Koszty zwózki		15					15	
28.6	Ubezpiec. od ognia		25					25	
29.6	Sprzedano 29.6	120					120		
30.6	„ 30.6	80					80		
„	Komorne za skład		10					10	
„	Wpłacono do PKO 30553		183	183					
„	Prowizja za czerwiec			110 24					110 24
„	Za zwózki cen od 1.1 do 30.6					220 50			220 50
	Razem					9313 50	8410	240	880 50
	Remanent do bilansu po c. c.						903 50		
	Prowizja netto przenosi się do R-k Nadwy- żek i Strat					9313 50	9313 50		
								640	
								880 50	880 50

oraz magazynier na dowód odbioru nawozów.

Rachunek taki będzie miał brzmienie następujące:

„Dnia 21 czerwca 1938 r. nadszedł wagon nawozów sztucznych Nr. 314.544, nadany przez fabrykę w Chorzowie dnia 17 czerwca r. b.

Po stwierdzeniu całości plomb i otwarciu wagonu w obecności członków zarządu, pp. i magazyniera p. oraz świadków, pp. , stwierdzono, że w wagonie było:

10.000 kg azotniaku granulowanego
25% N à 32.50 zł = 325.00 zł.

(Wyraźnie — trzysta dwadzieścia pięć złotych).

(—) podpisy zarządu pod pieczęcią spółdzielni,

(—) podpisy świadków.

Towar powyższy otrzymałem w całości i należytym stanie.

(—) podpis magazyniera składu konsumpcyjnego.

Dokument powyższy będziemy traktowali w buchalterii jako dowód do księ-

gowania i na podstawie jego zrobimy zapisy do ks. magazynowej i ks. głównej. Gdy nadejdzie po pewnym czasie od dostawcy właściwy rachunek, należy dołączyć go do tymczasowego rachunku.

Oba dokumenty powinny zgadzać się i co do ilości i co do wartości. Gdyby zaśla pewna różnica, trzeba ją zaksięgować w ks. magazynowej i w ks. głównej, powołując się na Nr. poprzedniej pozycji, pod jaką został zaksięgowany tymczasowy rachunek. Na obu dokumentach robimy notatkę o wyrównaniu zapisów, podając Nr. tej pozycji z ks. głównej.

Oba dokumenty najczęściej nie zgadzają się tylko o pewne dopłaty, jakie policzy fabryka (np. za podstawienie wagonu itp). Różnice te zapiszemy po prawej stronie „R-ku Związku” i po lewej na „R-ku Towarów Komisowych”. Gdy te dopłaty są nam z góry znane, należy je od razu napisać na tymczasowym rachunku, łącząc je z wartością towaru.

Po skończeniu sezonu trzeba koniecz- nie uzgodnić z dostawcą rachunki oraz zapasy nawozów na składzie, ażeby tym

sposobem upewnić się, czy nie zakradł się do naszych rachunków jakiś błąd.

Z początkiem następnego sezonu trzeba zbadać z cennikiem w rękę, czy ceny nie uległy zmianie, ewentualne różnice wypisać na specjalnym wykazie i ogólną kwotę zapisać na „R-ku Związku” i na „R-ku Towarów Komisowych”. W ten sposób zaczniemy nowy sezon zgodnie ze stanem aktualnym rozrachunku z komitentem.

Należy jeszcze powiedzieć słów parę o rachunkowości, gdy spółdzielnia kupuje nawozy nie w komis, a za gotówkę. Wtedy w ks. głównej trzeba otworzyć tylko jedno konto pod nazwą „R-k Nawozów Sztucznych”.

Na tym koncie będziemy zapisywali z lewej strony rachunki za nabyte nawozy oraz wszelkie koszty prowadzenia nawozów, a z prawej księgujemy targi dzienne. Konto to wykaże nam dochód, jaki uzyskaliśmy na nawozach.

Operacji nawozowych nie należy zapisywać na ogólnym „R-ku Towarów”, gdyż wtedy nie wiedzielibyśmy, jakie rezultaty daje nam obrót nawozami, ponadto i na towarach kolonialnych wykazywano by niewłaściwe rezultaty.

Należy również prowadzić ks. magazynową, ażeby mieć kontrolę nad magazynierem. W podanym wzorze ks. maga-

zynowej (przy prowadzeniu nawozów na własny rachunek) nie są potrzebne dwie ostatnie rubryki po prawej stronie książki.

Spółdzielnie prowadzące składy konsygnacyjne otrzymują ze Związku (Dział II) gotowe druki „zaświadczeń” oraz raporty miesięczne. Zestawienia dziennego targu oraz ks. magazynowa będą wydane dopiero później, przeto należy je zrobić u siebie odręcznie.

Przy prowadzeniu nawozów w formie składu komisowego zachodzi pytanie, czy należy prowadzić kontrolę zakupów członków i nieczłonków. Zasadniczo dla członka nie ma innego znaczenia zakup nawozów sztucznych, niż innych towarów, np. gwoździ, widel, smaru do wozu itd., nie ma więc żadnego uzasadnienia wyłączać obroty nawozami ze zwrotów od zakupów członkom. Można tylko przyznać mniejsze zwroty, jeżeli na nawozach był mały dochód.

Jeżeli sprzedajemy nawozy w formie składu konsygnacyjnego, podatek od obrotu oblicza się tylko od uzyskanej prowizji w wysokości 6% od kwoty prowizji. Wpłaca się go zaliczkami co miesiąc, a ogólny obrachunek robi spółdzielnia za cały rok przy zeznaniu ogólnym o obrotach.

T. Poźniak

PORADNIK DLA NOWYCH SPÓŁDZIELNI

Właściwe źródła zakupu

Sprzedaż towarów w spółdzielni odbywa się wg cen rynkowych. Oto zasada naszej pracy gospodarczej. Na ustalenie cen rynkowych wpływają różne czynniki, a wśród nich poważną rolę grają: źródła i warunki towarów przez spółdzielnie, zasada kalkulacji, walka konkurencyjna itp.

Rozważmy kolejno wspomniane czynniki. Przede wszystkim zbadajmy sprawę źródeł zakupów hurtowych. Naturalnym źródłem zakupu dla spółdzielni

jest własna hurtownia czyli najbliższy oddział albo składnica. Składnice i oddziały „Społem” całkowicie służą spółdzielniom i w tym celu poza asortymentem składowym, kompletowanym w myśl słusznych żądań spółdzielni w okręgu, kierownik oddziału sprawuje opiekę gospodarczą przez: udzielanie spółdzielniom życzliwych i słusznych informacji o towarach, cenach, sytuacji rynkowej, celowości zakupów itp. Oczywiście kierownikowi oddziału obce

są wszelkie posunięcia zmierzające do wciskania towarów, byle je zbyć. Jakże często nasze oddziały odradzają spółdzielniom nabywanie towarów nie raz na pozór rentownych, zdając sobie sprawę z tego, że na dalszą metę taki zakup godzi w żywotne interesy gospodarcze danej spółdzielni, a więc i w jej członków.

Oddziały nasze dla ułatwienia spółdzielniom czynności zakupów wydają dla nich cenniki. Oczywiście taki cennik ma charakter tylko orientacyjny, bowiem podane ceny obowiązują jedynie w dniu wydania cennika, ponieważ w najbliższych dniach mogą zajść zmiany. Czasem zarząd spółdzielni, sądząc niesłusznie, że do chwili otrzymania nowego cennika z oddziału obowiązują w składnicy dawne ceny, powiedzmy wyższe, kupuje towar na rynku prywatnym.

Niestety, wiemy z b. wielu faktów, że takie zamówienia kosztują spółdzielnię znacznie drożej niżli wyniosłyby we własnej hurtowni przy uprzednim dokładnym poinformowaniu się. Wystarczy wymienić tak dobrze znane fakty, jak wsadzanie przez prywatne hurtownie spółdzielniom gorszego towaru, noszącego ładnie brzmiącą nazwę: „extra”, „prima”, lub zniżanie cen na jeden artykuł, by na innych odbić z nawiązką, wpychanie większych partii nie zawsze świeżego towaru pod pozorem udzielenia lepszych warunków spłaty (raty). Wszystko to się dzieje ze szkodą dla spółdzielni, a więc i jej członków. Taka nielojalna spółdzielnia odbija własne błędy na kieszeni Boгу ducha winnych spółdzielców, bo sprzedaje gorsze towary po wyższej cenie. Z drugiej strony przeładowany remanent pozbawia spółdzielnię obrotowych kapitałów, zmusza do szukania takich hurtowników, którzy kredytują, ale i dyktują warunki.

Przy okazji należy coś powiedzieć o tak zw. dogodnych warunkach zakupu. Nie wiem dlaczego, ale nieraz podczas narad gospodarczych władze spółdzielni wypowiadały opinię, że najlepszą politykę zakupów prowadzą ci kierownicy, którzy potrafią zdobyć — najdłuż-

szy kredyt. Nie wahałbym się powiedzieć, że czasami uprawia się swoisty sport w poszukiwaniu najdłuższego kredytu.

Tymczasem zastanówmy się, jakie szkody ponoszą członkowie spółdzielni wskutek takiej metody postępowania władz. Jeśli mniejszy hurtownik, powiedzmy powiatowy, rozdaje na kredyt towary, to sam zmuszony jest do nabywania większych partii drogą bezgotówkowej operacji, a więc płaci drożej. Z kolei większy hurtownik musi również szukać kredytu itd. W ten sposób powstaje cały łańcuch osób, pracujących jak niewolnicy na tego posiadacza fortuny, który łaskawie rozdziela kredyt, każąc sobie za to oczywiście dobrze płacić.

To też władze spółdzielni muszą zdobyć się na wysilek zakupów gotówkowych w oddziale lub składnicy, zamiast popierać naszą niewolę gospodarczą i dźwigać jarzmo kredytu. Oczywiście przy nabywaniu towaru na kredyt u hurtowników prywatnych ceny naszej spółdzielni nigdy nie będą konkurencyjne, zaś roczny wynik lichy, bo nadwyżkę spółdzielni i członków zabierze kredytodawca, który liczy za towar drożej, bo musi wziąć pod uwagę pewne ryzyko, oprocentowanie kapitału plus własny zarobek.

Jeszcze słów kilka o kalkulacji. Znając cenę naszego zakupu towarów, orientując się w cenach detalicznych innych sklepów, łatwo zdobędziemy wskazówki: — a) czy drogą liczyły dotąd za towary sklepy prywatne, — b) jaką mamy stosować cenę. Przy artykułach z marką „Społem” należy stosować metodę takich cen, by nasze artykuły można było sprzedawać w największej ilości, przy czym należy brać pod uwagę wskazówki podawane na naradach gospodarczych spółdzielni. Wiemy, że nasza sprawiedliwa kalkulacja staje się regulatorem cen (bez mandatu karnego) na najbliższą okolicę. Zaś nasi członkowie dzięki temu uzyskują poważne oszczędności przy wydatkach na życie.

A teraz na zakończenie słów kilka

o nieuczciwej konkurencji. Mnożą się dziś przykłady stosowania różnych chwytów w celu zdobycia kieszeni spożywcy. Najprostszy sposób — to akcentowanie pozornej taniości towarów. Istotnie, zachodzi czasami różnica w cenie danego artykułu między spółdzielnią a rynkiem prywatnym, ale porównujemy z reguły nie podobieństwo nazwy, lecz jakość artykułu. Nasze polskie społeczeństwo grzeszące brakiem wyrobienia gospodarczego wrażliwe jest na wiadomości: — Gdzie o parę groszy

taniej! — Niestety, przy okazji nie zadaje się pytań: Na jak długo wystarczy? — Jaki gatunek towaru? Otóż rzeczą władz spółdzielni jest zainicjowanie kilku zebrań z pogańkami towaroznawczymi oraz pokazami. Należy zainteresować tą akcją Koła Gospodyń Wiejskich, które powinny okazać jak największą pomoc przez uświadamianie kobiet, że czasem pozornie wyższa cena w spółdzielni jest w rzeczywistości niska.

E. Andruszkiewicz

PRACE ORGANIZACYJNE I PROPAGANDOWE

Sprawozdanie z Wakacyjnych Kursów Spółdzielczych w roku 1938

Nastawieniem Wydziału Lustracyjnego i Społeczno - Wychowawczego w roku bieżącym było, aby nie powiększając zbytnio ilości miejscowości, w których kursy wakacyjne miały się odbywać, zwiększyć ilość samych kursów przez przedłużenie okresu trwania akcji kursowej w poszczególnych punktach. Dlatego też w tym roku zorganizowaliśmy kursy wakacyjne w 8 miejscowościach (w roku ub. w 7-miu), a zato rozpoczęliśmy kursy już 7 czerwca (w Sitkowie), zaś zakończyliśmy 28 sierpnia (Zaleszczyki i Czatkowice). W ten sposób chcieliśmy umniejszyć sobie pracy i potanić administrację. Ogółem projektowane było zorganizowanie 33 kursów, a odbyło się 31. Nie odbył się kurs dla młodzieży spółdzielczej w Ustroniu (odwołany przez Związek Młodzieży Spółdzielczej z powodu trudności finansowych) i kurs dla działaczy robotniczych w Sitkowie (z powodu małej ilości zgłoszeń). 24 kursy trwały po 14 dni i 7 kursów po 10 dni. Ogółem kursy tegoroczne trwały 406 dni. W roku ubiegłym kursów było 25 i trwały 330 dni. Odpowiednio więcej było uczestników. W roku bieżącym 942 wobec 736 w roku ubiegłym.

Frekwencja uczestników w poszczególnych miejscowościach przedstawia się następująco:

	kursów	uczestników	procent nie na kursie
Zaleszczyki	6	169	28
Sitkówka	5	112	23
Ustronie	4	186	46
Białobrzegi	4	85	21
Cieszyn	3	75	18
Czatkowice	3	171	57
Chałupy	3	86	29
Bukowina	2	58	29
Razem	31	942	30

Liczyby powyższe nie dają pojęcia o ilości osób przebywających jednocześnie w danej miejscowości, gdyż wiele kursów odbywało się równolegle. Przeciętnie dziennie mieszkało osób: w Zaleszczykach — 42, w Sitkowie — 23, w Ustroniu — 46, w Białobrzegach — 28, w Cieszynie — 37, w Czatkowicach — 57, w Chałupach — 29, w Bukowinie — 29. Do tych liczb należało by doliczyć tych uczestników, którzy pozostawali na wypoczynku po wysłuchaniu kursu, na który się zgłosili.

Cieszyn. — Przy posiłku

Ilość kursów i frekwencja na nich według przeznaczenia dla poszczególnych kategorii osób była następująca:

L. p.	Kursów dla	Kursów			Uczestnicy		
		1937 r.	1938 r.	Różnica	1937 r.	1938 r.	Różnica
1.	Pracowników (sklep., biur., kier.)	11	10	-1	270	241	- 29
2.	Władz spółdzielni	1	1	—	24	31	+ 7
3.	Komit. sklep. i czł. spółdzielni	2	4	+2	146	247	+101
4.	Nauczycieli	3	4	+1	107	101	- 6
5.	Spółdz. księgarskich	1	1	—	22	25	+ 3
6.	Kobiet	3	3	—	68	103	+ 35
7.	Młodzieży	4	2	-2	99	100	+ 1
8.	Działaczy społ.ecz.	—	5	+5	—	68	+ 68
9.	Opiekunów spółdz. junackich	—	1	+1	—	26	+ 26
Razem		25	31	+6	736	942	+106

Wahania na plus i na minus, ujawnione w powyższym zestawieniu, wymagają wyjaśnień. Chcielibyśmy naszą wakacyjną akcją kursową objąć wszyst-

kich, interesujących się ruchem spółdzielczym spożywców. To też w pięciu miejscowościach, równoległe do innych kursów zorganizowaliśmy tzw. kursy dla działaczy społecznych, w których mógł wziąć udział każdy, komu czy termin czy program innych kursów nie dogadzał. Frekwencja na tych kursach okazała się jednak bardzo słaba. Kurs dla opiekunów spółdzielni junackich odbył się przy życzliwym poparciu komendy głównej J. H. P., doceniającej wychowanie spółdzielcze młodzieży przebywającej na obozach junackich. Uderza znaczny wzrost frekwencji na kursach dla komitetów sklepowych i zwykłych członków spółdzielni. Stało się to przede wszystkim dzięki temu, że kurs dla członków komitetów sklepowych Powszechnej Spółdzielni Spożywców w Łodzi był bezpłatny — koszty całkowicie pokryła spółdzielnia; 3 kursy w Czatkowicach dla członków spółdzielni śląskich również były bezpłat-

Kurs w Białobrzegach.
Spożywanie posiłków własnego zbioru

ne. Tak samo młodzież wiejska i robotnicza w ilości 100 osób korzystała z bezzwrotnych subsydiów po 20 zł, tak, że faktycznie opłata na dziesięciodniowym kursie w Ustroniu wynosiła tylko 5 zł, a i to dla wielu z młodzieży sprawiało dużą trudność. Podobnie sprawa przedstawiała się z kobietami. Przybyło ich w tym roku na kursy dużo wię-

cej, co powinno wpłynąć dodatnio na rozwój prac Ligi Kooperatystek. Mogło się to stać jedynie dlatego, że większość kobiet korzystała z zapomóg Ligi. Ujemnym objawem jest zmniejszenie się ilości uczestników spośród pracowników. Przecież głównym celem tej akcji jest dać pracownikom spółdzielni, których z każdym rokiem jest więcej, możliwość pożytecznego dla zdrowia i umysłu spędzenia urlopu. Przyczyny tego smutnego faktu tkwią w zbytnej oszczędności władz spółdzielni. Pracownicy sklepowi w naszych spółdzielniach przeważnie nie są w stanie na własny koszt wyjechać na kurs. Tym-

Ćwiczenia gimnastyczne w Sitkówce

Zaleszczyki — Kursiści na plaży

czasem nie było dla nich wydatniejszych zapomóg. Jedynie Związek Pracowników Spółdzielczych pokrył koszty pobytu na kursie dla działaczy swoich w Bukowinie za 25 uczestników, poszczególne rady okręgowe przyznały także pewne sumy. Spółdzielnie tylko w nielicznych wypadkach dawały zapomogi. Wyróżnić należy Spółdzielnię „Zjednoczenie” w Warszawie, która na zgromadzeniu członków uchwaliła 500 zł. z rocznej nadwyżki na kursy wakacyjne dla swoich pracowników. Z pożyczek, które przecież trzeba spłacać z niewielkich zarobków, pracownicy niechętnie korzystają. Fundusz im. R. Mielczarskiego wydał 9 pożyczek

na sumę zł. 490. Sprawa pomocy finansowej dla uczestników kursów wakacyjnych, a przede wszystkim dla pracowników spółdzielczych, będzie musiała być zasadniczo rozstrzygnięta.

W roku bieżącym uczestnicy naszych kursów po raz pierwszy korzystali ze zniżek kolejowych w wysokości od 50 do 66% w obie strony.

Rekrutacja uczestników według okręgów przedstawia się jak następuje:

Kurs junacki w Bukowinie.
Pogadanka na spacerze

L. p.	RADY OKRĘGOWE	K U R S D L A										R a z e m
		Pracowni- ków spół- dzielczych	Członków rad nadz. i okręgow.	Członków spółdzielni	Kobiet	Spółdzielni księgarsk. i uczniow.	Nauczyciel- stwa	Działaczy społecz.	Młodzieży wiejskiej i robotniczej	Spółdz. i organizacji junackich		
1	Katowice	21	1	171			17	4			214	
2	Łódź	16	9	76	6	1	2	1	40		151	
3	Warszawa	45	3		25	4	18	16	16		127	
4	Będzin	18	1		11		4	4	7		45	
5	Białystok	14			3	1	6	1	1		26	
6	Lwów	13			6	1	3	1	2		26	
7	Ostrowiec	6			13	1	2	4			26	
8	Końskie	15			2	1	1	3	2		24	
9	Poznań	11			2	1	4	2	2		22	
10	Częstochowa	9	2		7		1		2		21	
11	Lublin	9					1	7	2		19	
12	Kielce	5			4	3	4	2			18	
13	Lida	9	1		5	1	2				18	
14	Radom	8	1		5	1	1	3			19	
15	Wilno	6	1		3	3	2	2			17	
16	Siedlce	1	1		1	3	7	2			15	
17	Brześć n/Bugiem	8	1		1	1	2				13	
18	Kraków	5			2			1	2		10	
19	Włocławek	1	1		2		3	3			10	
20	Krasnystaw	1						3	5		9	
21	Zamość	4			1		4				9	
22	Biała k/Bielska	2					5				7	
23	Chełm Lubelski		2		2			2	1		7	
24	Wieluń	1	1				1		4		7	
25	Łowicz					2			4		6	
26	Baranowicze		3		1		2				6	
27	Kutno	1						1	3		5	
28	Piotrków-Opoczno				1				4		5	
29	Pińsk	1	1				2				4	
30	Ciechanów	1			2						3	
31	Kalisz								3		3	
32	Lubartów				1		2				3	
33	Łuck				1		2				3	
34	Łomża						1	1			2	
35	Puławy	1			1						2	
36	Stanisławów						2				2	
37	Gdynia-Port	1									1	
38	Hrubieszów					1					1	
39	Kraśnik	1									1	
40	Grodno		1								1	
41	Rzeszów		1								1	
42	Junackie Hufce Pracy									26	26	
43	Czechosłowacja	7									7	
Razem		241	31	247	108	25	101	63	100	26	942	

Z pięciu okręgów nie było nikogo na kursach wakacyjnych, mianowicie: Biłgoraj, Garwolin, Krosno, Miechów, Włodawa. Są to okręgi rolnicze. Brak pracowników z tych okręgów na kursach można częściowo usprawiedliwić wzmo-

żoną pracą w okresie żniw (choć w czerwcu tych przeszkód nie było). Ale już nieobecność nauczycieli na kursach świadczy o nieistnieniu kontaktu nauczycielstwa jeżeli nie z ruchem spółdzielczym, to z radą okręgową.

Na pierwsze miejsce wysuwają się w powyższej statystyce okręgi przemysłowe, gdzie spółdzielnie są zasobniejsze, pracownicy lepiej wynagradzani, a i łatwiej było o pomoc finansową.

Aby umożliwić pracownikom z okręgów rolniczych pobyt na kursach o charakterze wypoczynkowym, już od nadchodzącej zimy Związek „Społem” organizować będzie „wakacyjne” kursy zimowe.

Pierwszy raz w naszych kursach wzięli udział witani serdecznie pracownicy polskich spółdzielni z zagranicy, mianowicie z Łaz i ze Stonawy na Śląsku Zaolzańskim.

W rozkładzie zajęć na kursach nie zaszły poważniejsze zmiany. Odnotować należy tylko upowszechnienie doświadczeń pożytecznych niektórych kursów z lat poprzednich. I tak wprowadzono regulaminowo obowiązującą wszystkich uczestników gimnastykę po-

ranną. Trzeba jednak stwierdzić, że kiedy młodzież bardzo chętnie uczęszcza na ćwiczenia, to starsi, przeważnie kobiety, wszelkimi sposobami starają się uchylać od gimnastyki, chociaż rozumieją, że byłaby z pożytkiem dla ich zdrowia. Działa tu fałszywy wstyd. Na wszystkich kursach wprowadzono świetlicę, która stała się bardzo dużym urozmaiceniem pobytu. Na świetlicach cieszą się powodzeniem gazetki ściennie, nieraz bardzo pomysłowe, często ciekawie ilustrowane. Wszystkie kursy prowadziły kronikę, stanowiącą ciekawy dokument tego, co się działo na kursie. Gazetki, kroniki, wielkie ilości fotografii pozwolą kiedyś na zorganizowanie wystawy prac uczestników wakacyjnych kursów spółdzielczych.

Szczegółowe opisy poszczególnych kursów podamy w następnym numerze.

J. Dominko

Spółdzielczy Kalendarz Książkowy na 1939 rok

Każda spółdzielnia powinna pamiętać, że co najmniej raz do roku członkowie jej i ich rodziny muszą znaleźć w swych domach popularną lekturę spółdzielczą, która ich pouczy i zabawi, poinformuje o stanie ruchu spółdzielczego w Polsce, o jego zdobyczach i celach, ugruntuje ich wierność dla swojej placówki i wykształci ideowo.

Taką wymarzoną dla tego celu lekturą jest Spółdzielczy Kalendarz Książkowy. Jest on utrzymany na tak popularnym poziomie, a jednocześnie ułożony tak interesująco, że zaciekawi każdego. Ponadto zawiera bardzo wiele porad praktycznych — dla gospodyń, dla rolników, a także z zakresu szycia i kroju, — które czynią go niezbędnym przez cały rok w każdym domu. To też za jego

pośrednictwem zasady spółdzielcze wnikają powoli i uparcie i trafiają nawet do najbardziej opornych.

W tym roku udało nam się pozyskać dla Kalendarza pisarzy tej miary co Gojawiczyńska i Morcinek. Poza częścią spółdzielczą jest więc wyjątkowo interesująca część literacka.

Dlatego spółdzielnie powinny pomyśleć o zaopatrzeniu się w większą ilość egzemplarzy tego wydawnictwa, tym bardziej, że upoważni je to do wydrukowania swojej nazwy na karcie tytułowej (przy nabyciu powyżej 200 egz.) oraz do umieszczenia w nim własnej monografii i otrzymania rabatu (powyżej 500 egzemplarzy). Niska cena kalendarza — 50 gr za egzemplarz czyni go dostępnym dla każdej spółdzielni.

Zbierajmy ofiary na Spółdzielczy Fundusz Obrony Narodowej!

PRZEPISY PRAWNE

K. Kakietek

Przepisy aprowizacyjne

WYSOKOŚĆ OPŁAT OD MAKI I KASZY I POBÓR TEJ OPŁATY

(Dz. U. R. P. Nr. 63 z 2.IX.1938 r.)

Z dniem 5 września 1938 r. weszło w życie rozporządzenie Min. Skarbu, mocą którego wysokość opłaty na cele gospodarczo uzasadnionego kształtowania cen artykułów rolnych na rynku wewnętrznym od maki żytniej, pszennej i jęczmiennej oraz kaszy pszennej i jęczmiennej ustalona została na 3 zł od 100 kg.

KONTROLA PRZEMIAŁU ZBOŻA I OBROTU MAKĄ I KASZĄ. ZGŁASZANIE ZASTĘPCÓW

Przepisy o środkach finansowych na popieranie gospodarczo uzasadnionego kształtowania cen artykułów rolniczych, podanych w ostatnim numerze „Społem”, przewidują, że:

„przedsiębiorstwa hurtowej sprzedaży maki i kaszy, zakłady przemiału zboża (młyny) oraz wytwórnie wyrobów mącznych (piekarnie itp.) winny ustanowić zastępcę”.

O ustanowieniu zastępcy należy zawiadomić powiatową władzę administracji ogólnej. Na zawiadomieniu zastępcę własnoręcznym podpisem powinien stwierdzić, że zastępstwo przyjmuje.

Ustanowiony zastępcę obowiązany jest udzielać organom kontrolującym wszelkich informacji oraz pomocy przy wykonywaniu czynności urzędowych tudzież okazywać prowadzone w przedsiębiorstwie księgi obrachunkowe (kontrolne, przemiału zboża, księgę magazynową specjalnego wzoru); ponadto piekarnie obowiązane są podawać faktyczną zdolność wypieku posiadanych pieców, poświadczoną przez instytucję

samorządu gospodarczego (izba przemysłowo-handlowa, izba rzemieślnicza) lub przez cech, normalny rozkurz maki, przeciętny wypiek oraz ilość dni roboczych dla każdego pieca w ciągu badanego okresu.

W młynach, wytwórniach oraz hurtowniach worki z kaszami i mąką powinny być układane w sposób umożliwiający ich przeliczenie i skontrolowanie zamieszczonych na nich etykiet. Zakłady powyższe winny posiadać zalegalizowaną wagę z odważnikami.

KSIĘGI KONTROLNE

Młyny powinny prowadzić księgi obrachunkowe wg wzoru urzędowego (do nabycia w Związku Młynarzy Polskich w Warszawie). Hurtownie winny posiadać księgę magazynową również wg wzoru urzędowego (księgi dla spółdzielni do nabycia w Dziale Wydawnictw Związku „Społem”).

Księgi winny być oparafowane przez urząd gminny. Zapisy do ksiąg winny być dokonywane nie później, jak dnia następnego do godz. 10.

Wpisów do ksiąg należy dokonywać wyraźnie atramentem; nie mogą one być podskrobane i zamazane, a wszelkie poprawki winny być omówione.

Zapisy do ksiąg mogą być dokonywane zbiorowymi pozycjami dziennymi, pod warunkiem jednak ich udowodnienia szczegółowymi zestawieniami poszczególnych pozycji jednostkowych w księdze szczegółowej, prowadzonej wg stosowanego w danym przedsiębiorstwie wzoru.

Księgi i dokumenty do nich winny być przechowywane w porządku w ciągu lat 5.

ZWROT OPŁAT POBIERANYCH OD MĄKI I KASZY SPÓŁDZIELCZYM PIEKARNIOM WIEJSKIM

Spółdzielcze piekarnie wiejskie, należące do związku rewizyjnego, w przypadku wymiany swoim członkom, ale tylko będącym rolnikami i pracownikami rolnymi, mają prawo do zwrotu opłat od mąki zużytej na wypiek chleba (3 zł od 100 kg).

Celem uzyskania zwrotu piekarnie powinny wnieść podanie (wolne od opłat stemplowych) do właściwej izby skarbowej wraz z odpowiednim zaświadczeniem związku rewizyjnego, stwierdzającym ilość mąki zużytej do wypieku chleba.

O PRZEMIALE PSZENICY I ŻYTA

Na podstawie rozporządzenia Min. Rolnictwa i Reform Rolnych z 18.VIII. 1938 r. przemiał zbóż chlebowych nie podlega ograniczeniom. Zakazane jest natomiast używanie w zakładach przemysłowych do przerobu i wypieku wszelkiego rodzaju mąki, nie odpowiadającej standartom giełd krajowych.

Worki z mąką przeznaczoną do spożycia w miastach powinny być zaopatrzone w plombę i etykiety z napisem nazwy młyna, gatunku mąki oraz procentowości przemiału (niezależnie od etykiet z uiszczoną opłatą na mocy rozporządzenia o środkach finansowych na popieranie gospodarczo uzasadnionego kształtowania cen artykułów rolnych).

Za naruszenie powyższych przepisów grozi kara aresztu do 3 miesięcy lub grzywna do 3.000 zł; jednocześnie może być zastosowana konfiskata mąki z worka nie zaopatrzonego etykietą i nie zaplombowanego.

Przepisy o szyldach

Na mocy przepisów prawa przemysłowego (art. 33): „prowadzący przemysł

REGULOWANIE CEN PRZETWORÓW ZBÓŻ CHLEBOWYCH, MIĘSA I JEGO PRZETWORÓW ORAZ NAFTY I WĘGLA

Na mocy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 18.VIII.1938 r. ceny przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów mogą być regulowane celem zapobieżenia i przeciwdziałania nadmiernejwyżce cen tych przedmiotów.

Podstawą do wyznaczenia cen będą koszty produkcji i koszty wymiany. Uprawnienia do wyznaczania cen przysługują wojewodom, a w Warszawie komisarzowi rządu, przy czym wojewodowie mogą przekazać swoje uprawnienia starostom oraz prezydentom miast wydzielonych.

Wyżej wymienione władze będą wyznaczały ceny na podstawie opinii komisji cen. Komisje takie składają się z przewodniczącego oraz 3-ch członków i ich zastępców, mianowanych na wniosek izb przemysłowo-handlowych, rolniczych i rzemieślniczych.

Na mocy powołanego na wstępie rozporządzenia mogą być regulowane również detaliczne ceny nafty i węgla. Podstawą do wyznaczenia detalicznych cen są ustalone przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu ceny hurtowe i półhurtowe.

Kto będzie żądał lub pobierał ceny wyższe od wyznaczonych, ulegnie w drodze administracyjnej karze aresztu do 3 miesięcy lub karze grzywny do 3.000 zł. Jednocześnie może być orzeczony przepadek (konfiskata) przedmiotów.

Rozporządzenia o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów oraz węgla i nafty weszły w życie z dniem 18.VIII. 1938 r., obowiązują jednak tylko do 31.XII. 1940 r.

(handel, zakład rzemieślniczy, fabrykę itp.) winien oznaczyć na zewnątrz

w odpowiedni sposób swoje przedsiębiorstwo. Przedsiębiorstwa prowadzone przez osoby prawne należy oznaczyć na zewnątrz przez uwidocznienie zarejestrowanej firmy".

Ministerstwo Przemysłu i Handlu pismem z dn. 13.II.1928 r. skierowanym do Komisarjatu Rządu m. st. Warszawy wyjaśniło, że powołany wyżej art. 33 prawa przemysłowego przewiduje tylko obowiązek uwidoczniania na zewnątrz przedsiębiorstwa danych w tym artykule określonych, natomiast nie przewiduje ani formy szyldów ani ich rozmiarów i wyglądu.

Określenie, jakie mają być szyldy, nie należy do ustawy przemysłowej, mogą natomiast być wydawane poszczególne zarządzenia, bądź ogólne przepisy miejscowe co do sposobu umieszczania szyldów, napisów, reklam itp. na podstawie prawa budowlanego i o zabudowaniu osiedli.

Otóż na podstawie tego prawa w nr. 3 Warszawskiego Dziennika Wojewódzkiego dla m. st. Warszawy ukazało się obwieszczenie komisarza rządu m. st. Warszawy z dn. 26.I.1938 r., w którym m. inn. zaznaczono, że o ile istniejące dotychczas szyldy czy reklamy nie odpowiadają przepisom prawa przemysłowego, bądź przedsiębiorstwo nie jest oznaczone wcale, należy je oznaczyć co najmniej „tabliczką o poziomej długości 30 cm i wysokości od 10 do 20 cm, napis na tabliczce winien być wykonany barwą czarną na białym tle; wyso-

kość liter w napisie oznaczającym firmę winna wynosić 2 cm. Tabliczki należy umieszczać dla oznaczania przedsiębiorstw posiadających wejście:

a) bezpośrednio z ulicy: — na wysokości 1.4—1.7 m od poziomu chodnika na ścianie budynku tuż przy wejściu do przedsiębiorstwa lub na drzwiach wejściowych,

b) z bramy budynku frontowego — na wysokości od 1 m do 2.5 m od poziomu w bramie,

c) bezpośrednio z podwórza — jak przy wejściu z ulicy (a),

d) z klatek schodowych oficyn — na wysokości od 1 m do 2.5 m od poziomu podwórza na ścianie budynku tuż przy wejściu na klatkę schodową lub do sieni.

Winni niewłaściwego oznaczania przedsiębiorstw podlegają karze upomnienia, grzywny do 1.000 zł i aresztu do 14 dni.

W związku z przepisami o szyldach uprzedzamy spółdzielnie, że napisy na szybach, podające ceny towaru, wykonane przepisową barwą białą, będą traktowane jako reklamy; opłaty od takich reklam są znacznie wyższe niż od szyldów. Ażeby nie uiszczać opłat od reklam, ceny mogą być wykazywane ale winny być umieszczone od wewnętrznej strony szyby w pewnej od niej odległości.

Przepisy powyższe mają zastosowanie nie tylko w Warszawie, ale i w innych miastach i osiedlach.

Z t e r e n u

ZE ŚLĄSKA

Śląska Rada Okręgowa zorganizowała w Cieszynie kurs 10-tygodniowy dla pracowników sklepowych spółdzielni spożywców z terenu woj. śląskiego i Śląska Zaolzańskiego. Kurs trwał od 20 kwietnia do 29 czerwca rb. i zgromadził 30 słuchaczy z 16 spółdzielni, wśród których reprezentowane były również polskie spółdzielnie ze strony czeskiej (Łazy i Stonawa).

Praca na kursie nie ograniczała się tylko do wykładów. W czasie wolnym od zajęć programowych słuchacze urządzali zebrania, prowa-

dzili świetlice, redagowali gazetkę, a w celu zdobycia praktyki prowadzili sklep doświadczalny pod nazwą „Spółdzielnia Kursowa”.

W ciągu trwania kursu urządzono kilka wycieczek programowych do spółdzielni, fabryk i Muzeum Zamkowego w Cieszynie oraz do ośrodków produkcji „Społem” w Kielcach, Włocławku i Gdyni.

Uczestnicy wzięli udział w Zjeździe Pełnomocników Związku „Społem”.

Poza tym w każdą niedzielę organizowane były wycieczki krajoznawcze.

Kierownikiem kursu był prof. St. Arcikiewicz.

W dniu 19 ub. m. odbyło się uroczyste zakończenie kursu spółdzielczego w Bielsku koło Białej, urządzonego dla żołnierzy i podoficerów 21 pułku art. lek. staraniem Związku Rewizyjnego Spółdzielni Wojskowych, Cieszyńskiej Rady Okręgowej Spółdzielni Spożywców i Polskiego Białego Krzyża.

Kurs, który zgromadził 53 uczestników, miał na celu zainteresowanie słuchaczy ruchem spółdzielczym i zachęcenie ich do pracy w tym kierunku po wyjściu z wojska. Uczestnicy otrzymali zaświadczenia, wydane przez Związek Rewizyjny Spółdzielni Wojskowych.

W ramach kursu odbyła się wycieczka do Zakładów Wytwórczych w Kielcach.

Z BIELSKA PODLASKIEGO

W dniu 8 maja rb. lustrator „Społem”, Bolesław Paździor, wygłosił w Bielsku Podlaskim w lokalu T. U. R. pogadankę na temat spółdzielczy. Na zebranie powyższe przybyło około 80 osób, przeważnie członków miejscowych organizacji robotniczych. Dyskusja wykazała, że zainteresowanie dla spraw spółdzielczych jest duże.

SPÓŁDZIELCZOŚĆ NA ZJEŹDZIE TUR W GDYNI

W dniach 4 i 5 września 1938 r. obradował w Gdyni i w Władysławowie-Hallerowie walny zjazd delegatów Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego (T.U.R.). W zjeździe wzięło udział ponad 200 delegatów i gości z całej Polski.

W charakterze gościa w imieniu „Społem” wziął udział w zjeździe J. Heller z Oddziału w Gdyni. J. Dominko, który miał wziąć udział w imieniu Centrali „Społem” nie przybył na zjazd z powodu choroby.

Już w chwili powitania gości, kiedy wymieniono Związek „Społem”, delegaci zareagowali gorącymi oklaskami. W dyskusji zagadnienie spółdzielczości było żywo komentowane. Przemawiali na ten temat: Marian Nowicki, Wacław Schayer i Edward Osóbka z Warszawy, Antoni Szczerkowski z Pabianic i wielu innych. Podnoszono, że ruch spółdzielczy spełnia rolę wychowawczą, a więc jest bardzo bliski oświatowo-wychowawczej pracy T.U.R. Poruszano sprawę kształcenia spółdzielczego przy pomocy Spółdzielczych Kursów Korespondencyjnych, kursów krótkoterminowych i letnich itp.

Przypomniano delegatom wniosek w sprawach spółdzielczych, uchwalony na poprzednim zjeździe T.U.R. w Radomiu, który w dalszym ciągu jest aktualny i wymaga realizacji. Wniosek ten brzmi:

„Zważywszy, iż: organizacje spółdzielcze, a przede wszystkim spółdzielnie spożywców i mieszkaniowe, odgrywają wyjątkowo doniosłą rolę w praktycznej zaprawie działaczy robotniczych do pełnienia zadań gospodarczych — wymienione organizacje są niezwykle dogodnym

i odpowiednim terenem do prowadzenia i rozwoju prac kulturalnych wśród mas robotniczych.

Zjazd poleca ponownie członkom T.U.R. zajęcie się akcją propagandową na rzecz rozwoju spółdzielczości oraz rozwinięcie na terenie poszczególnych spółdzielni jak najżywszej działalności kulturalno-oświatowej.

Zjazd zwraca szczególną uwagę na wybitnie doniosłą rolę kobiet-proletariuszek w rozwoju robotniczego ruchu spółdzielczego.”

W przeddzień zjazdu delegaci i goście zwiedzili Oddział i Agencję Handlu Zagranicznego „Społem” w Gdyni, gdzie zostali obdarowani reklamowymi paczkami z artykułami produkcji spółdzielczości oraz kopertami Działu Wydawnictw Związku „Społem” z ładnym napisem: „Spółdzielcze pozdrowienia dla uczestników VIII Zjazdu Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego — Gdynia, 4.IX 1938 r.”, zawierającymi broszury propagandowe, druki informacyjne o kursach itp.

Poza tym delegaci zwiedzili Osiedle Gdynińskiej Spółdzielni Mieszkaniowej.

W czasie zjazdu było urządzono stoisko wydawnictw Związku „Społem”.

Po raz pierwszy w sprawozdaniu Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego widzimy sprawozdanie z pracy specjalnej Sekcji Spółdzielczej, obejmujące 8 stron druku.

Obserwujemy bardzo pocieszające zjawisko coraz to większego zainteresowania ruchem spółdzielczym na terenie ruchu robotniczego.

SPÓŁDZIELCZOŚĆ NA KURSIE TUR W ZAKOPANEM

W dniach od 8 do 21 sierpnia 1938 r. Zarząd Główny Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego urządzał 14-dniową Szkołę Letnią w Zakopanem, przeznaczoną dla bardziej wyrobionych działaczy zawodowych i oświatowych w ruchu robotniczym. W kursie wzięło udział 49 uczestników z całej Polski.

Na zagadnienia spółdzielcze przeznaczono 3 godziny wykładów. O stanie i rozwoju spółdzielczości spożywców w Polsce, o znaczeniu spółdzielczości dla klasy robotniczej i o Banku „Społem” mówił Franciszek Dederko z Warszawy.

Referaty F. Dederki wywołały zainteresowanie wśród uczestników, co wyraziło się między innymi w dyskusji, w której zabierało głos 8 uczestników. W dyskusji podnoszono następujące sprawy: 1) organizację nowych spółdzielni (Zduńska Wola, Chrzanów, Trzebinia, Trzebionka i inne); 2) kształcenie pracowników sklepowych i kierowników dla spółdzielni robotniczych; 3) prowadzenie akcji kursów krótkoterminowych; 4) współpraca z radami okręgowymi Związku „Społem”; 5) gromadzenie oszczędności pracowników w Banku Spółdzielczym „Społem” i inne.

Dyskusja stała na bardzo wysokim poziomie.

Z UHNINA

W dniu 15 sierpnia rb. w Uhninie na terenie Włodawskiej Rady Okręgowej odbył się jednodzienny kurs dla władz spółdzielni, sklepowych i kobiet. Organizatorem kursu był lustrator Związku „Społem”, Karol Maj.

W kursie wzięło udział 62 uczestników z 8 miejscowości. Kurs wzbudził duże zainteresowanie.

W dyskusji delegaci domagali się, aby Ekspozytura Handlu Jajami w Chełmie odbierała od tamtejszych spółdzielni jaja i równocześnie dostarczała samochodem towary.

Podobny kurs odbył się również we Włodawie, w dniu 14 sierpnia rb., przy uczestnictwie 15 osób z 6 miejscowości, w czym 7 kobiet i 8 mężczyzn.

Zatrudniamy absolwentów szkół spółdzielczych

W czerwcu r. b. ukończyły nauki: pięta z kolei grupa absolwentów(tek) Trzyletniej Szkoły Spółdzielczej im. R. Mielczarskiego oraz pierwsza grupa Rocznej Szkoły Przystosobienia Spółdzielczego dla Dorosłych.

Zarządy spółdzielni, poszukujących młodych, zawodowo i spółdzielczo przygotowanych pracowników, prosimy zwracać się do Dyrekcji Szkół Spółdzielczych, Warszawa, śródmieście, ul. Pankiewicza 3.

Faktyczne i formalne podstawy prawne szkół spółdzielczych

Szkolnictwo spółdzielcze ma swoje oparcie o realne potrzeby organizacji spółdzielczych. Z rozwojem ruchu spółdzielczego zachodzi potrzeba racjonalnej rozbudowy szkolnictwa spółdzielczego, zarówno co do typów tych szkół w przystosowaniu do ogólnej budowy organizacyjnej szkolnictwa w Polsce, jak i ich rozmieszczenia w Państwie. W tym zakresie zostały złożone odpowiednie postulaty przez przedstawicieli ruchu spółdzielczego Min. W. R. i O. P.

Przedstawiciele ruchu spółdzielczego i działacze w dziedzinie kształcenia i wychowania spółdzielczego opracowali programy Szkoły Przystosobienia Spółdzielczego i Gimnazjum Spółdzielczego oraz są w okresie przygotowania programów Liceum Spółdzielczego w przystosowaniu do obecnie obowiązujących norm w oparciu o ustawę z dn. 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa, uzgodnione z Ministerstwem W. R. i O. P.

Dotychczas istniejące szkoły spółdzielcze: 2 gimnazja (w Warszawie i Krzemieńcu) i 2 szkoły przystosobienia spółdzielczego (w Warszawie i Nałęczowie) istniały na podstawie odpowiedniego artykułu ustawy o szkołach eksperymentalnych, albowiem rozporządzenie

Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 21 listopada 1933 r. o organizacji szkolnictwa zawodowego przy wyliczaniu różnych typów szkół w zakresie szkolnictwa zawodowego, nie uwzględniało szkół spółdzielczych.

Rozporządzenie Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 25 marca r. b. tę lukę uzupełnia. W rozporządzeniu tym (umieszczonym w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 30 kwietnia 1938 r.) są już wymienione następujące typy szkół spółdzielczych:

1, 2 i 3-letnie licea spółdzielcze, oparte o gimnazjum ogólnokształcące nowego ustroju;

2, 3 i 4-letnie gimnazja spółdzielcze, oparte o II szczebel programowy szkoły powszechnej;

3. Szkoły przystosobienia spółdzielczego (II stopnia), oparte o gimnazjum ogólnokształcące nowego ustroju;

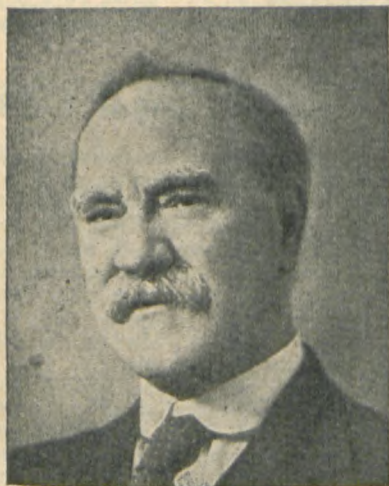
4. Szkoły przystosobienia spółdzielczego (I stopnia), oparte o I szczebel programowy szkoły powszechnej.

Brak tego rozporządzenia formalnie utrudniał powstawanie nowych szkół spółdzielczych; obecnie i ta formalna przeszkoda została usunięta.

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

Śmierć pioniera spółdzielczych kursów wakacyjnych

Jak donosi angielska prasa spółdzielcza, w ub. tygodniu zmarł nagle doradca naukowy Unii Angielskiej, *prof. Fred Hall*.

Prof. Hall pochodził z „miasta rodzinnego spółdzielczości”, z Rochdale, w którym urodził się w 1879 r. Stanowisko swe, jak i wielu innych czołowych działaczy kooperacji angielskiej, zawdzięczał swej pracy i umiłowaniu idei spółdzielczej. W trzynastym roku życia opuścił szkołę i wkrótce zaczął samodzielnie pracować na życie. Podobnie jak dwu wielkich pionierów spółdzielczości, R. Owen i K. Fourier, pracę swą zaczął w handlu prywatnym. Był po kolei pracownikiem biurowym, agentem podróżującym, sekretarzem i kierownikiem wielu przedsiębiorstw w Rochdale i okolicy.

W pracy tej spędził 15 lat życia.

Zamiłowanie pchało go zawsze do pracy naukowej i wychowawczej, której poświęcił się na zawsze. W 1906 r. zdobył pierwsze odznaczenie za prace ekonomiczne, a w 1908 r. drugie na wydziale ekonomicznym uniwersytetu w Manchesterze za pracę pt. „Cykle i kryzysy gospodarcze”. Ukończywszy studia uni-

wersyteckie, wykładał na kursach organizowanych przez Stowarzyszenie Pionierów Roczdejskich. Był także nauczycielem księgowości w Szkole Technicznej w Bury. Jego praca spółdzielcza obejmowała także wykłady na kursach dla kierowników spółdzielni oraz na gospodarczych kursach korespondencyjnych, organizowanych przez Unię Spółdzielczą.

W 1912 r. zaproszono go do opracowania projektu organizacji szkoły.

Do realizacji jednak pracy prof. Hall'a doszło dopiero po wojnie, w 1919 r., kiedy kongres w Carlisle uchwalił założenie szkoły według projektu prof. Hall'a i wezwał spółdzielnie do zebrania 50.000 funtów szterlingów na ten cel. Pieniądze zostały zebrane i szkoła zaczęła swą pracę w tym samym roku.

W 1913 roku odbyły się pierwsze spółdzielcze kursy wakacyjne, zorganizowane przez Unię. Większą część wykładów pt. „Gospodarstwo spółdzielczości stosowanej” wygłosił na nich prof. Hall. W dwa lata później został doradcą naukowym Unii. Objawwszy to stanowisko, opracował dokładny plan działalności wychowawczo-kształceniowej w spółdzielniach, który stał się podstawą wszelkiej pracy tego rodzaju.

Nie zaniedbując swej pracy w Unii, prof. Hall współpracował z wielu organizacjami oświatowymi, zwłaszcza ze Stowarzyszeniem Oświaty Robotniczej. Brał także udział w pracach rządu i współpracował z komitetami gospodarczymi gabinetu Balfoura i komisją Mc Millana, oraz komisją długów państwowych. Należał też do komitetu rozwoju wiedzy kupieckiej.

W ciągu swego życia prof. Hall ogłosił wiele prac drukiem. Napisał „Podręcznik dla członków władz spółdzielni”, oraz „Rachunkowość spółdzielczą”. Popularność tej ostatniej książki można porównać z popularnością „Rachunko-

wości spółdzielczej" R. Mielczarskiego. Przy współpracy Watkinsa napisał także dzieło pt. „Spółdzielczość: przegląd historii i zasad ruchu spółdzielczego w Anglii i Irlandii”. Jego ostatnią pracą była publikacja „Ostatnie zmiany gospodarcze i ich wpływ na rozwój spółdzielczości”.

Prof. Hall był szeroko znany wśród

spółdzielców zagranicznych. Wykładał często w Międzynarodowej Szkole Spółdzielczej, gdzie zyskał sobie wielu przyjaciół. Śmierć jego, która tak zaskoczyła wszystkich, wywołała powszechny żal nie tylko wśród spółdzielców angielskich, ale i wśród wszystkich tych, dla których spółdzielczość jest drogą.

ka.

KRONIKA

Spółdzielcze szkolnictwo zawodowe w roku szkolnym 1938-39

Na jesieni roku bieżącego rozpoczynają zajęcia szkolne trzy nowe szkoły spółdzielcze: liceum we Lwowie i szkoły przysposobienia spółdzielczego 2-go stopnia we Lwowie i w Pińsku. Obecna lista szkół spółdzielczych przedstawia się więc jak następuje:

1) Prywatne Męskie Liceum Spółdzielcze Tow. Wychowania Spółdzielczego we Lwowie (I rok istnienia); 2) Prywatne Koedukacyjne Gimnazjum Spółdzielcze im. R. Mielczarskiego Stowarzyszenia Szkoły Spółdzielczej w Warszawie (VII rok istnienia); 3) Państwowe Gimnazjum Spółdzielczości w Krzemieńcu (II rok istnienia); 4) Państwowa Szkoła Spółdzielczości Rolniczej w Nałęczowie (15 stycznia 1939 r. zaczyna X rok istnienia); 5) Prywatna Męska Szkoła Przysposobienia Spółdzielczego

I-go stopnia Stowarzyszenia Szkoły Spółdzielczej w Warszawie (II rok istnienia); 6) Prywatna Koedukacyjna Jednoroczna Szkoła Przysposobienia Spółdzielczego Tow. Wychowania Spółdzielczego we Lwowie (I rok istnienia); 7) Męska Szkoła Przysposobienia Spółdzielczego I-go stopnia Tow. Rozwoju Ziemi Wschodnich w Pińsku (I rok istnienia).

Wszystkie te szkoły podlegają Wydziałowi Szkolnictwa Zawodowego Min. W. R. i O. P. Ostatnio ukazał się nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych urzędowy „Program nauki w szkołach przysposobienia spółdzielczego pierwszego stopnia”, a w najbliższym czasie mają być wydane analogiczne programy dla gimnazjów i liceów spółdzielczych.

Nowy wielki młyn spółdzielczy w Polsce

Jedna z największych spółdzielni rolniczo-handlowych w Polsce „Wspólna Praca” w Kutnie pomimo stosunkowo niedługiej działalności zdobyła już bardzo okazały dorobek, wyrażający się w jej danych bilansowych — suma bilansowa — 1558 tys. zł, udziały — 106,6 tys.

zł, rezerwy — 629 tys. zł. Członków liczy spółdzielnia 1545, z czego 536 napłynęło w ostatnim roku. Ostatnio spółdzielnia zakupiła wielki młyn parowy o produkcji 700 q zboża dziennie. Jest to największy młyn spółdzielczy w Polsce.

Pierwsza polska spółdzielnia mleczarska w Brazylii

Dowiadujemy się, że przy wzorowej obszerze przywiezionego z Polski bydła czerwonego po-

wała w Affonso Penna pierwsza w Brazylii polska spółdzielnia mleczarska.

Rekordowy rok spółdzielczości norweskiej

(bp) Rok 1937 okazał się rekordowym pod każdym względem dla spółdzielni, zrzeszonych w Norweskim Związku Spółdzielni Spożywców. Liczba członków spółdzielni powiększona została o 11.359 czyli doszła do 160.107, podczas gdy liczba sklepów wzrosła o 30, aby osiągnąć 873. Obroty spółdzielni wyniosły przeszło 168 milionów koron, czyli w porównaniu z rokiem poprzednim przyrost wyniósł 16 procent. Bardzo pomyślnym był ten rok dla największej spółdzielni norweskiej, jaką jest spółdzielnia miasta Oslo. Liczba jej członków wzrosła o 1000,

a obroty osiągnęły 15 milionów koron. Spółdzielnia zaczęła wydawać swój własny organ prasowy, który wychodzi w nakładzie 80.000 egzemplarzy.

Hurtownia Norweska wykazała rozwój analogiczny do spółdzielni. Obroty jej wzrosły o 16 procent i wyniosły 54 miliony koron. Od 1928 r. obroty Hurtowni powiększone zostały przeszło dwukrotnie, a jej własna wytwórczość przeszła czterokrotnie. W 1937 r. wartość towarów produkowanych przez fabryki spółdzielcze osiągnęła 24 miliony koron. Trzeba dodać, iż

jest bardzo rozpowszechnione prowadzenie zakładów wytwórczych przez same spółdzielnie, które posiadają około 200 tego rodzaju wytwórni, w czym 100 piekarni i przeszło 50 zakładów rzeźnickich.

Ogólna liczba spółdzielni należących do Związku Norweskiego, będącego zarazem hurtownią, wynosiła w końcu roku 585, przy czym w ciągu roku przyjętych zostało 24 spółdzielnie

spożywców, 3 spółdzielnie wytwórców i 15 stowarzyszeń zakupów. Związek wydaje własny organ „Kooperatören”, którego nakład w końcu 1937 r. przekroczył 150.000 egzemplarzy.

Przytaczając powyższe liczby, należy zawsze pamiętać, iż Norwegia posiada niecałe 3 miliony ludności, a więc prawie 12 razy mniej aniżeli Polska.

PRZEGLĄD CZASOPISM I KSIĄŻEK

Przegląd prasy polskiej

Smutna to była konieczność — wytoczenie procesów prasowych przez Związek „Społem” atakującym go pismom, ale inaczej już nie można było. Pisma te uważały, że kto milczy, ten nie ma racji, pozwalały sobie co nie miara. Po wytoczeniu procesów przycichło; tłuką się tu i ówdzie echa wystąpień oszczerczych, trzeba jednak przyznać, że zabrała głos i prasa innych odcieni, moderująca zapalczywych oskarżycieli.

A „oskarżyciele” tymczasem nie tracą na minie. „Merkuriusz” zaatakował personalnie adwokata, któremu Związek „Społem” powierzył sprawę, inne zaś pokrewne mu pisma zawiadomiły swoich czytelników o procesie w dosyć szczególny sposób. Tak więc „Głos Podlaski” pismo, ukazujące się w Siedlcach, umieścił dłuższy artykuł o procesie, zaczynając go tak:

„Pismu „Merkuriuszowi Polski” Związek Spółdzielni Spożywców „Społem” wytoczył proces o zniesławienie. „Merkuriusz” wskazał na „Społem”, jako na ośrodek, w którym rej woźdza socjalści, obracając zyski spółdzielni na agitację „folks-frontową”, używając hasła i pocużeń niedaleko odbiegających od bolszewizmu. Zarzut ciężki, ale „Merkuriusz” zapowiada, że słuszność zarzutu udowodni świadkami i dokumentami”. A tytuł tej wzmianki taki: „Społem przed sądem”. Zwykle „przed sądem” umieszcza się oskarżonego, a nim jest „Merkuriusz” przecie. Bezceremonialność chwytu dosyć zwykła w obecnych stosunkach. „Głos Podlaski” w zakończeniu przychodzi do konkluzji jednak niezwykłej, bo w zakończeniu artykułu pisze: „Społem przyczynia się do wzrostu potęgi żydowskiej, która i tak bardzo nam daje się we znaki”.

Zwykle kpiny ze zdrowego rozsądku. Jeżeli ktoś chce wszystko przewrócić do góry nogami i dlatego sam stanie na głowie, to jednak świat pozostanie w pozycji poprzedniej. Wyczyny takie narażają tylko na śmieszność aktora.

„Kupiec Kolonialny”, pismo, ukazujące się w Poznaniu, też umieszcza wzmiankę o procesie, który mu został wytoczony. Robi to jednak ostrożnie,

„Pytamy się, czy powstawanie fabryk mydła, octu, musztardy, wody kolońskiej, pasty i proszków do zębów, a nawet cukrowni jest dla naszego życia gospodarczego nieodzowne? Jesteśmy przekonani, że obyło by się bez tego” — pisze „Kupiec Kolonialny”.

Powiedzmy, że kwestia powstawania takich czy innych spółdzielczych zakładów przemysłowych podlega dyskusji. Stańmy na tym stanowisku. Zgódźmy się na prezentowanie dowodów za i przeciw. Ale czy argumentem w tej dyskusji może być oszczerstwo?

„Kupiec Kolonialny” rozumie widocznie niewłaściwość używania „nieodpowiednich” argumentów, skoro asekuje się w następujący sposób:

„Ze spokojem oczekujemy rozprawy sądowej. Hołdując zawsze idei prawdy i rzetelnej służby, chcielibyśmy rzeczywiście dowiedzieć się, czy nas kto wprowadził w błąd?”.

Ciekawe było by doprawdy, co by powiedział „Kupiec Kolonialny”, gdybyśmy poczęli atakować kupiectwo, wysuwając przeciw niemu analogiczne zarzuty, jakie nam zostały poczynione. Na przykład — gdyby pisma spółdzielcze zaczęły dowodzić, że kupcy występują się niemieckim hitlerowcom? Tego rodzaju sposobami nie zwalczałyśmy nigdy naszych przeciwników. W sprawach gospodarczych posługujemy się argumentami gospodarczymi.

„Narodowemu Życiu Gospodarczemu”, pismu, ukazującemu się w Łodzi, nie podobą się notatka w „Spólnocie”, podająca, ile w roku ubiegłym władze państwowe skonfiskowały fałszywych wag (trzeba dodać, że notatka ta ukazała się w „Spólnocie” w brzmieniu dosłownym jednej z agencji prasowych). Daje to powód do ataku z następującym wstępem: „W wydawanej przez Związek „Społem” słynnej ich gazecie „Spółnota” w numerze z dnia 10 sierpnia znajdujemy cały szereg paszkwili pod adresem kupiectwa prywatnego. Wystarczy wziąć do ręki jeden taki numer, a przekona się każdy bezstronny Polak, jaka nienawiść zieje od tych demokratów, jaki duch spółdzielczy między nimi pokutuje, i jak delikatnie od czasu do czasu i „bezstronnie” opisywane są dzieje ruchu spółdzielczego w ZSSR.”.

Panowie z tego pisma wyczytali w „Spółnocie” o ruchu spółdzielczym w ZSSR... W którym numerze? O ile nam wiadomo — w żadnym.

Zagadnieniem stosunku kupiectwa do spółdzielczości zajęły się pisma, starając się przetłumaczyć kupcom, że ich ataki na spółdzielczość nie mają wielkiego sensu. Czyni to między innymi „Dzień Dobry”, dziennik warszawski, o dużym nakładzie. W artykule pt. „Zastanówmy się trochę...” pisze m. in. tak:

„Dla warstw pracowniczych sklepy spółdzielcze i sklepy miejskie są pożądane także i dlatego, że w wielu wypadkach są skutecznym regulatorem cen. Działalność ich zwłaszcza na rynku spożywczym jest ogromna, szczególnie w chwilach wahań koniunkturalnych”.

„Czynnik społeczny w życiu gospodarczym jest tak samo cenny, jak i we wszystkich innych dziedzinach. Nie znaczy to, aby nie doceniać roli kupiectwa. Jest ona ogromna. Ale życie gospodarcze Polski jest jeszcze tak mało rozwinięte, że jest miejsce zarówno na spółdzielczość, jak i na inicjatywę prywatną”.

Jak wynika z całego artykułu, „Dzień Dobry” wcale nie deklaruje się za spółdzielczością. Tłumaczy tylko delikatnie kupcom, że z ogólnopolskiego stanowiska spółdzielczość też ma coś do zrobienia i że właściwie nie ma powodu napadać na ten ruch, skoro w Polsce jest tyle do zrobienia.

„Dziennik Poznański” dopinguje znów kupców postęпами spółdzielczości w C. O. P. „Wyścig spółdzielczości z handlem prywatnym” — tak brzmi tytuł artykułu.

„Trzeba sobie zdać sprawę, że w C. O. P-ie powstają wielkie ośrodki miejskie, wielkie ośrodki konsumcyjne, dosłownie z niczego. Jak Gdynia swego czasu z piasków i lasu. Buduje się tam te skupiska od samych początków. I widzimy tam wszędzie, że zaraz w ślad za skupieniem się w danej miejscowości większej ilości ludzi, głównie robotników i ich rodzin, w ślad za rodzeniem się nowego miasta wkracza spółdzielczość. Robotników tych trzeba nakarmić, ubrać, dostarczyć innych dóbr. Robi to natychmiast spółdzielczość handlowa, tworzona przez pracowników, popierana przez kierownictwo robót czy dyrekcje zakładów. Spółdzielnie te, trzeba stwierdzić, funkcjonują bardzo sprawnie, tanio i ku zadowoleniu klientów”.

„Spółdzielnie te zdobywają sobie zaufanie odbiorców. Pomimo, że w C. O. P-ie przy tych nowych ośrodkach każda dziś baba wiejska zajmuje się handlem produktów spożywczych i źródłem zakupu jest tam przez to sporo, spółdzielnie nie tracą odbiorców i rozwijają się dobrze”.

„Ale nie należy zapominać, że ów wyścig, o którym piszemy, będzie jednocześnie próbą sił, próbą sprawności i poważnym egzaminem prywatnego kupca i spółdzielczości. Spółdzielczość już tam jest i pracuje dobrze. Brak tylko kupca polskiego. A trzeba sobie uprzytomnić, że doświadczalny teren C. O. P-u brak tego kupca może uznać jako słabość handlu prywatnego i może łatwo opowiedzieć się za spółdzielczością, jako za jedyną racjonalną formą

dystrykcji dóbr konsumpcyjnych, skąd łatwo już iść na manowce koncepcji różnych zmian ustrojowych i społecznych”.

Pomijając owe „manowce”, artykuł jest utrzymany raczej na gruncie rzeczywistości. Bo chociaż namawia kupców, by szli konkurować w C. O. P-ie ze spółdzielczością spożywców, to jednak nie ciska na nią gromów, lecz lojalnie stwierdza szereg dodatnich rezultatów, osiągniętych tam przez nasz ruch.

O zmianę stosunku pewnych kół do spółdzielczości nawołują różni ludzie. W krakowskim „Ilustrowanym Kurjerze Codziennym” ukazała się korespondencja ze Lwowa, w której autor dowodzi, że winę niedorozwoju spółdzielni polskich na terenie Małopolski Wschodniej „ponosi w pierwszym rzędzie polskie społeczeństwo, które prawie że w spółdzielniach nie kupuje”. Dalej zaś dodaje: „Bodaj ważniejszą i głębszą przyczyną jest, niestety, głupia, nieuczciwa i często niczym nie uzasadniona kalumnia. Potwornej tej zarazie mało kto uchodzi. Nawet ludzie najuczciwsi, którzy całym swym życiem udowodnili czystość charakteru, nie rzadko padają jej ofiarą”.

Dalej zaś autor nawołuje do zmiany stosunku „do polskich placówek spółdzielczych, tych placówek, które na kresach są bastionem polskości”.

Głupie, nieuczciwe, niczym nieuzasadnione kalumnie... Ileż ich się posypało na spółdzielczość spożywców!

Musimy tu wyznać, że przeglądając kalumniatorskie artykuły w różnych pismach, zastanawialiśmy się czasem, czego w nich jest więcej — bezzasadnej złości czy głupoty?

Książka Marii Dąbrowskiej „Rece w uściśku”, traktująca o spółdzielczości, była różnorodnie omawiana w prasie. Jednym się podobała, drugim nie trafiła do smaku, w czym nie ma nic dziwnego, skoro traktuje o sprawach spółdzielczych, a nie wszyscy mają dla tych spraw zrozumienie. Książka ta doczekała się oryginalnej wzmianki w tygodniku literackim „Prosto z Mostu”. Autor wzmianki, p. Jan Mosdorf, oświadczył w niej, że chociaż książkę dostał do oceny, to jednak recenzji nie napisze, bo Maria Dąbrowska nie uwzględniła w drugim wydaniu książki „Rozdroże” jego uwag i zastrzeżeń. „Pani Dąbrowska niczego nie cofnęła i nie sprostowała. Świadomie, a więc ze złą wolą utrzymała wszystkie swoje fałsze. Przeszła do roli pamphletki i dyffamatorki” — pisze p. Mosdorf.

Oto jeszcze jedna próbka sposobów dyskusowania! Bardzo już stąd blisko i do następnych argumentów — łamania żeber.

*

Nr. 7—8 „Spółdzielczego Przeglądu Naukowego” zawiera prace: inż. Z. Chmielewskiego „Podstawy planowości pracy i zespolenia wsi”, A. Rapackiego „Z zagadnień ewolucji spółdzielczości spożywców”, Fr. Dziedzica „Intensywność gospodarstw włościańskich w Polsce”.

W dziale dokumentów i materiałów znajdujemy relację B. Przeglasińskiego o stanie ruchu Kas Raiffeisena w Szwajcarii. Dział statystyczny podaje wskaźniki rozwoju gospodarczego spółdzielni mleczarskich za m-c kwiecień

i spółdzielni spożywców za maj i czerwiec. W kronice krajowej znajdujemy stan spółdzielczości na terenie C.O.P.-u. Kronika zagraniczna, przegląd pracy, recenzje i bibliografia zamykają numer.

Pokłosie prasy zagranicznej

Ustawodawstwo spółdzielcze nie wszędzie jest rozwinięte w dostatecznym stopniu. W Anglii, oczywiście spółdzielczości, spółdzielnie zakładane są na podstawie aktu o stowarzyszeniach zarobkowych i przezorności, która może być różnie interpretowana i dopuszcza do zakładania spółek, noszących bezprawnie nazwę „spółdzielczych”. Obecnie spółdzielcy angielscy energicznie zaczynają się domagać ochrony prawnej słowa „spółdzielczy”, często używanego przez spółki ze spółdzielczością nie mające wspólnego. W związku z tym „Cooperative News” przypomina, że w 1929 r. wyszła ustawa o ochronie nazw, która między innymi mówi, że „w przyszłości żadne stowarzyszenie nie będzie mogło być zarejestrowane na podstawie aktu o stowarzyszeniach zarobkowych i przezorności, chyba że wykaże przed rejestratorem (sądem), że:

a) jest stowarzyszeniem bona fide spółdzielczym;

b) że stowarzyszenie prowadzone jest, albo ma być prowadzone głównie dla polepszenia warunków życia, albo powiększenia dobrobytu członków klas pracujących, oraz że są inne przyczyny, dla których stowarzyszenie ma być zarejestrowane na podstawie rzeczoności aktu, nie na podstawie ustawy o spółkach z 1929 r.

Jest więc wyraźnie stwierdzone, że wyrażenie „stowarzyszenie spółdzielcze” nie może obejmować stowarzyszenia, które prowadzi działalność handlową, mającą na celu dawanie zysków w postaci odsetek, dywidend albo bonusów, albo pieniędzy zainwestowanych, zdeponowanych lub wypożyczonych”.

Autor omawianego artykułu obawia się, że mimo tego ograniczenia istnieją możliwości przemycania nazwy „spółdzielczy” do firm, spółek kapitalistycznych, i domaga się stanowczego zapobieżenia temu.

„Ustawy zbożowe”, które weszły u nas niedawno w życie, nie są polską specjalnością. Regulacja cen pszenicy została także zastosowana we Francji. Jak czytamy bowiem w „Le Coopérateur de France”, państwowy urząd zbożowy na ostatnim zebraniu swej rady ustanowił cenę zakupu na pszenicę ze zbioru tegorocznego na 204 franki plus miesięczna opłata za składowanie w wysokości 1,50 fr. Ta dopłata spowoduje ustalenie się przeciętnej ceny na 210—212 franków. Uchwała zatwierdzająca tę cenę powzięta została jednogłośnie, zarówno przez przedstawicieli producentów, jak i spożywców. Nie dowodzi to jednak bynajmniej wspólnoty interesów jednych i drugich. Produ-

cenci bowiem pragnęli ustanowienia ceny zasadniczej w wysokości 216 franków, motywując to wzrostem kosztu robocizny na roli. Sprzeciw jednak przedstawili spożywców, którzy zanalizowali dokładnie kalkulację rolną, doprowadził do ustalenia ceny na uchwalonym poziomie. Trzeba pamiętać, że Francja jest krajem raczej przemysłowym i większa część jej ludności jest zainteresowana — w przeciwieństwie do Polski — w niższych cenach zboża, a co za tym idzie — chleba.

Ta sama sprawa w kraju tak wybitnie przemysłowym jak Belgia przyjęła obrót wręcz dramatyczny. Miejscowi bowiem farmerzy, pragnąc wyrubować cenę pszenicy jak najwyższą, doprowadzili do wydania rozporządzenia rządowego, nakładającego opłatę w wysokości 10 franków na każde 100 kg pszenicy, przywiezionej z zagranicy lub 15 fr. od 100 kg maki. „Le Peuple” widzi w tym dążenie do zapewnienia krajowym producentom — obszarnikom nadmiernej i niezasłużonych zysków i obciążanie ludności robotniczej taksą, na którą wcale nie ma pieniędzy. Autor omawianego artykułu, sen. Louis Bertrand, pisze, że rozporządzenie to jest bezprawne, gdyż nie jest oparte ani o ustawę, ani o uchwałę parlamentarną, a następnie jest absurdalne i godzi w interesy samego rolnictwa, gdyż krajowa produkcja pszenicy zaspokaja zaledwie 1/4 krajowej konsumpcji. W następstwie tego trzeba oczywiście kupować zboże za granicą, albo cierpieć brak chleba. Rozporządzenie to jest tym gorsze, że idzie na rękę dwu, czy trzem tysiącom obszarników, gdyż większość rolników belgijskich pszenicy nie uprawia.

✱

Na innym miejscu piszemy o zgonie prof. Hall'a. Tutaj za czasopismem „Hospodarsky Obzor” pragniemy poświęcić parę słów śp. ks. Andrzejowi Hlince. Otóż ks. Andrzej Hlinka był nie tylko politykiem, był także spółdzielcą i to od bardzo dawna. W 1894 r., gdy spółdzielczość słowacka uczyła się chodzić, Hlinka już zakładał stowarzyszenia spółdzielcze i zaprawiał lud słowacki do spółdzielczości. Później, kiedy wzywały go inne potrzeby narodowe, odszedł od czynnej pracy spółdzielczej do innych zadań. Ale umiłowanie ruchu spółdzielczego pozostało w nim na zawsze.

„...W czasie, gdy nie było jeszcze pism słowackich, gazet, redaktorów, nie było związku spółdzielni, powstawały za przyczyną ks. Hlinki po całej Liptowskiej ziemi spółdzielcze stowarzyszenia. Był budzicielem ruchu narodowego i organizował Słowaków gospodarczo.

WIADOMOŚCI STATYSTYCZNE

Stan organizacyjny i działalność spółdzielni związkowych w 1937 r. *)

T r e ś ć	Spółdzielnie spożywców	Spółdz. wspólnego zaspok. innych potrz.		Spółdz. wy- twórcze robotników i chałupnik.	Spółdz. piacy	Przemysł. zakłady Rybne	Bank „Społem”	Związki okręgowe
		Księ- garskie	Inne					
Liczba spółdzielni								
Stan w końcu roku	1.430	34	30	14	15	1	1	6
Uwzględniono	1.395	34	27	8	13	1	1	6
Liczba członków								
Stan na początku roku	315.719	5.071	2.664	551	453	3	187	104
Przyjęto w ciągu roku	33.129	183	134	1	38	—	112	—
Skreślono w ciągu roku	24.818	441	66	21	42	—	4	—
Stan w końcu roku	324.030	4.813	2.732	531	449	3	295	106
w tym: robotnicy	101.704	73	575	467	243	—	—	—
rolnicy	142.277	50	237	2	—	—	—	—
urzednicy	49.106	4.121	950	17	28	—	—	—
inni	30.943	569	970	45	178	3	295	106
Walnych zgromadzeń	2.307	33	34	15	39	1	1	8
Posiedzeń rad nadz.	10.127	137	141	56	70	2	4	39
Liczba pr. egz. „Spólnoty”	43.400	106	211	21	39	10	2	186
Działalność gospodarcza								
Liczba pracowników	6.071	94	731	825	326	213	18	84
oddziałów	—	—	—	—	—	—	2	—
sklepów	2.731	37	8	45	—	—	—	—
zakładów	—	—	—	—	13	—	—	—
Obrót w zł	143180966	1692685	3938703	5631388	1092504	468649	12159193	10905751
Dochodowość spółdzielni								
Koszty handlowe w zł	10.763.272	229.156	597.717	446.680	299495	63.341	112284	276162
% do obrotu detalicznego	8,8	—	—	—	—	—	—	—
Nadwyżka brutto w zł	13.033.532	269.422	773.140	427.833	311008	83.678	384670	279531
% do obrotu detalicznego	10,7	—	—	—	—	—	—	—
Nadwyżka netto w zł	2.473.813	33.753	104.740	—	8854	4.862	59450	31370
% do obrotu	1,7	2,0	2,7	—	0,8	1,1	0,5	0,3
Strata netto	—	—	—	38.634	—	—	—	—

*) Bilans zbiorowy spółdzielni spożywców za 1937 został zamieszczony w „Społem” nr 13-14 z dnia 25 lipca rb.

WIADOMOŚCI HANDLOWE

Ceny orientacyjne ziemiopłodów i ich przetworów przy kupnie w ładunkach wagonowych w dniu 13.IX 1938 r.

Kasza manna	41.—	Kasza krakowska 4/0	46.—
Mąka pszenna I gat. 0—30%	40.—	" jaglana I g.	32.—
" żytnia 0 — 50% Sokołów	28.—	Groch Victoria I g.	30.—
Kasza jęczm. łam. I g.	30.—	" " II g.	29.—
" " " II g.	27.—	" polny	27.—
" perłowa I g.	35.—	Fasola czyszcz. mechanicz.	32.—
" gryczana biała cała	31.—	" przebier. ręcznie	36.—
" " palona	29.—	Otręby żytnie	9.—
" " " łam.	28.50	" pszenne	11.—

Ceny hurtowe artykułów krajowych w dniu 13.IX 1938 r.

Ryż Burma II za 100 kg.	60.—	Mydło „Społem” za skrzynię 40 kg.	51.—
" Patna 2 " 100 kg.	73.—	Nafta (zależnie od miejscowości)	33.—
Smalec " 1 kg.	1.80	Zapałki białe skrz.	357.—
Słonina " 1 kg.	1.50	" ilustrow. skrz.	357.—
Masło wyborowe " 1 kg.	3.—	" czerw. skrz.	345.—
" lekkosol. " 1 kg.	2.90	" " płaskie skrz.	325.—
Jaja świeże " 1 kg.	1.50	" " liliputy skrz.	310.—
Ser litewski za 1 kg.	1.60	" kresowe	182.—
		" popularne	225.—

Ceny hurtowe artykułów zagranicznych w dniu 13.IX 1938 r.

Herbata O. P. C. luźna za kg.	14.10	Śliwki bośniackie 80-tki " " "	—
" Sumatra O. P. " " "	12.90	Śliwki bośniackie 70-kiw workach	—
Mieszanka popularna za kg.	12.90	" kalif. 40/50 " " "	1.60
Kawa sur. Rio " " "	3.45	Śledzie jarmuckie Matties za	—
" " Santos I gat. " " "	4.30	beczkę 1/1	—
" " " II gat. " " "	4.30	Śledzie szkockie Matful za	85.—
Kakao I gat. " " "	4.35	beczkę 1/1	—
" II gat. " " "	3.15	Śledzie szkockie Matties za	85.—
Ziele angielskie " " "	6.30	beczkę 1/1	—
Pieprz cz. Tellicherry " " "	3.35	Śledzie szkockie Matties za	91.—
" " Lampong " " "	3.25	beczkę 1/2	—
Cynamon zwykły " " "	6.30	Śledzie islandzkie Matjes za	—
Liście bobkowe " " "	1.70	beczkę 1/1	—

ZIEMIOPŁODY

Ceny żyta i pszenicy kształtują się dla rolnictwa nadal niepomyślnie. W czasie od 22 ub. m. („Społem” Nr. 15-16) do dziś, więc w okresie 3 tygodni, nastąpił dalszy spadek notowań w granicach od zł 0,50 do 1,75 na kwintalu. Bez wpływu też na razie pozostało wprowadzenie od 5 bm. opłaty od mąki i kasz. Z uwagi wszakże na to, że dzisiejsze obroty są

dość mierne, bowiem handel posiada zapasy, a rolnicy zajęci pracą w polu nie dowożą większych ilości, było by przedwczesnym wyciągać z tego stanu rzeczy jakieś dalej idące wnioski. Momentem decydującym dla ukształtowania się cen w dzisiejszym położeniu będzie koniec września i początek października, tj. okres, w którym z jednej strony zapasy dotychczasowe zostaną skonsumowane i będą wymagały odnowienia, a z drugiej — wzmoże się podaż wy-

wołana koniecznością zdobycia środków pieniężnych zarówno na zakupy zimowe, jak i na podatki.

Stan notowań z dnia 12 września 1938 r.

	Żyto	Pszenica
Warszawa	zł 14,50—15,—	zł 21,50—22,—
Poznań	„ 13,25—13,75	„ 19,——19,50
Lwów	„ 15,——15,25	„ 20,75—21,—
Lublin	„ ——14,—	„ 22,——22,25
Równe	„ 13,50—13,75	„ 19,75—20,75

Mąka żytnia i pszenna na skutek wprowadzenia od 5 bm. specjalnych opłat notowana jest wyżej od 1 do 2 zł na kwintalu.

Kasze gryczane całe i łamane notowane są bez większych zmian. Kasza krakowska zdrożała o 1 zł na kwintalu. Kasze jęczmienne łamane i perłowe zdrożały o opłatę skarbową w wysokości 3 zł na kwintalu. Kasze jaglane notowane są bez zmian.

Strączkowe — notowane bez zmian.

ARTYKUŁY KOLONIALNE

Herbata. Rynek krajowy nie wykazał w okresie sprawozdawczym w obrocie herbatą żadnych zmian godnych podkreślenia. Ceny utrzymują się na poziomie dotychczasowym. Podaż herbaty wystarczająca.

Kawa. Obserwujemy w dalszym ciągu w Brazylii tendencję zwyżkową na wszystkie gatunki kaw brazylijskich. Stan ten wywołał już reakcję na naszym rynku pod postacią zwyżki cen na kawę „Rio” i „Victoria” 7. Należy spodziewać się w niedalekiej przyszłości dalszej zwyżki cen, zwłaszcza na kawę brazylijskie — z jednej strony ze względu na mocną sytuację

ryнку brazylijskiego, z drugiej zaś strony ze względu na to, że promesy na przywóz kawy w transakcjach wiązanych na warunkach dawniejszych są na wyczerpaniu, zaś nowe instrukcje, które mają być ogłoszone w niedalekiej przyszłości, obostrzą prawdopodobnie warunki importu kawy.

Korzenie. W grupie artykułów korzennych nie zaobserwowano ani na rynku zagranicznym, ani też na rynku krajowym zmian godnych podkreślenia.

ARTYKUŁY SPOŻYWCZE

Ryby wędzone. Rozpoczął się sezon na piklingi i makrele. Pierwsze są dostarczane w dużych ilościach, drugie — w miarę połowu. Cena piklingów angielskich przy zakupie na skrzynki wynosi loko Gdynia zł 1,60 za skrzynkę, zawierającą 10—12 sztuk, a przy partiach większych, poczynając od 10 skrzynek — 1,55.

Ogórki i kapusta kiszona. W okolicach Teresopola n. Bugiem liczone są obecnie loko stacja załadowcza ceny następujące: ogórki I gat. za beczkę zawierającą ca 10 kóp — zł 28,00, II gat. ca 11 kóp — 24,00, III gat. ca 12 kóp — 22,00, IV gat. ca 15 kóp — 20,00, I gat. (grube) ca 8 kóp — zł 18,00, II gat. (grube) ca 7 kóp — 15,00, korniszonowe za 140 kóp — 60,00, pieprzone za 140 kóp — 30,00. — Kapusta kiszona za beczkę ca 140 kg brutto zł 15,00, za półbeczkowe opakowanie dolicza się 1,00 zł.

Cement. Wysyłka cementu w dalszym ciągu odbywa się bardzo nieregularnie. Jedynie cementownie „Szczakowa” i „Goleszów” uskuteczniają wysyłki w ciągu kilku dni od daty zamówienia. Najbardziej zalegają z dostawami „Wysoka”, „Grodziec” i „Wiek”.

Zbliża się IV-ty kwartał Czas odnowić prenumeratę

Prenumerata caloroczna 24 złote, kwartalna 6 złotych.

Numer pojedynczy 1 zł.

Redakcja i Admin.: Mokotów, ul. Grażyny 13,

skrz. poczt. 28, tel. Red. 429-91, Admin. 432-15

Konto czekowe P. K. O. Nr. 81.800

Cena ogłoszeń: 1/2, kol.—300 zł., 1/2 kol.—160 zł.

Redaktor: STANISŁAW THUGUTT

Wydawca: „SPOŁEM” ZWIĄZEK SPÓŁDZIELNI SPOŻYWCÓW R. P.

Każda spółdzielnia spożywców powinna
postarać się, aby dzieci szkolne czytywały

»MŁODEGO SPÓŁDZIELCĘ«

PRZEWODNIK DLA SPÓŁDZIELNI UCZNIOWSKICH

»Młody Spółdzielca« wychowuje młodzież
w duchu spółdzielczym, wskazuje jak pro-
wadzić spółdzielnię uczniowską, zamieszcza
opowiadania, wiersze, materiały sceniczne,
popiera pracę zbiorową szkolnej gromady.

»Młody Spółdzielca« wychodzi co miesiąc. Prenumerata roczna 3 zł
Konto P. K. O. Nr. 81.800 (Bank »Społem«) Warszawa 12, ul. Grażyny 13

TU ODCIĄĆ I WYSLAĆ

....., dnia..... 193..... r.

Do Administracji »Młodego Spółdzielcy«

Warszawa 12
ul. Grażyny 13

Zamawiamy egz. »Młodego Spółdzielcy«. Pismo prosimy
wysłać pod adresami:.....

Prenumeratę roczną w sumie zł..... wpłacamy równocześnie
na konto P. K. O. Nr 81,000

Spółdzielnia

w

poczta

Stempel i podpis

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie, NRSp. 1068, wciągnięto 20 lipca 1938 r. następujący wpis: **Spółdzielnia Spożywców „Zjednoczenie” w Berejowie** z odpowiedzialnością udziałami. Siedzibą spółdzielni jest Berejów, gm. Tarło, pow. lubelskiego. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych, kupno hurtowe, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego i gospodarczego i odsprzedawanie ich detalicznie swoim członkom, przyjmowanie wkładów oszczędnościowych od członków. Udział wynosi 25 złotych płatny: 10 zł. przy zapisaniu się do spółdzielni, pozostała suma powinna być wpłacona w ciągu najdalej pięciu lat po 3 zł. w ratach rocznych. Zarząd stanowią: Czesław Misztal, Bolesław Koł i Józef Baran. a) Czas trwania nie jest ograniczony. b) Ogłoszenia będą umieszczane w czasopiśmie „Społem”. c) Rokiem obrachunkowym jest rok kalendarzowy. d) Zarząd składa się z 3 członków i jest organem kierowniczym i wykonawczym spółdzielni. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. e) Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą. g) Likwidacja

cję przeprowadza się zgodnie z przepisami ustawy o spółdzielniach. 700

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie, RSp. 81, wciągnięto 11 lipca 1938 r. przy firmie **„Spółdzielcze Stowarzyszenie Spożywców „Sноп” w Kurowie**, następujący wpis: Na miejsce ustępującego członka zarządu Stanisława Wójcickiego wybrano Aleksandra Chmurzyńskiego s. Jana, na miejsce zaś zastępcy Jana Czuchryty wybrano Antoniego Guza s. Adama, obecny zatem zarząd stanowią: Aleksander Królikowski, Aleksander Chmurzyński s. Jana i Czesław Ogórek s. Antoniego. Zastępcą jest Antoni Guz s. Adama. 703

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie, NRSp. 173, wciągnięto 25 lipca 1938 r. przy firmie: **„Spółdzielnia Spożywców z odpowiedzialnością udziałami w Kraśniczyne”**, następujący wpis: Na miejsce ustępującego członka zarządu Szymona Jaskota wybrano Kazimierza Gierszona, obecny zatem zarząd stanowią: Jan Słoma, Kazimierz Gierszon i Eustachy Zubryj. 704

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie, NRSp. 523, wciągnięto 8 marca 1938 r. przy firmie: **„Spółdzielcze Stowarzyszenie Spożywców „Zgoda” w Bobrowem”** z odpowiedzialnością udziałami, następujący wpis: Zarząd stanowią: Franciszek Wójtowicz, Jan Kondras i Piotr Wójtowicz. 705

Do Administracji

»Młodego Spółdzielcy«

Warszawa XII
ul. Grażyny 13

Miejscowość	Nazwa spółdzielni	B i l a n s														
		S t a n c z y n n y					S t a n b i e r n y									
		Kasa i banki	Towary	Nieruchomości	Ruchomości	Dłużnicy za towary	Różni dłużnicy	Straty	Suma bilansowa	(Udziały i rezerwy)	Fundusze społeczne i rezerwy	Fundusze amortyzacyjne	Wkłady własne (akcept. ty)	Różni wierzyciele	Nadwyżka	
Województwo pomorskie																
Powiat działdowski																
Rybnio	„Jedność“	60	1504	—	573	656	1313	105	4211	962	1843	—	—	400	1006	—
Powiat morski																
Wejherowo	„Zgoda“	1338	62699	—	2456	3562	2917	—	72972	770	24348	—	—	11381	33789	2684
Powiat starogardzki																
Kaliska	„Jedność Rob.“	355	4088	—	153	—	—	42	4638	2360	229	—	—	—	2049	—
Kocborowo	„Jedność“	862	7022	—	1202	6122	4822	—	20030	3731	9857	—	—	—	3050	3392
Powiat toruński																
Toruń	„Jedność“	456	3608	—	738	397	1007	—	6206	1330	250	—	—	2600	2002	24
Województwo śląskie																
Powiat bielski																
Bielsko	Rob. S. S. i Oszcz.	25004	156496	155861	54436	57379	19960	—	469136	15684	81272	—	238211	15045	102505	16419
Bronów	„Przyszłość“	714	6017	—	823	1469	472	—	9495	1041	6136	250	—	—	1023	1045
Dziedzice	S. S. Pr. Kol.	5820	53237	—	30999	20692	4202	—	114950	9321	5343	3100	—	7373	79540	10273
Jasienica	Lud. Spółka Spoż.	289	3204	5448	175	7113	1140	—	17369	687	5003	—	—	—	9547	2132
Jaworze	S. S.	2822	11677	—	2311	16924	3539	—	37273	2536	9819	—	—	5396	17487	2035
Powiat chorzowski																
Chorzów	Konsum Prac.	43470	153763	329669	131263	101321	56869	—	816355	81673	185084	125902	65145	52000	235269	71282
Powiat cieszyński																
Bobrek	Ludowa Spółka	179	8383	21391	1101	7724	1366	—	40144	2095	15227	—	1741	—	18221	2860
Brenna	Chrz. Sp. Spoż.	454	10511	—	2459	10464	3117	—	27005	623	7777	—	—	—	14861	3744
Cieszyn	Konsum Robotn.	6987	57426	17573	7497	25362	34583	—	149428	18650	17845	—	28436	31161	49219	4117

Miejscowość	Nazwa spółdzielni	B i l a n s													
		S t a n c z y n n y							S t a n b i e r n y						
		Kasa i banki	Towary	Nieru-cho-mości	Rucho-mości	Dłużni- cy za towary	Różni dłużni- cy	Straty	Suma bilan- sowa	Udziały Fundu- sze spo- łeczne i rezer- wy	Fun- dusz amor- tyza- cyjny	Wkłady oszczęd- ność.	Wekse- własne (akcep- ty)	Różni wierz- ciele	Nad- wyżka
Lipowiec	Lud. S. S.	1319	1694	—	534	2346	467	—	6360	704	4428	—	—	104	1124
Ustroń	Ogólne S. S. i O.	35282	137241	162747	8712	30448	27115	—	401545	39819	260887	53827	—	29738	17274
Wisła	Pol. Spółka Spoż.	438	14171	9268	3547	14432	3834	130	45820	6571	18611	8179	—	12459	—
Powiat katowicki															
Katowice	Konsum Kolej.	9924	274513	254704	42084	3237	49133	—	633595	77497	409607	—	6000	89064	51427
Katowice	Powszechna S. S.	2956	12836	—	3814	3801	2500	—	25907	1511	2189	—	3500	16071	2636
M. Dąbrowka	Konsum Śląski	133039	513814	103992	171894	80970	57021	—	1060730	79231	363181	46511	—	434266	137541
Michałkowice	Konsum Mich.	20421	38804	34580	2279	656	2089	—	98829	13292	72207	—	—	259	13071
Powiat pszczyński															
Bieruń Stary	Prac. P. Lignoza	889	36467	—	1421	10895	2047	—	51719	7275	17336	—	—	4386	22722
Pszczyna	„Naprzód“	1202	12995	—	2001	2396	8106	2642	29342	3640	10424	—	5096	10182	—
Powiat rybnicki															
Biertułtowy	„Odrodzenie“	189	42341	—	3795	19602	20031	—	85958	14085	46265	4677	—	2522	18409
Knurów	Powszechna S. S.	2632	3332	1248	—	4319	7396	—	18927	2754	2228	—	10000	1994	1951
Pszów	S. S.	4242	15577	—	1303	13537	8965	—	43624	2270	8781	—	16000	14173	2400
Rybnik	Powszechna S. S.	1380	5583	—	2322	—	3117	—	12402	3090	1167	432	3350	3363	1000
Rydułtowy	„Rozkwit“	21	14435	—	1341	25183	13935	—	54915	3627	19648	4200	5000	8618	13822
Powiat świętochłowicki															
Ruda Śląska	S. S.	12816	20589	—	2516	7662	948	—	44531	12083	12699	—	—	62	19687
Powiat tarnogórski															
Boruszowiec	S. S. Pr. F. L. P.	5674	6399	—	1894	3572	441	—	17980	3260	8458	—	—	62	6200

Województwa południowe Województwo krakowskie

Powiat bialski

Biała	8178	74771	205508	32426	30339	69338	—	420560	20669	195725	24664	78184	2112	84667	14539
Biała	8155	37229	173	7539	15366	4105	—	72567	6752	29275	—	—	400	26718	9422
Biała	20100	31272	8122	—	—	7240	—	66734	2710	14028	659	—	—	41468	7869
Czaniec	366	2309	—	124	—	162	—	2961	648	80	—	—	—	605	1628
Dankowice	125	2202	—	505	1736	3025	—	7593	1433	1700	—	—	—	2528	1932
Komorowice	1322	6960	—	1674	10397	2799	—	23152	2821	6715	—	2747	2521	6085	2263
Połanka W.	1786	9227	—	1653	825	2889	—	16380	2138	3723	—	—	—	8093	2426

Powiat bochnieński

Bochnia	4222	4429	1227	—	4706	1391	—	15975	3156	8986	—	—	—	1697	2136
---------	------	------	------	---	------	------	---	-------	------	------	---	---	---	------	------

Powiat chrzanowski

Chrzanów	8411	8562	—	11579	6542	2532	—	37626	3519	19578	10212	—	—	62	4255
----------	------	------	---	-------	------	------	---	-------	------	-------	-------	---	---	----	------

Powiat gorlicki

Glinik Mariam.	9628	17167	510	1669	19552	1924	—	50450	5509	34356	—	—	—	5956	4629
Libusza	241	2569	—	746	1471	244	—	5271	2137	1838	—	—	—	622	674

Powiat jasielski

Chrzastówka	211	1105	—	166	341	106	—	1929	434	201	—	—	—	435	859
Jasło	1073	13980	—	5895	20028	17934	2324	61234	3256	9006	—	—	16510	32462	—

Powiat krakowski

Kobierzyn	5878	3730	—	806	4160	470	—	15044	1691	10812	—	—	—	83	2458
Kraków	318	14742	—	8629	12760	10069	—	46518	21121	1040	1090	—	1840	21065	3621
Kraków	3992	30871	158904	24290	26265	46772	—	291094	24039	22073	11250	10494	222	221624	1392
Rączna	1122	1550	1000	70	525	123	—	4390	489	2095	—	—	—	186	1620
Zabierzów	2213	2498	—	341	922	189	—	6163	1460	1828	—	—	—	90	2785

Powiat limanowski

Dobra	3247	6430	—	438	2768	783	—	13666	1343	3615	—	—	—	4314	4394
Limanowa	101	6206	—	79	6906	1125	—	14417	1165	7747	—	—	—	4813	692

Miejscowość	Nazwa spółdzielni	B i l a n s										S t a n b i e r n y				
		S t a n c z y n n y					Suma bilan-sowa	S t a n b i e r n y					Wkłady oszczęd-ność,	Różni wierz-ciele	Nad-wyka	
		Kasa i banki	Towary	Nieru-cho-mości	Rucho-mości	Dłużni-cy za towary		Różni dłużni-cy	Straty	Udziały	Fundu-sze spo-łeczne i rezer-wy	Fun-dusz amor-tyza-cyjny				
Mszana Dolna	Chł. S. im. Ork.	2837	7588	—	227	2068	332	—	13052	831	1506	—	—	5162	5553	
Rybie Nowe	„Reymontówka“	333	1223	—	334	646	95	—	2631	606	130	—	—	899	996	
Skrzydłino	„Nasz Sklep“	115	4700	—	616	1789	1977	—	9197	1080	2195	—	—	3610	2312	
Powiat mielecki																
Przeclaw	„Jedność“	1	1814	—	437	—	90	—	2342	1102	55	—	—	1003	182	
Powiat myślenicki																
Kawec	„Społem“	756	2820	—	303	495	314	—	4688	744	407	—	—	2169	1368	
Raciechowie	„Jedność“	513	4304	—	278	858	419	—	6372	1381	1073	—	—	2079	1839	
Rudnik	„Przyszłość“	768	5153	—	605	1109	312	—	7947	1527	3030	—	—	2058	1332	
Wiśniowa	„Przyszłość“	252	11686	804	572	1647	2195	—	17156	2416	3492	—	—	6797	4451	
Powiat nowosądecki																
Krynica Zdrój	Sp. p. i art. gosp.	9	—	—	37	1685	425	72	2228	937	961	—	85	245	—	
Krynica	„Samopomoc“	5788	—	101465	11209	—	1098	—	119560	10036	52384	10103	—	41107	5930	
Łącko	„Ludowiec“	339	4905	—	772	1595	—	—	7611	1190	79	77	3976	723	1566	
Nowy Sącz	„Robotnik“	1622	8124	—	919	12585	1158	—	24408	3459	9119	—	—	9176	2654	
Nowy Sącz	„Samopomoc“	10272	55822	103088	38996	75322	17764	—	301264	69834	102420	25990	13000	72601	17419	
Piwniczna	„Podhalanka“	728	2701	—	461	1572	170	—	5632	1061	373	23	—	2844	1331	
Stary Sącz	„Przyszłość“	2991	12775	—	1015	20122	1935	—	38838	5991	5707	—	562	21394	5184	
Powiat tarnowski																
Tarnów	S. Prac. Kol.	1095	14808	17427	3205	32144	709	—	69388	9360	34418	—	9568	12981	3061	
Powiat wadowicki																
Andrychów	Lud. S. S.	—	7717	—	1386	7673	4973	—	21749	3810	1213	—	3500	10243	2983	
Bieńkówka	„Przyszłość“	122	1818	207	94	75	296	—	2612	755	89	9	—	988	771	
Harbutowice	„Przyszłość“	—	1264	—	115	395	1582	—	3356	436	373	—	—	1464	1083	
Przeciszów	„Jedność“	464	3114	—	80	—	131	—	3789	758	535	—	—	1370	1126	
Wadowice	Inwalidzka S. S.	3000	4057	—	669	3477	14594	1032	26829	884	24962	—	—	983	—	

Województwo Iwowskie

Powiat dobromilski

Jureczkowa „Zgoda“

2051 3204 — 228 357 480 247 6567 1161 944 — — 4462 —

Powiat drohobycki

Borysław P. S. S. Pr. Naft.
Drohobycz „Jedność“
Stebnik „Górnik“

34449 131894 246264 64817 367935 59895 — 905254 77802 468783 171385 53658 — 72620 61006
1649 36578 — 3375 19777 7010 — 68339 17038 29479 — 8819 13053
11434 14744 — 933 19290 1941 — 48342 6087 6377 95 7652 — 21600 6531

Powiat jarosławski

Czelatycze „Jutrzenka“

309 2946 — 393 191 386 — 4225 1040 590 — — 907 1688

Powiat kolbuszowski

Górna Kolb. „Włościanin“
Majdan Kolb. „Nasza Przyszłość“
Raniżów „Jedność“
Trzeboś „Jedność“
Zielonka „Zjednoczenie“

577 1527 — 304 90 99 — 2597 539 318 30 — 1047 663
84 3609 — 214 289 464 — 4660 698 452 — 2897 613
236 2210 — 224 26 404 — 3100 768 371 — 1437 524
111 2227 — 190 91 165 — 2784 530 57 — 1732 465
303 1750 — 191 — 45 — 2289 471 81 19 — 1107 611

Powiat krośnieński

Bajdy „Rolnik“
Fryszak Chrześ. S. S.
Iwonicz „Jedność“
Jaszczew „Półstep“
Lubatowa „Jedność“
Miejsce Piast. „Spółem“
Moderówka „Zgoda“
Odrzykoń „Zorza“
Rogi „Zjednoczenie“
Zręcin „Spółem“

16 2182 — 112 — 88 — 2398 846 142 — 950 460
96 2468 — 400 502 — 3466 848 41 — 820 1545
14133 17301 19529 3941 12852 7242 — 74998 5398 34882 8906 11369 — 336 14107
41 2492 — 319 921 76 — 3849 1204 434 — 1114 1097
839 1364 — 315 457 342 — 3317 783 180 — 1622 732
93 3850 — 237 1853 170 — 6233 1114 1853 — 1200 2066
20 1540 — 206 475 441 — 2732 725 1040 — 560 407
359 1380 — 335 959 293 — 3326 942 674 — 774 936
957 1746 — 251 330 226 — 3510 936 554 — 953 1067
515 2070 — 274 288 59 — 3206 1135 883 — 191 997

Powiat lwowski

Lwów S. Stud. Polit.
Lwów „Jedność“
Lwów Bracka S. S.
Lwów Kolej. S. S.
Lwów „Leśnik“
Winniki „Zgoda“

5281 120562 — 16723 20912 7826 — 171304 4023 37558 800 6615 22800 93848 5660
4164 54796 — 9592 53660 33474 — 155686 11545 69897 2765 — 23000 47995 484
45 14343 — 385 197 — 14970 3738 1232 — 9278 722
233 13119 — 3144 440 2089 — 19025 9307 482 — 2274 4641
28282 360280 16535 14109 61664 44907 — 525777 2000 16585 — 499739 7453
459 17705 3941 2000 31838 7952 — 63895 9234 39520 — 3352 9747 2042

Miejscowość	Nazwa spółdzielni	B i l a n s										S t a n b i e r n y				Nad- wyżka	
		S t a n c z y n n y					S t a n b i e r n y					Fundu- sze spo- łeczne i rezer- wy	Fundu- sz amor- yza- cyjny	Wkłady oszczęd- ności	Wekse- ł własne (akcep- ty)		Różni wierzy- ciele
		Kasa i banki	Towary	Nieru- cho- mości	Rucho- mości	Dłużni- cy za towary	Różni dłużni- cy	Straty	Suma bilan- sowa	Udziały							
Powiat łańcucki																	
Albigowa	„Zgoda“	160	825	—	87	287	5	—	1364	508	35	—	—	—	—	571	250
Białobrzegi	„Jedność“	—	1535	490	240	293	165	—	2723	568	181	—	—	—	—	1371	603
Czarna	„Przyszłość“	507	2096	—	282	241	399	—	3525	1092	382	—	—	—	—	1488	563
Debina	„Postęp“	48	1159	2294	131	170	68	—	3870	1329	927	6	—	—	—	1006	608
Głuchów	„Zgoda“	61	663	—	60	405	377	—	1571	402	327	22	—	—	—	288	548
Grodzisko D.	„Jedność“	638	3360	—	220	101	55	—	4374	770	58	—	—	39	—	1907	1578
Husów	„Przyszłość“	791	5426	3519	769	145	1084	—	11734	2448	2710	—	—	—	—	3709	2867
Korniaków	„Jedność“	190	1126	971	77	31	158	—	2553	687	466	—	—	—	—	927	473
Rakiszawa	„Jedność“	1062	2783	—	387	848	655	—	5735	1601	1327	—	—	—	—	1257	1550
Rogoźno	„Jedność“	83	1067	—	207	115	84	—	1556	571	228	—	—	—	—	252	505
Sonina	„Zjednoczenie“	345	1689	—	217	199	206	—	2656	769	674	—	—	—	—	334	879
Wola W.	„Jedność“	344	779	—	59	187	36	—	1405	728	372	—	—	—	—	64	241
Żółynia	„Przyszłość“	163	1143	—	195	288	1322	—	3111	388	691	—	—	—	—	2027	5
Powiat przeworski																	
Białoboki	„Gwiazda“	302	2510	—	120	91	430	—	3453	799	702	—	—	—	—	832	1120
Dębów	„Zgoda“	87	1007	—	151	525	199	—	1969	540	266	—	—	—	—	784	379
Markowa	„Markowianka“	1874	6359	—	1049	266	453	—	10001	1408	131	—	—	—	—	4714	3748
Mirocin	„Jedność“	175	1259	—	136	193	71	—	1834	617	384	27	—	—	—	503	303
Nowosielce	„Zjednoczenie“	104	2679	—	224	—	91	—	3098	1176	64	23	—	—	—	917	918
Ostrów	„Tęcza“	160	800	—	109	97	128	—	1294	423	155	—	—	—	—	268	448
Rozbórz	„Zgoda“	405	1338	—	111	127	245	—	2226	456	72	—	—	—	—	892	806
Siedleczka	„Zorza“	156	4290	437	540	450	232	—	6105	1574	786	—	—	—	—	2944	801
Sietesz	„Jutrzenka“	490	5351	—	458	720	280	—	7299	2043	1296	—	—	—	—	2090	1870
Studzan	„Jedność“	1	1082	—	323	716	596	—	2718	832	105	—	—	—	—	929	852
Powiat rzeszowski																	
Pogwizdów St.	„Piast“	295	1027	—	83	78	28	—	1511	527	73	—	—	—	—	395	516
Styków	„Gwiazda“	169	838	—	40	4	37	—	1088	520	31	4	—	—	—	302	231
Powiat sanocki																	
Ladzin	„Jedność“	449	1186	—	207	188	106	—	2136	505	537	—	—	—	—	500	594
Sanok	„Praca“	3032	5636	—	1875	4723	—	—	15266	7027	901	196	—	—	—	4072	3070
Zagórz	„Mój Sklep“	5	4156	—	514	1084	556	—	6315	3017	287	52	—	—	300	1590	1069

Wojew. stanisławowskie

Powiat dolński

Rypne | „Oszczędność“

53746 24163 39587 6524 13634 10316 — 147970 20439 55601 7875 43190 — 3530 17335

Powiat horodeński

Horodenka | Skł. Sp. Pr. Cukr.

460 5212 — 1876 1949 144 — 9641 1940 4780 1154 — 1502 265

Powiat kołomyjski

Kołomyja | Pol. Koop. Spoż.

63 6569 — 1821 4748 1368 — 14569 1648 1244 — 2440 8126 1111

Powiat kałuski

Kałusz | Konsum Rob.
Kałusz | „Samopomoc“

2657 3323 — 182 6039 983 — 13184 2119 3090 — 6464 1511
334 28904 — 4925 25648 4438 — 64249 14217 20516 — 18603 8307

Powiat stanisławowski

Stanisławów | Zjedn. Spożywców
Stanisławów | S. Pr. Kol. Rz. P.

1247 10625 — 3291 34421 9963 — 59547 4674 26109 — 23068 5696
41 2900 65711 1182 17211 4575 3244 94864 12266 34941 — 1289 41059 —

Powiat stryjski

Oleksice N. | „Solidarność“
Skołe-Groedłów | „Siła“
Synowódzko Wyżne | „Społem“

6208 4628 — 555 1540 288 — 13219 7427 513 — 1236 4043
214 859 — 523 2262 165 — 4023 1194 613 — 1504 400
4757 10330 — 1809 26516 3048 — 46460 3615 27548 — 130 10013 4015

Wojew. tarnopolskie

Powiat czortkowski

Czortków | „Oszczędność“

4242 7833 — 724 8260 2733 — 23792 4830 10802 — 252 7908

Powiat tarnopolski

Tarnopol | Zw. Plantat. Tyt.

28097 11737 — 946 996 739 — 42515 32270 1 — 5385 4859

Spółnota

jest najtańszym spółdzielczym pismem propagandowym. Prenumerowana przez wiele spółdzielni dla swoich członków jest niezastąpionym łącznikiem między członkami a spółdzielnią. Dając wiele wiadomości z całego świata spółdzielczego, umacnia **„Spółnota”** ducha solidarności i pracy. Uczy jak przeciwstawiać się wrogim siłom gospodarczym i jak organizować życie gospodarcze według potrzeb spożyców, zgodnie z zasadami powszechnej sprawiedliwości społecznej.

Spółdzielnie winny zwracać jak największą uwagę na czytelnictwo **„Spółnoty”** wśród członków. Każdy członek spółdzielni winien otrzymywać **„Spółnotę”** na swój adres prywatny. Cena egzemplarza 5 gr. Prenumerata roczna zł 1.80.

Redakcja i administracja — Warszawa
Grażyny 13. Konto PKO 81800.
Tel. 4.09.69

Sąd Okręgowy w Kaliszu. Do rejestru spółdzielni wpisano dnia 26 sierpnia 1938 roku: S. 121. **Spółdzielnia Spożywców „Jedność”** w Izbicy Kujawskiej z odpow. udz. Udział wynosi 25 złotych, z czego przy wstąpieniu do spółdzielni należy wpłacić dwa zł., a resztę ratami w ciągu lat pięciu. 687

Sąd Okręgowy w Wilnie, Wydział Zamiejscowy w Lidzie, Oddział Rejestru Handlowego w myśl art. 73 p. 3 ustawy o spółdz. i zgodnie z postanowieniem z dnia 12 sierpnia 1938 r. podaje do wiadomości, że w dniu 23 września 1938 r. o godz. 9 odbędzie się rozprawa nad zmianą statutu **Księgarni Spółdzielczej w Lidzie** z odpow. ográn. w przedmiocie zniesienia odpowiedzialności dodatkowej, zniesienia udziałów i przedłużenia terminu wpłat na udział. Na wymienioną rozprawę Sąd zwoła wszystkich wierzycieli spółdzielni, którzy mimo zgłoszenia się w terminie nie zostali zaspokojeni lub zabezpieczeni w swych wierzytelnościach. 688

Sąd Okręgowy w Tarnowie. II RS I 53. Dnia 25 maja 1938 wpisano do rejestru spółdzielni przy firmie **Spółdzielnia Spożywcza Pracowników Kolejowych w Tarnowie**, że w miejsce Jakóba Łacheckiego, który ustąpił, został wybrany członkiem zarządu Marcin Bańdura. 689

Sąd Okręgowy w Poznaniu. Dnia 14 maja 1938 wpisano w rejestrze spółdzielni nr. 36 (Czarnków) przy spółdzielni **Powszechna Spółdzielnia Spożywców** z odpowiedzialnością udziałami w Czarnkowie, że członkowie zarządu Józef Geremek i Ambroży Sikora ustąpili. W miejsce ich wybrano Leona Bukowskiego i Ignacego Żaka. 690

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego jako Rejestrowego w Łucku w dniu 21 czerwca 1938 r. pod Nr. RS. XI. 962/1 wpisano: **„Spółdzielnia Spożywców „Ognisko” w Granatowie** z odpowiedzialnością udziałami”. Siedziba w. Granatów, gm. Chorów, pow. horochowski, wojew. wołyńskie. Za zobowiązania spółdzielni członkowie odpowiadają zadeklarowanymi udziałami. Celem spółdzielni jest zaspakajanie wspólnymi siłami materialnych i kulturalnych potrzeb swoich członków, a w działalności swej będzie dążyć do zorganizowania produkcji i wymiany w myśl interesów spożywców. Dla osiągnięcia tego celu spółdzielnia będzie organizować i prowadzić wszelkiego rodzaju zakłady gospodarcze oraz podejmować działalność społeczno - kulturalną, w szczególności zaś a) kupować hurtowo, przerabiać oraz wytwarzać artykuły spożycia i przedmioty użytku domowego oraz gospodarczego i odprzedawać je detalicznie swoim członkom, b) przyjmować wkłady oszczędnościowe od członków na warunkach, ustalonych przez radę nadzorczą i w granicach ogólnej sumy zadłużenia, przewidzianej statutem, przy wydawaniu wpłacającym, imiennych dowodów wkładowych, c) prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno - oświatową i

społeczną w zakresie gospodarczym. W razach wyjątkowych walne zgromadzenie może zezwolić na sprzedaż towarów i nieczłonkom. Udział wynosi 25 zł., w czym obowiązkowy wniosek płatny gotówką przy zapisaniu się do spółdzielni stanowi pięć zł., pozostała suma powinna być wpłacona w ciągu najdalej czterech lat po zł. 5 w ratach rocznych. Członek może deklarować najwyżej 10 udziałów. Zarząd stanowią: Marian Marusznik, Kazimierz Kantypowicz, Filip Samson. Czas trwania spółdzielni nieograniczony. Pismem przeznaczonym do ogłoszeń jest czasopismo „Społem” w Warszawie. Rok kalendarzowy obrachunkowy. Zarząd składa się z 3 osób. Zarząd jest organem kierowniczym i wykonawczym spółdzielni, wystawia i przyjmuje weksle oraz inne zobowiązania w granicach sumy zadłużenia, ustanowionej uchwałą walnego zgromadzenia, zawiera umowy i kontrakty w granicach statutowej działalności spółdzielni, zastępuje spółdzielnię w sądach, w urzędach i wobec osób trzecich. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują spółdzielnię. 691

Sąd Okręgowy w Kaliszu. Do rejestru spółdzielni wpisano dnia 1 września 1938 roku S. 132. **Spółdzielnia Spożywców „Zjednoczenie” w Działoszynie** z odpow. udziałami. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest organizowanie i prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych oraz podejmowanie działalności społeczno-kulturalnej, a w szczególności a) kupowanie hurtowo, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odprzedawanie ich detalicznie swoim członkom b) przyjmowanie wkładów oszczędnościowych od członków na warunkach ustalonych przez radę nadzorczą i w granicach ogólnej sumy zadłużenia przewidzianej w art. 15 statutu, przy wydawaniu wpłacającym imiennych dowodów wkładowych c) prowadzenie wszelkiego rodzaju działalności kulturalno-oświatowej i społecznej. W razach wyjątkowych walne zgromadzenie może zezwolić na sprzedaż towarów i nieczłonkom. Udział wynosi 25 złotych z czego 3 zł. płatne przy zapisaniu się do spółdzielni, zaś pozostała suma winna być wpłacona w ciągu pięciu lat po cztery złote 40 gr. rocznie. Do zarządu wybrani zostali: Kazimierz Kwiatosiński, Aleksander Woitał, Marian Zempliński. Czas trwania spółdzielni nieograniczony. Pismem do ogłoszeń spółdzielnia jest czasopismo: „Społem”. Rok obrachunkowy kalendarzowy. Zarząd składa się z trzech członków. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię podpisują pod stemplem firmy łącznie dwaj członkowie zarządu. Zawierane przez zarząd w imieniu spół-

dzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują spółdzielnię. W razie rozwiązania spółdzielni zgromadzenie walne wybiera 3 likwidatorów i określa sposób likwidacji z zachowaniem ośnośnych przepisów, wskazanych w ustawie o spółdzielniach.

692

Sąd Okręgowy w Kaliszu. Do rejestru spółdzielni wpisano: Dnia 3 września 1938 r. S. 422. Firma: **Spółdzielnia Spożywców w Nieczaju** z odpow. udziałami. Siedziba spółdzielni: Niecaj Gminy Majaczewice, pow. sieradzkiego. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem spółdzielni jest: Kupowanie hurtowo, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego oraz gospodarczego i odprzedawania ich detalicznie swoim członkom, przyjmowanie wkładów oszczędnościowych od członków na warunkach ustalonych przez radę nadzorczą i w granicach ogólnej sumy zadłużenia, przewidzianej w art. 15 statutu, przy wydawaniu wpłacającym imiennych dowodów wkładowych, prowadzenie wszelkiego rodzaju działalności kulturalno-oświatowej i społecznej. W razach wyjątkowych walne zgromadzenie może zezwolić na sprzedaż towarów i nieczłonkom. Udział wynosi dwadzieścia pięć złotych, przy czym obowiązkowy wniosek płatny gotówką przy zapisaniu się do spółdzielni stanowi 5 zł, zaś pozostała suma powinna być wpłacona w czterech równych ratach półrocznych po pięć złotych każda. Do zarządu wybrani zostali: Dudek Walenty, Pabiniak Michał i Rybicka Teofila. Czas trwania spółdzielni nieograniczony, pismem przeznaczonym do ogłoszeń spółdzielnia jest czasopismo: „Społem” organ Związku Spółdzielni Spożywców Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie; rok obrachunkowy - kalendarzowy. Zarząd składa się z trzech członków. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię podpisują pod stemplem firmy łącznie dwaj członkowie zarządu; zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna i zastawu, lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą i dopiero przy zachowaniu tego warunku obowiązują spółdzielnię. W razie rozwiązania spółdzielni zgromadzenie walne wybiera trzech likwidatorów i określa sposób likwidacji z zachowaniem ośnośnych przepisów, wskazanych w ustawie o spółdzielniach.

693

II. R. S. V. 451. Sąd Okręgowy w Samborze W. II handlowy po rozpoznaniu w dniu 20 czerwca 1938 r. na posiedzeniu niejawnym wniosku spółdzielni: **Spółdzielnia Spożywców „Górniki”** z odpow. udz. w **Stebniku** z dnia 14. 5. 1938 o wpisaniu do rejestru spółdzielni zmiany członków zarządu postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni przy ośnośnej firmie: Uchwałą rady nadzorczej z dnia 26. 3. 1938 wybrano członkami zarządu: 1. Hipolita Wiśniowskiego i 2) Edwarda Lubczyńskiego w miejsce 1)

inż. Michała Kleczki i 2) Franciszka Worozyny. Data wpisu 20. 6. 1938.

694

Sąd Okręgowy w Samborze W. II handlowy jako sąd rejestrowy, w sprawie wpisania do rejestru spółdzielni **„Skladnica przyborów szkolnych i kancelaryjnych Związku Nauczycielstwa Polskiego w Turce n./Str.** Spółdzielnia z odpow. udziałami” dnia 2 kwietnia 1938 r. postanawia wpisać do rejestru spółdzielni tom VI, nr. 63. 1) firma spółdzielni „Skladnica przyborów szkolnych i kancelaryjnych Związku Nauczycielstwa Polskiego w Turce n./Str. Spółdzielnia z odpowiedzialnością udziałami, 2) siedzibą spółdzielni jest Turka n./Stryjem, 3) przedmiot przedsiębiorstwa: spółdzielnia będzie organizować i prowadzić wszelkiego rodzaju zakłady gospodarcze oraz podejmować działalność społeczno-kulturalną, w szczególności: a) kupować hurtowo, przerabiać oraz wytwarzać artykuły asortymentu piśmiennego i księgarskiego, przedmioty użytku domowego oraz gospodarczego i odprzedawać je członkom i nieczłonkom, b) instruować spółdzielnie uczniowskie oraz prowadzić statystykę ich prac, c) prowadzić wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową i społeczną, 4) członek spółdzielni odpowiada za jej zobowiązania zadeklarowanymi udziałami, 5) udział wynosi 50 zł (pięćdziesiąt) płatnych następująco: a) w ciągu roku od chwili przyjęcia do spółdzielni członek powinien wpłacić gotówka co najmniej 10 zł., b) pozostała suma powinna być wpłacona w ciągu najdalej pierwszych pięciu lat należenia do spółdzielni po 10 zł. w ratach rocznych bądź gotówką, bądź zarachowana zwrotami od zakupów, 6) zarząd spółdzielni składa się z trzech członków. Postanowienie o sprzedaży nieruchomości należy do walnego zgromadzenia. Do rady nadzorczej należy zatwierdzenie na wniosek zarządu — kontraktów konna, zastawu lub najmu nieruchomości. 7) Wszelkie ogłoszenia wymagane przez ustawę o spółdzielniach oraz statut niniejszy, umieszczane będą w czasopiśmie „Społem” organie Związku Spółdzielni Spożywców R. P. w Warszawie. 8) uchwałą rady nadzorczej z 21 czerwca 1937 wybrano członków zarządu w osobach Romana Horaka, Bronisława Hefkaluka i Michała Lisnego. Data wpisu 2 kwietnia 1938.

695

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie, NRSp. 1063, wciągnięto 5 lipca 1938 r. następujący wpis: **Spółdzielnia Spożywców „Przyszłość” w Chmielu** z odpowiedzialnością udziałami. Siedziba spółdzielni jest wieś Chmiel, gminy Piotrków, pow. lubelskiego. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych, kupno hurtowe, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego i gospodarczego i odprzedawanie ich detalicznie swoim członkom, przyjmowanie wkładów oszczędnościowych od członków. Udział wynosi 20 złotych, płatny przy zapisaniu się do spółdzielni 5 złotych, pozostała suma powinna

być wpłacona w ciągu najdalej pięciu lat po zł. 3 w ratach rocznych. Zarząd stanowią: Grzegorz Malec, Andrzej Danielak i Jan Buczek. a) Czas trwania nie jest ograniczony. b) Ogłoszenia będą umieszczane w czasopiśmie „Społem”. c) Rokiem obrachunkowym jest rok kalendarzowy. d) Zarząd składa się z 3 członków i jest organem kierowniczym i wykonawczym spółdzielni. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. e) Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą. g) Likwidację przeprowadza się zgodnie z przepisami ustawy o spółdzielniach. 696

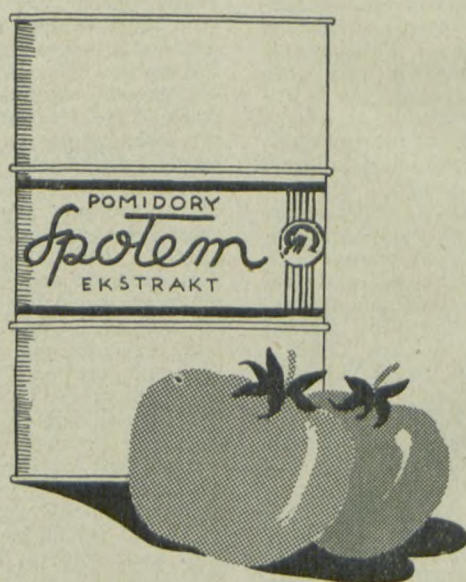
Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie, NRSp. 1064, wciągnięto 6 lipca 1938 r. następujący wpis: **Spółdzielnia Spożywców „Jedność” w Olesinie** z odpowiedzialnością udziałami. Siedzibą spółdzielni jest Olesin, gm. Gorzków, pow. krasnostawskiego. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych, kupno hurtowe, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego i gospodarczego i odsprzedawanie ich detalicznie swoim członkom, przyjmowanie wkładów oszczędnościowych od członków, prowadzenie wymiany towarów oraz skupu produktów rolnych. Udział wynosi 25 złotych płatny: 5 zł. przy zapisaniu się do spółdzielni, pozostała suma powinna być wpłacona w ciągu najdalej pięciu lat po 4 zł. w ratach rocznych. Zarząd stanowią: Józef Swatowski, Wacław Chadała i Czesław Wołoch. a) Czas trwania nie jest ograniczony. b) Ogłoszenia będą umieszczane w czasopiśmie „Społem”. c) Rokiem obrachunkowym jest rok kalendarzowy. d) Zarząd składa się z 3 członków i jest organem kierowniczym i wykonawczym spółdzielni. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. e) Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą. g) Likwidację przeprowadza się zgodnie z przepisami ustawy o spółdzielniach. 697

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie, NRSp. 1065, wciągnięto 6 lipca 1938 r. następujący wpis: **Spółdzielnia Spożywców „Jutrzenka” w Kosinie n/Wisłą** z odpowiedzialnością udziałami. Siedzibą spółdzielni jest wieś Kosin n/Wisłą, pow. janowskiego. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych, kupno hurtowe, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego i gospodarczego i odsprzedawanie ich detalicznie swoim członkom, przyjmowanie wkła-

dów oszczędnościowych od członków. Udział wynosi 25 złotych płatny: 10 zł. przy zapisaniu się do spółdzielni, pozostała suma powinna być wpłacona w ciągu najdalej trzech lat po 5 zł. w ratach rocznych. Zarząd stanowią: Jan Gardzisz, Franciszek Szwałka i Stanisław Pękala. a) Czas trwania nie jest ograniczony. b) Ogłoszenia będą umieszczane w czasopiśmie „Społem”. c) Rokiem obrachunkowym jest rok kalendarzowy. d) Zarząd składa się z 3 członków i jest organem kierowniczym i wykonawczym spółdzielni. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. e) Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą. g) Likwidację przeprowadza się zgodnie z przepisami ustawy o spółdzielniach. 698

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie, NRSp. 1067, wciągnięto 12 lipca 1938 r. następujący wpis: **Spółdzielnia Spożywców „Samopomoc” w Haliczanych** z odpowiedzialnością udziałami. Siedzibą spółdzielni są Haliczany, gm. Zmudź, pow. chełmskiego. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów gospodarczych, kupno hurtowe, przerabianie oraz wytwarzanie artykułów spożycia i przedmiotów użytku domowego i gospodarczego i odsprzedawanie je detalicznie swoim członkom, przyjmowanie wkładów oszczędnościowych od członków, jak również nabywanie i zbywanie artykułów produkcji rolniczej. Udział wynosi 25 złotych płatny: 5 zł. przy zapisaniu się do spółdzielni, pozostała suma powinna być wpłacona w ciągu najdalej pięciu lat po 4 zł. w ratach rocznych. Zarząd stanowią: Michał Jańczuk, Władysław Chmielewski i Stanisław Dyjak. a) Czas trwania nie jest ograniczony. b) Ogłoszenia będą umieszczane w czasopiśmie „Społem”. c) Rokiem obrachunkowym jest rok kalendarzowy. d) Zarząd składa się z 3 członków i jest organem kierowniczym i wykonawczym spółdzielni. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają i za spółdzielnię pod stemplem firmy podpisują łącznie dwaj członkowie zarządu. e) Zawierane przez zarząd w imieniu spółdzielni kontrakty w sprawach kupna, zastawu lub najmu nieruchomości wymagają zatwierdzenia przez radę nadzorczą. g) Likwidację przeprowadza się zgodnie z przepisami ustawy o spółdzielniach. 699

II.RS.X.1394. Wezwanie. Na zasadzie art. 73 Ustawy o Spółdzielniach Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział II (Rejestr Handlowy), ul. Miodowa 15, wzywa wierzycieli „Banku Spółdzielczego „Społem” z odpowiedzialnością ograniczoną w Warszawie” na rozprawę wyznaczoną na dzień 10 października 1938 r. o godzinie 12 w sprawie obniżenia wysokości udziału z 500 złotych na 200 złotych i w związku z tym zmianą art. 6 statutu spółdzielni. Sąd Okręgowy w Warszawie. 726

Pomidory i ogórki kon-
serwowe „SPOŁEM”
do nabycia we wszystkich
oddziałach Związku